

ರತ್ನ ಕಿರೀಟ

ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ಬ್ರಹ್ಮ
ವೃತ್ತಾ ನದೀ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಭಲ್ಲಾಣವೆಂಬ
ರಾಜ್ಯವು ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಮೋ
ದನೆಂಬ ದೊರೆ ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.
ಪ್ರಮೋದನು ಧೀರ-ವೀರ ಪರಾಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ
ತುಂಬಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನ ಪಾಲನೆ
ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಸುಖವಾಗಿದ್ದರು.

ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ತೃಪ್ತರಾಗಿ
ರುವ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಒಂದು ಚಿಂತೆ
ಮಾತ್ರ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಮೋದನು
ಅವಿವಾಹಿತನಾಗಿದ್ದನು. ಏನು ಕಾರಣವೋ
ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು; ಪ್ರಮೋದನು ತನ್ನ
ಮದುವೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಡಂಬಡಲೇ ಇಲ್ಲ.
ಇದೇ ಪ್ರಜೆಗಳ ಚಿಂತೆಗೆ ಕಾರಣ.

ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಸುಮ್ಮ
ನಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿರಿಯರು ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಕೂಡಿ,
ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರು. ಬಳಿಕ ಹತ್ತು ಯೋಜನ

ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ತಪಸ್ಸು
ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಒಬ್ಬ ಮಹರ್ಷಿಯ ಬಳಿಗೆ
ಹೋದರು. ತಮ್ಮ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ
ಕೊಂಡರು. ತ್ರಿಕಾಲವೇದಿಯಾದ ಆ ಮಹಾ
ನುಭಾವನು ಒಂದು ಹಣ್ಣನ್ನು ಮಂತ್ರಿಸಿ ಅವ
ರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, "ಈ ಹಣ್ಣು ನಿಮ್ಮ ರಾಜನ
ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಲಿ. ಕಲ್ಯಾಣವಾಗು
ವುದು." ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟನು.

ಅವರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.
ಪ್ರಮೋದನು ಫಲಹಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಆ
ಹಣ್ಣನ್ನು ಕೂಡಾ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ
ಬಿಟ್ಟರು. ರಾಜನೂ ತಿಂದನು.

ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಊರೆಲ್ಲಾ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿತ್ತು.
ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಮೋದನ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ
ತುಂಬಾ ಇಂಪಾದ ಮಧುರ ಗಾನವೊಂದು
ಕೇಳಿಬರತೊಡಗಿತು. ಅರಸನು ಕತ್ತೂಹಲ
ದಿಂದ ಎದ್ದನು. ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳದೆ

ತ್ತದೆ. ಗಂಧರ್ವ ಕನ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾನವ ರಾಯನ ಮದುವೆಯಾಗುವುದರಿಂದ, ಏನಾ ಗುವುದೋ ಎಂದು ಯಾರೆಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಪ್ರಮೋದನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಆ ಗಂಧರ್ವ ಕನ್ಯೆಯೊಂದಿಗೇ ಪ್ರಮೋದನ ಮದುವೆ ಆತಿ ವೈಭವದಿಂದ ಜರುಗಿಹೋಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ 'ಆ ಮಹಿಮೆ ಕೃಪೆ' ಎಂದುಕೊಂಡರು.

ಮರು ವರುಷದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರಿಗೊಬ್ಬ ಕುಮಾರನು ಜನಿಸಿದನು. ಆ ಮಗುವಿಗೆ 'ಮಹೀಪಾಲ' ನೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಬಹಳ ಮುದ್ದಿನಿಂದ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕಾಲವು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಹೀಗಿರಲು ಒಂದು ದಿನ ಪ್ರಮೋದನು ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ ಬೇಟೆಗೆ ಹೋದನು. ಆ ದಿನ ವಿಶೇಷವಾದ ಮೃಗಗಳೊಂದೂ ಅವನಿಗೆ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಕಾಡಿನೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಬಹು ದೂರದವರೆಗೆ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋದನು. ಮಿತಿಮೀರಿದ ನಡಿಗೆಯಿಂದ ತುಂಬಾ ಬಳಲಿದನು. ದಾಹವಾಯಿತು, ನೀರಿಗಾಗಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿದನು. ಸ್ವಲ್ಪದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುಟೀರವು ತೋರಿತು. ಅದು ಕಾಡುಗಳ ಅರಸನಾದ ಕಿರಾತ ರಾಜನ ನಿವಾಸ. ಅಂದ ಚಂದವಾಗಿ ತೋರುವ ಆ ಕುಟೀರದಲ್ಲಿ ಬಲು ಚಲು ವೆಯಾದ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳು ಇದ್ದಳು. ಅವಳು ಕಿರಾತ ರಾಜನ ಮಗಳು ಮಂದಾಕಿನಿ.

ತಾನೊಬ್ಬಕೇ ಹೊರಟು, ಕೋಟಿಯಿಳಿದು, ಆ ಗಾಯನವು ಬರುವ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದನು.

ಅಲ್ಲಿಂದ ರಮಣೀಯವಾದ ತೋಟ. ಅದರ ನಡುವೆ ಸುಂದರವಾದೊಂದು ಕೊಳ. ಆ ಕೊಳದ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಸುಂದರಿಯಾದ ಗಂಧರ್ವ ಕನ್ಯೆಯೊಬ್ಬಳು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ವೀಣೆ ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ಸುತ್ತ ಹತ್ತುಮಂದಿ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯರೂ ಇದ್ದರು.

ಆ ಗಂಧರ್ವ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಪ್ರಮೋದನು ಹೇಗಾದರೂ ಇವಳನ್ನೇ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಕೊಂಡನು. ಆ ಹಣ್ಣಿನ ಮಹಿಮೆ ಅಂತ ಹೆಚ್ಚು. ಅದನ್ನು ತಿಂದ ದಿನ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲು ಯಾವ ಕನ್ಯೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವಳೋ, ಅವಳನ್ನೇ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯುಂಟಾಗು

ಪ್ರಮೋದನಿಗೆ ನೀರನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಆ ಸುಂದರಿ ಮಂದಾಕಿನಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇವಳನ್ನೂ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅರಸನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹುಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಕೇಳುವುದಾರು? ಹೇಳುವುದಾರು? ಪ್ರಮೋದನು ಕೂಡಲೇ ಕಿರಾತ ರಾಜನೊಡನೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅವಳನ್ನು ವರಿಸಿಕೊಂಡೂ ಬಿಟ್ಟನು. ಬಳಿಕ ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟು ತನ್ನ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಸೇರಿದನು.

ಮಂದಾಕಿನಿ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ 'ಒಕ್ಕೆಯ ರಾಣಿ' ಎನಿಸಿದಳು. ಅವಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಜೆಗಳು 'ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಗಣವೇ ಪ್ರಧಾನವಲ್ಲದೆ ಕುಲವಲ್ಲ' ಎಂದು ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟರು. ತನ್ನ ದ್ವಿತೀಯ ವಿವಾಹದಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಂತೃಪ್ತರಾಗಿಯೇ ಇರುವರೆಂದು ರಾಜನಿಗೂ ಸಮಾಧಾನ. ಹೀಗೆಯೇ ಸುಖವಾಗಿ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕ್ರಮೇಣ ಚಿಕ್ಕರಾಣಿ ಮಂದಾಕಿನಿಗೂ ಒಬ್ಬ ಮಗನು ಹುಟ್ಟಿದನು.

ಮಗನು ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಮಂದಾಕಿನಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಳು. ಅಸೂಯೆ ತಲೆಹಾಕಿತು. ಗಂಧರ್ವ ಕಾಂತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಳು. ಹಿರಿಯ ಕುಮಾರ ಮಹೀಪಾಲನು ಕೂಡಾ ಚಿಕ್ಕರಾಣಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಅರಸನ ಪ್ರೀತಿಯ ಚಿಕ್ಕರಾಣಿ ಮಂದಾಕಿನಿಯ, ಈ ಬಗೆಯ ಬದ

ಲಾವಣಿಯಿಂದ, ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಘಟನೆಯಾಯಿತು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಗಂಧರ್ವ ರಾಣಿಯ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ನೋವಾಯಿತು. "ಈಗ ಚಿಕ್ಕರಾಣಿಯ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ರಾಜನು ಅವಳ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇದಿರಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನೂ ಲಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಯಿಲ್ಲದಾಗ, ನಾನೇಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಬಾಧೆ ಪಡಬೇಕು? ನನ್ನಿಂದ ಅವಳಿಗೇಕೆ ಬಾಧೆ? ಈಗ ಹೇಗಾದರೂ ಮುಂದೆ ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕವನು ನನ್ನ ಕುಮಾರ ಮಹೀಪಾಲನೇ. ಇದು ಅರಸನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೋ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೋ?" ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿಕೊಂಡು, ಗಂಧರ್ವ ರಾಣಿ ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಅದೃಶ್ಯಳಾದಳು.

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜನೇನೂ ಹೆಚ್ಚು ಚಿಂತಿಸ
ರಿಲ್ಲ. ಸವತಿ ಫಕ್ಕನೆ ಅದೃಶ್ಯಳಾಗುತ್ತಲೇ
ಮಂದಾಕಿನಿಗೆ ಒಂದು ಬದಿಯಿಂದ ಸಂತೋ
ಷವೂ ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಯಿಂದ ವಿಚಾರವೂ
ಉಂಟಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಇಷ್ಟ ಬಂದಂತೆ
ಮಹಿಷಾಲನನ್ನು ಬಾಧಿಸಬಹುದೆಂಬ ತೃಪ್ತಿ.
ಆದರೆ ಆ ಮಾಯಾವಿನಿ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶ
ದಿಂದ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೋ? ಎಂದು,
ಮಂದಾಕಿನಿಗೆ ಅನುಮಾನವೂ ಭಯವೂ ಒಳ
ಗೊಳಗೇ ಇತ್ತು. ಏನಾದರೂ ತನ್ನ ಮುದ್ದು
ಕುವರನಾದ ಭಾನುಶೇಷನಿಗೇ ಪಟ್ಟಕಟ್ಟಿಸಿ
ಬಿಡಬೇಕೆಂಬ ಹಟವು ಅವಳ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೇ
ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿತ್ತು. ದಿನ ಹೋ
ದಂತೆ ಸವತಿಯ ಮಗನ ಮೇಲೆ ಅವಳ ಹಗೆ
ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿತು.

ತನ್ನ ಮಗನ ಮೇಲಿನ ಮಮತೆ ಅವಳಿಗೆ
ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತೆಂದರೆ, 'ಮಹಿಷಾಲ
ನನ್ನು ಹತಗೊಳಿಸಿದರೇನೇ, ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ
ಸಿಂಹಾಸನ ದೊರೆಯುವುದಷ್ಟೇ' ಎಂಬ ನಿಶ್ಚ
ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಎಂತಹ ಕ್ರೂರ ಕಾರ್ಯ
ವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಬಿಡುವಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವು
ಅವಳಿಗೆ ಬಂತು. ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ವಿಷ ಬೀಜವು
ಬಿದ್ದಮೇಲೆ ಕೇಳುವುದೇನು? ಅದು ಮೊಳಕೆ
ಯೊಡೆದು ಗಿಡವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು.
ರಾತ್ರಿಯೂ, ಹಗಲೂ ನಿರಾಹಾರ ಕೂಡಾ
ಬಿಟ್ಟು, ಮಂದಾಕಿನಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು
ಕುರಿತೇ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿ
ದ್ದಳು. ಅವಳ ಯೋಚನೆ ಫಲಿಸುವ ಕಾಲವೂ
ಬೇಗನೇ ಬಂದಿತು.

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಭಲ್ಲಾಣ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆಲ್ಲಾ
ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾರ್ತೆ ಹಬ್ಬ ಕೊಡಗಿತು.—
“ಗಂಧರ್ವರು ದೇವಗಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು.
ಅವರ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾನವನು ಮದುವೆಯಾ
ಗುವುದೆಂದರೆ ತುಂಬಾ ವಿಪರೀತವೇ.
ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೂ ವಿರುದ್ಧ. ಪ್ರಮೋದನು ಈ
ಬಗೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ
ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಗಂಧರ್ವ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ವರಿಸಿ
ದ್ದಾನೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಗನನ್ನೂ ಪಡೆದಿ
ದ್ದಾನೆ! ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ
ಕೋಪ ಬಾರದೇ ಇದ್ದೀತೆ? ಅದುದರಿಂದಲೇ
ಈಗ್ಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ರಾಜ್ಯ
ದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಯಿತು.

“ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮೋದನೇ ಕಾರಣ!” ಎಂದು ದೇಶದೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಜನರು ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ವಾರ್ತೆ ಒಂದೇ ಕಡೆ ನಿಲ್ಲುವುದೇ?

ಅದು ಕಿವಿಯಿಂದ ಕಿವಿಗೆ ಸಾಗಿ ರಾಜಾ ಪ್ರಮೋದನ ಕಿವಿಗೂಸೇರಿತು. ಅವನು ವ್ಯಸನದಿಂದ ಯೋಚನೆಗೆ ಬಿದ್ದನು. — “ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಪ್ಪೇನಿದೆ? ಲೋಕದ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಕೋರುವ ಒಬ್ಬ ಮಹರ್ಷಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ. ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ಹಣ್ಣಿನಿಂದಲ್ಲವೇ ನನಗೆ ಮದುವೆಯ ಇಚ್ಛೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದೆನಲ್ಲಾ? ಆ ಮಹಾನುಭಾವನ ಆಶೀರ್ವಾದಕ್ಕೆ ನಿರೋಧವಾಗಿ ಈ ದುರ್ವಾರ್ತೆ ಏಕೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬೇಕು? ಈ ಮದುವೆಯಿಂದಲೇ ಇಂತಹ ಅನಿಷ್ಟವುಂಟಾಗುವುದಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಾ ನಾನು ಹೊಣೆಹೇಗೆ?” ಎಂದು ತನ್ನೊಳಗೇ ಕಾನು ತರ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ತರ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಆತ್ಮಿತ್ವ ತೂಗಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ನಿಶ್ಚಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅವನಿಂದಾಗಲಿಲ್ಲ. “ಇದು ಹೀಗೆಯೇ ಸರಿ” ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕುಲ ಪುರೋಹಿತರೇ ಸರಿ, ಎಂದುಕೊಂಡು, ಪ್ರಮೋದನು ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಊರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರವಾದವನ್ನೂ, ತನ್ನ ತರ್ಕವನ್ನೂ ಪುರೋಹಿತನ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿ “ಇದಕ್ಕೇನು ನಿವೃತ್ತಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಪುರೋಹಿತನು “ಪ್ರಭುವೇ! ವಿವಾಹವೇ ಬೇಡವೆಂದು ಹಟ ಹಿಡಿದವರೇ ನೀವು. ಅದುವರಿಂದ ಹಣ್ಣನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಆ ಮಹಿಮೆಯ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಹಾಕಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಗಂಧರ್ವ ಕನ್ಯೆಯೊಡನೆ ವಿವಾಹವು ಮಾತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುದ್ಧವೇ ಹೌದು” ಎಂದನು.

“ಹಾಗಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಏನೂ ನಿವಾರಣೆ ಇಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ರಾಜನು ತುಂಬಾ ವಿಚಾರದಿಂದ ಕೇಳಿದನು. ಒಂದು ಕಡೆ ಕಣ್ಣಿನ ಬೆಳಕಾದ ಮಹಿಮಾಲ ಕುಮಾರನೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಆ ಕುಮಾರನನ್ನು ನೋಡಿ ಹೊಂಕರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಂದಾಕಿನಿಯೂ, ಪ್ರಮೋದನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಇಬ್ಬರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜನಿಗೆ ಗಬಿದ್ದು ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಪುರೋಹಿತನೂ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ದೇವ ಗಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ*
ಗಂಧರ್ವ ಕಾಂತಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರತ್ಯನನ್ನು
ದೇವ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಬಿಡಬೇಕು.
ಇದು ಶಾಸ್ತ್ರವು ಹೇಳುವ ಮಾತು....."

ಇಷ್ಟು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಅರಸನು ಆತುರ
ದಿಂದ—“ಏನೇನು? ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿ,
ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ” ಎಂದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ಪುರೋಹಿತನು—“ಮಹಾಪ್ರಭು,
ನಮ್ಮ ಮಹೀಪಾಲ ಕುಮಾರನನ್ನು ದೇವ
ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ, ರಾಜ್ಯವು
ಸುಭಿಕ್ಷವಾಗುವುದೆಂದೂ, ಕುಮಾರನಿಗೆ
ಒಳ್ಳೆಯ ಗತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವ
ನನ್ನು ಯಥಾ ವಿಧಿಯಾಗಿ ಬಲಿ ಕೊಡಬೇ
ಕೆಂದೂ ಪಂಡಿತರು ಹೇಳುವರು. ಪ್ರಜೆಗಳು
ಕೂಡಾ ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳು
ತ್ತಾರೆ.” ಎಂದನು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ರಾಜನು ದುಃಖವನ್ನು
ತಾಳಲಾರದೆ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆಯೇ ಬಿದ್ದು
ಹೋದನು. ಅವನಿಗೆ ಮೈಮೇಲೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ
ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು. ಯಾವ ತಂದೆ ತಾನೇ
ಇಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ತಾಳಿಕೊಂಡಾನು?
ರಾಣಿ ಮಂದಾಕಿನಿಯೂ ತುಂಬಾ ದುಃಖದಲ್ಲಿ
ಮುಳುಗಿ ಹೋದಳು! ಶೈಶೋಪಚಾರಗಳು
ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಪ್ರವೋದನು ಎದ್ದನು.

ಮೊದಲೇ ದೇಶವು ದುರ್ಭಿಕ್ಷವಾದುದ
ಕ್ಕಾಗಿ ಚಿಂತೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಅವವಾದ, ಇವು
ಗಳಿಂದ ಮೊದಲೇ ಕೊರಗುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜನು,

ಆಗ ಅರಸನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತಿಡ್ಡ
ಮಂದಾಕಿನಿ, ತನ್ನ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ
ಕೈ ಸನ್ನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಪುರೋಹಿತನು
ನೋಡಿಬಿಟ್ಟ. ಅರಸನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ
ಏನಾದರೂ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲೇಬೇಕಷ್ಟೆ?
ಮಂದಾಕಿನಿ ರಾಣಿಯ ಸೂಚನೆಯೂ ತಿಳಿದು
ಹೋಯಿತು. ಅವಳ ಇಚ್ಛೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ
ನಡೆದರೆ ತನಗೆ ನೂರು ವರ್ಷ ತುಂಬಿದಂ
ತೆಯೇ! ಈ ಸಂದಿಗ್ಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ
ಯದು ಕೆಟ್ಟದು ಎಂಬ ಯೋಚನೆಗೂ ಅವ
ಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಪುರೋ
ಹಿತನು ಹೀಗೆಂದನು:

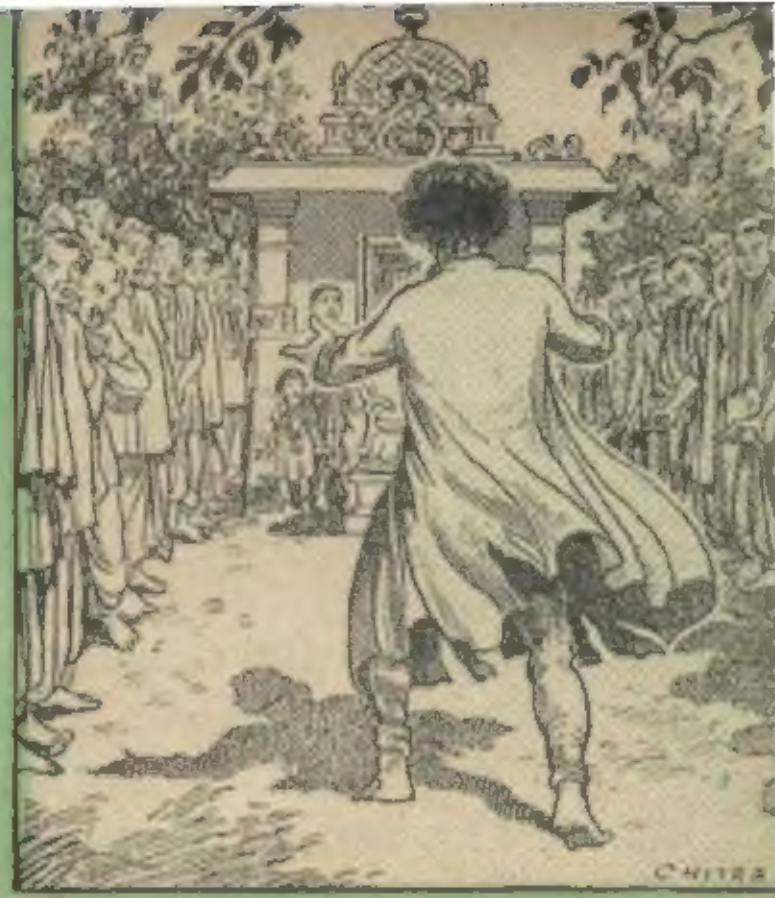
“ಪ್ರಭು, ತಾವು ಹೇಳುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯ
ಸುವುದರಿಂದಲೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು.
ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಈ ಅರಿಷ್ಟವು ತೊಲಗಿ

ತನ್ನ ಮಗನನ್ನೇ ಬಲಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಪುರೋಹಿತನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಿಡಿಲು ಬಡೆದಂತಾದನು. ಧೀರನಾದುದರಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಸಾವರಿಸಿಕೊಂಡು ಯೋಚಿಸ ತೊಡಗಿದನು. ಪಂಡಿತರೂ, ಪ್ರಜೆಗಳೂ, ಪುರೋಹಿತನೂ ಹೌದೆನ್ನುವುದನ್ನು ತಾನು ಅಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಹೇಗೆ? ಪುತ್ರ ಪ್ರೇಮವೆಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮಾತಿಗೆ ಇದಿರಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಪ್ರಮೋದನು ನಿಸ್ಸಹಾಯಕನಂತೆ ಕಳೆ ಗೆಟ್ಟುಹೋದನು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಾಹಾಕಾರವು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇದೆ. 'ಮಹೀಸಾಲನನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದೇ' ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ರಾಜನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಳಗುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. "ಆಗಲಿ! ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ!" ಎಂದು ಪ್ರಮೋದನು ಸಮ್ಮತಿಸಿ ಬಿಟ್ಟನು.

ಮಹೀಸಾಲನನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಪುರೋಹಿತನು ಎಲ್ಲ ವಿರ್ವಾಡನ್ನೂ ಮಾಡ ತೊಡಗಿದನು. ಭದ್ರ ಕಾಳಿಯ ಅಲಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬಲಿ. ಅಲಯದ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಬಲಿ ಪೀಠವು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಹೂರ್ತವಿಟ್ಟ ದಿನವೂ ಬಂತು. ಹಿರಿಯ ರೆಲ್ಲಾ ಗುಂಪುಗೂಡಿದರು. ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರಜೆಗಳು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರೂ ಸಾಸಿವೆ ಬಿದ್ದರೆ ಕೇಳಿಸುವಷ್ಟು ನಿಶ್ಯಬ್ದ.

ಅತ್ತ ರಾಜ ಭವನದಲ್ಲಿ ಮಹೀಸಾಲನು ಓರಿಗೆಯ ಗೆಳೆಯರೊಡನೆ ಆಟಪಾಟಗಳಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನನಾಗಿದ್ದನು. ಸೇವಕರು ಅವನನ್ನು

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಬಳಿಕ ವಾದ್ಯಘೋಷದಿಂದ ಊರೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತ ಕಾಳೀ ಅಲಯಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಪುರೋಹಿತರು ಮಂತ್ರಘೋಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಇದೆಲ್ಲಾ ಏಕೋ ಏನೋ ಎಂದುಕೊಂಡು, ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದ ಆ ಹುಡುಗನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಿದ್ದನು!

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋದನು ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದವನಂತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿಬಂದನು. ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಗುರುಹಿರಿಯರ ಗುಂಪನ್ನು ನೋಡಿ, "ಅಯ್ಯಾ, ನನ್ನ ಮದುವೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿರುದ್ಧವೆಂದಿರಿ, ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ದ್ರೋಹವೆಂದಿರಿ, ಇದರಿಂದಲೇ ಈಬಗೆಯ ದೇಶಾರಿಷ್ಟವುಂಟಾಯಿತೆಂದಿರಿ, ಇರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ

ವಾಗಿ ನನ್ನ ಮುದ್ದು ಮಗನನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೂ ಆತುಕ ಪಡಿಸಲಾರೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಕೋರಿಕೆ. ಆಯ್ಯಾ ಸಭಾ ಸವರೆ, ಪೂಜ್ಯರೇ, ನನ್ನ ಮದುವೆಯು ಪರಿಣಾಮ ಹೀಗೆ ವಕ್ರವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಈ ಮಹಿಳಾಳನ್ನು ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವನಷ್ಟೆ? ಆದರೆ ವಿಧಿ ವಿಲಾಸ ಹೀಗಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ನನ್ನ ಮುದ್ದು ಮಗು ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತನಾದರೆ ಹೇಗಿರುವನೋ ಒಂದುಬಾರಿ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಲು ಬಿಡಿರಿ. ಇದೇನನ್ನ ಕೋರಿಕೆ" ಎಂದು ಕಲ್ಲೂ ಕರಗು ಮತೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡನು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡರು.

ಈ ಮಾತು ಮಂದಾಕಿನಿಗೆ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಗುಸಗುಸನೆಂದಳು. ಸನ್ನೆ ಮಾಡಿದಳು. ಯಾರೂ ಆದನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹಿರಿಯ ಪುರೋಹಿತನು ಎದ್ದು ನಿಂತು—“ಧರ್ಮ ಪ್ರಭುಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಮಹಾ ರಾಜರು ಜನವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ಷಣವೋ ನಿಮಿಷವೋ ಎನ್ನುವುದರೊಳಗೆ ಕುಮಾರನ ಬಲಿ ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜನೇ ಬಂದು ಹೀಗೆ ಕೋರಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ

ಆಗದೆ ನನ್ನ ಪುರು ಮೂರ್ಖತೆಯಾದೀತು. ಬಾಲನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಒಮ್ಮೆ ಕಿರೀಟವನ್ನಿಟ್ಟು ಅರಸನ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸೋಣ” ಎಂದನು. ಈ ಮಾತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಯಿತು.

“ಇಡಿರಿ! ಕುಮಾರ ರಾಜನಿಗೆ ಕಿರೀಟವಿಡಿರಿ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣಿನ ಹಬ್ಬವಾಗಿ ನೋಡೋಣ” ಎಂದು ಆವೇಶದಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಕೂಗಿದರು.

ತಕ್ಷಣವೇ ಆಸ್ಥಾನದಿಂದ ಜಗಜಗಿಸುವ ರತ್ನ ಕಿರೀಟವನ್ನು ತರಿಸಿದರು. ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಬಾಲ ಮಹಿಳಾಲನ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನಿಟ್ಟರು. ಹೂಮಾಲೆ ಹಾಕಿದರು. ಕೋಲಾಹಲದೊಂದಿಗೆ ಆ ಬಾಲಕನನ್ನು ಗುಡಿಗೆ ಮೂರು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಬಲಿಸೀತದ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಮಂತ್ರಘೋಷದ ಮಧ್ಯೆ ಪುರೋಹಿತನು, “ಜೈ ಭವಾನಿ!” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಕತ್ತಿ ಎತ್ತಿದನು. ಪ್ರಜೆಗಳ ನೋಟವೆಲ್ಲಾ ಆ ಬಾಲಕನ ಮೇಲೆಯೇ ನೆಟ್ಟುಹೋಗಿತ್ತು.

ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ—

[ಇನ್ನೂ ಇದೆ.]

2

ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ “ತಾಳಿ! ತಾಳಿ!” ಎಂಬ ಕೂಗೊಂದು ಕೇಳಿಸಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿನೋಡಿದರು. ಕಿರಾತರಾಜನು “ತಾಳಿ! ಮಹೀಪಾಲನ ತಲೆಯಿಂದ ರತ್ನಕಿರೀಟವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು!” ಎಂದು ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮೆ ನಿಶ್ಚಬ್ಧರಾದರು. ದುಃಖಭಾರದಿಂದ ಪ್ರಮೋದನೂ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿ ನಿಂತನು.

ಒಡನೇ ಪುರೋಹಿತನು ಎತ್ತಿದ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಳಗಿಟ್ಟು ರಾಜಕುಮಾರನ ಕಿರೀಟಕ್ಕೆ ಕೈಚಾಚಿದನು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲರ ಗುಂಡಿಗೆಯೂ ದದ್ದರಿಸಿ ಹೋಗುವಂತಿ—“ಹಾ! ಕುಮಾರಾ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನೆ ಬಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ?” ಎಂದೊಂದು ಬಲವಾದ ಕೋಪಾತೃನಾದವು ನಾಲ್ಕು ಸುತ್ತಲೂ ಮಾವೊಳಗಿತು!

ಎಲ್ಲಿಂದ ಈ ಶಬ್ದವು ಬಂತೆಂದು ಜನರು ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿದರು. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿಯೂ ಸುನರ್ಣ ಹಂಸವು ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬರುತ್ತಿತ್ತು! “ಹಂಸ! ಹಂಸ!” ಎಂದು ಜನರು ಕೇಳಿ ಹಾಕಿದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ಹಂಸವು ತೀರಾ ಕೆಳಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿತ್ತು.

ಅದು ಮಹೀಪಾಲನ ಬಳಗೇ ಬಂದು “ಬಾರೋ ನನ್ನ ಕಂದಾ!” ಎಂದಿತು. “ಅಮ್ಮಾ! ಅಮ್ಮಾ!” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮಹೀಪಾಲನು ಆ ಹಂಸದ ಕೊರಳನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಕೊಂಡನು. ತತ್ಕ್ಷಣವೇ ರತ್ನಕಿರೀಟಧಾರಿಯಾದ ಮಹೀಪಾಲನನ್ನು ಬೆನ್ನಿನಮೇಲೇರಿಸಿ ಕೊಂಡು, ಆ ಹಂಸವು ಆಕಾಶಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಾರಿಹೋಯಿತು! ಇದೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ನಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ತಂಭೀಭೂತರಾಗಿದ್ದರು.

‘ಚಂದಮಾನು’

ಎಲ್ಲರ ಕಿವಿ ಯಲ್ಲಿ ಯೂ ತಿರುಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪುರೋಹಿತನ ಆವೇಶವನ್ನು ನೋಡಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಸಂತಯವೂ ಉಂಟಾಯಿತು. ಎರಡು ವರ್ಷ ದೇವಾರಿಷ್ಟವು ತಲೆಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕೂ, ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಕಾರು ಹುಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೂ, ಈ ಘಟನೆಗೂ ಏನೋ ಸಂಬಂಧವಿರುವಂತೆ ತೋರಿತು. ಅನೇಕರು ಗುಜುಗುಜು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅನೇಕರು ರಾಜಕುಮಾರನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ತಾಯಿಯ ಮಡಿಲನ್ನು ಸೇರಿದನೆಂದು ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಜನರು ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಪ್ರಮೋದ ರಾಜನೂ, ಕುಮಾರನ ಗಂಡವು ಕಳೆದುಹೋದ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿ ಭಾರವಿಳಿದವನಂತಿದ್ದ. ಅವನ ಕಣ್ಣು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೆರೆದು ಕೊಂಡಿತು. ಯೋಚನೆ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಹಿಡಿತು. ತನ್ನ ಮೂಢತನಕ್ಕೆ ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನೇ ಹಳಿದು ಕೊಂಡು, ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಹಿಂದು ಸ್ತಿಮಿತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು.

"ಮಾಯ ಪಕ್ಷಿ!" ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ, ಆವೇಶದಿಂದಿರುವ ಪುರೋಹಿತನನ್ನು ಬಂಧಿಸುವಂತೆ, ಪ್ರಮೋದನು ಭಟರಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಕಿರೀರಾಣಿ ಮಂದಾಕಿನಿ ಬೆದರಿಬಿದ್ದಳು. ಅವಳ ತಲೆ ಮಿಂಚಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿತು. ಸಪ್ತಳ ಮಾಡದೆ ಅವಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸರಸರನೆ ತನ್ನ ಅಂತಃಪುರವನ್ನು ಹೋಗಿ ಸೇರಿದಳು.

ಎಚ್ಚರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಆ ಹಂಸವು ದೂರ ಹೋಗಿತ್ತು. ಆ ಹಂಸದ್ದನ್ನೆ ಪ್ರಮೋದನ ಮೊದಲನೇ ರಾಣಿಯಾದ ಗಂಧರ್ವಿನಿಯದೆಂದು ಈಗ ತಿಳಿಯಿತು. ತಾಯಿಯೇ ತನ್ನ ಕುಮಾರನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಳೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತರು.

ಹಾರುತ್ತಿರುವ ಹಂಸವನ್ನು ನೋಡಿ ಪುರೋಹಿತನಾದ ರಾಜಗುರು ಆವೇಶದಿಂದ- "ಹಿಡಿಯಿರಿ! ಹಿಡಿಯಿರಿ!! ಮಾಯದ ಪಕ್ಷಿ!!!" ಎಂದು ಕೂಗಿ ಅವಸರಪಡಿಸಿದನು. ಎಲ್ಲರೂ ಅತ್ತಿತ್ತ ಕುಣಿದಾಡಿದರೇ ಹೊರತು, ಆ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನೇನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

"ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನೇ ಬಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ!" ಎಂಬ ಆ ಹಂಸದ ವಾಕ್ಯ

ತನ್ನ ಮಗಳ ಚರ್ಮಯನ್ನೇ ಕಣ್ಣೆತ್ತು
ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಿರಾತರಾಜನು. ಏನೋ
ಮಾಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅವಳ ಬಂದ
ಅವನೂ ಹೋದನು. ಅವನು ಹೋಗಿ
ನೋಡಿದಾಗ, ಮುಂದಾಕಿನಿ ಶಯ್ಯಾಮಂದಿರ
ದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

“ಅಪ್ಪಾ, ಕಮಿಸಿ, ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ನಾನು
ಒಳ್ಳೆಯವಳೆನಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಈಗ ರಾಜಗುರು
ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದ. ನಾನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬಲ್ಲಿ ಅವನು
ಸತ್ತವನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ನಾನು ಕೆಟ್ಟವ
ಳಾಗುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈಗಲೇ
ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟೆ. ಅಪ್ಪಾ! ನನ್ನಕಂದೆ! ಭಾಸು
ತೇಜ! ನೀನೇ ನೋಡಿಕೋ! ಅಲ್ಲಾವನ್ನು
ಕೊಡಾ ಇಲ್ಲಮೇ ಇರುವಂತೆ ಹೇಳು. ನನ್ನ
ಮರ್ಯಾದೆ ನಿನ್ನ ಕೈಗೇ... ಎನ್ನುತ್ತಾ
ಪಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಳು. ಅವಳ ಮರಣವನ್ನು
ನೋಡುತ್ತಾ ಕಿರಾತರಾಜನು ಕೈ ಕೈ ಹಿಡುಕಿ
ಕೊಂಡನು.

ಕಿರಾತರಾಜನು ದುಃಖಿಸುತ್ತಾ “ರಾಜ
ಕುಮಾರ ಮಹಿಷಾಲಿನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕಾಣಲಾ
ರದೆ, ಮುಂದಾಕಿನಿ ಎದೆಯೊಡೆದು ಸತ್ತಳು!”
ಎಂದು ಎಲೆಸಿದನು.

ಪ್ರಪೋದನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು—“ಹಾ!
ಸಾನೇತಕ ದುರದೃಷ್ಟವಂತ! ಹಿರಿಯರಾಣಿ
ಯನ್ನು ಕೈಯಾರೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಂಡೆ.
ಮಗನಿಗೆ ಬಂದ ಗಂಡವು ತಪ್ಪಿ, ಅವನು
ತಾಮ್ರಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಸೇರಿದನೆಂದು

ಸುತೋ... ವಡುವಾಗ, ನನ್ನ... ಯಾವ
ಮುಂದಾಕಿನಿಯೂ ಸತ್ತ ಕೋವಳಲ್ಲಾ!
ಇವ್ವಾರು ನನಗೆ ದಿಕ್ಕು?... ಎಂದು ಬಗೆ
ಬಗೆಯಾಗಿ ದುಃಖಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು.

ಈ ವಾತೆಯು ನಗರದೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಹರಡಿ
ಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಮುಂದಾಕಿನಿ ತುಂಬಾ
ಕೋಮಲಹೃದಯಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ
ಪ್ರಜೆಗಳು ತುಂಬಾ ಸಮಾನುಭೂತಿಯನ್ನು
ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲರ ಬಾಯಲ್ಲಿಯೂ
ಈ ಅಶ್ಚರ್ಯದ ಮಾತೇ ಮಾತು!

ಯಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜಗುರುವಿನ ವಿವಾಹ
ರವೆ ಜರುಗಿತು. ಅವನು ಇಷ್ಟದಿಷ್ಟಂತೆ ಎಲ್ಲ
ವನ್ನೂ ಹೇಳಿದನು. ಎಲ್ಲರೂ ಚಿಕ್ಕರಾಣಿಯ
ಇಷ್ಟವಂತೆ ತಾನು ನಡೆಸಿದ ತಂತ್ರವೆಂದೂ,
ಮಗನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ

ಯತ್ನಿಸಿದಿ: ನಾನು ಭಾನುತೇಜನನ್ನೂ, ಆ
ವೇಳೆ ನನ್ನನ್ನೂ ಒಳಗೇ ಮುಟ್ಟುವಾಗಲಿ, ನಮ್ಮ
ರಾಜನನ್ನೇ ನುಂಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಗತ್ತು ನನ್ನದು!
ನಿನ್ನನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಾವಿಲ್ಲ,
ಹೋಗು. ನಮ್ಮ ರಾಜನನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು
ಹೋಗು. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಗಡೀ
ಪಾರು ಮಾಡಿಸಿಬಿಟ್ಟನು.

ಆಗ ರಾಜನಿಂದ ರಾಜಭವನೊಂದು,
ಶಕ್ತಿಪೂರ್ವವಾಗಿ ಹೋದ ಆ ರಾಜಗುರು
ಬಂದಿರುಗಿ ನೋಡಬೇಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ.
ಅವನಿಗೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೇರಾಗಭಾವ
ವುಂಟಾಯಿತು. ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು, ಧನ-
ಭಾನ್ಮೋದಲಾದ ಯಾವುದೊಂವಾತೆಯೂ
ಅವನಿಗಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ. "ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಭಲ್ಲಾಣ
ರಾಜಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡಲಾರೆ" ಎಂದು ತನ್ನೊಳಗೆ
ತಾನೇ ಪತಿವಿಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಕಾಲು
ಒಯ್ಯುತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದನು.

ಹೋಗಿ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಅಡವಿಯನ್ನು
ಸೇರಿದನು. ಬಳಲಿಕೊಗಿ ಒಂದು ಘರವ
ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತನು. ಅದರ ಬೊಡ್ಡೆಗೆ ಒರಗಿ
ಕೊಂಡು ವಿಕ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಕುಮರಿ
ಗೊರಸುಗಳ ಖಟಿಖಟಿಸವು ಕೇಳಿ ಬರ
ತೊಡಗಿತು.

ನೋಡ ನೋಡುತ್ತಿಂತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ
ಯುವಕನು ಬಂದಿಳಿದ. ರಾಜಗುರುವಿನ
ಗುರುತು ಅವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅವನು ಕಿರಾತ
ರಾಜನ ಮಗನಾದ ಮಂದಸಾಲ. ಅದು
ಕಿರಾತರಾಜಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅಡವಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಕಿರಾತರಾಜನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿರುವ
ರಾಜಗುರು ಸತ್ತವನನ್ನೇ ಹೇಳಿದರೂ
ನಂಬೋದನು ನಂಬಲಿಲ್ಲ. ಮಜೆಗಳೂ ನಂಬ
ಲಿಲ್ಲ. ಎದೆಬೊಡೆಯ ಸತ್ತು ಹೋದ ರಾಣಿಯು
ವೇಳೆ ತನ್ನನ್ನು ಗಾಂವಿ ತಾನು ತಪ್ಪಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳಲು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೂ ಎಲ್ಲರೂ
ಭಾವಿಸಿದರು.

ಮನೋದರು ಉಗ್ರವಾಗಿ "ಓ ದುಷ್ಟ
ಗುರೋ ಹುತನೇ! ಮಂವಾಕಿನಿಯು ಎಷ್ಟು
ಕೋಪದ! ಎಂಥ ದಯಾಮಯಿ! ರಾಜ
ಕುಮಾರನ ಮೇಲೆ ನೀನು ಮಾಡಿದ ಭಯಂಕರ
ವನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಳು ಎವೆಯೊಡೆದು ಸತ್ತದ್ದೇ
ಅವಳ ಸಮಾಧಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ! ನೀನು ನೀಡ!
ನೀನು ದೇವದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಶ್ರೀಕಾರನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ
ನನ್ನನ್ನೇ ನಂಬಿಸಿ ರಾಜಕುಮಾರನ ಬಲಗೆ

ಮಂದಗಾಲನು ರಾಜಗುರುವನ್ನು ಸಾದರ
ದಿಂದ ತನ್ನ ದಿವ್ಯಕುಟೀರವ ಕಡೆಗೆ ಕರೆ
ದೊಯ್ಯನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಉಪಕಾರಗಳೂ
ಜರುಗಿದವು. ರಾಜಗುರು ಎಷ್ಟೋ ದಿನ
ವಾಪಸಿಂದ ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತಿಗಳನ್ನೂ
ಮನಸ್ಸುಬಿಟ್ಟು ಮಂದಗಾಲನೊಡನೆ ಹೋ
ಕೊಂಡನು.

ಮಂದಗಾಲನು ಅವನನ್ನು ಸಮಾಧಾನ
ಮಾಡುತ್ತ—“ಗುರೂಜಿ! ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆ
ನಡೆಸುವವು ಪಜಾಕಾಲಿಗಳು ನೀವು.
ಇಷ್ಟೊಂದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನೀಗೆ ವರಾಗ ಭಾವವನ್ನು
ತಾಳಬಾರದು. ಧೈರ್ಯವಹಿಸಿರಿ. ನಿಮ್ಮ
ಅಶ್ವವಾದಕ್ಕೊಂದೇ ನನ್ನಗಿವರೆ ಸಾಕು.
ಇಗೋ ಕತ್ತಿಬಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.
ಯಾವದಿನ ಭಲಾಣರಾದ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ
ಈ ಮಂದಗಾಲನು ಅಧಿಕೃತವಾಗುತ್ತಾನೋ,
ಅಕ್ಷಣದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಸಮಸ್ತ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ
ಬರುವುದೆಂದು ನಂಬಿರಿ. ಇವನ್ನು ಸಾಧಿಸು
ವುದೇ ಇನ್ನು ನನ್ನಗು!” ಎಂದು ಶಪಥ
ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಈ ಶಪಥವನ್ನು
ಕೇಳಿ ರಾಜಗುರುವಿಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವೂ ಅನಂ
ದವೂ, ವಿಚಾರವೂ ಉಂಟಾಯಿತು.

ಈ ಶಪಥದಲ್ಲಿ ರಾಜಗುರುವಿನ ಸೇಡೂ
ಅಡಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವನಿಗೂ ತುಂಬಾ
ಸಂತೋಷ. ಆದರೂ ಸಂದೇಹ ಉಂಟಾಗ
ದಿರಲಿಲ್ಲ. “ನಾನು ಇದೇ ಮೊದಲು ಮಂದಾ
ಕನಿಯ ಸೊಡನೆಯಂತೆ ನಡೆದು ಕೆಟ್ಟು ಹೋದೆ.

ಅವಳು ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟುಯವಳಾಗಿರೋ
ಸತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಆ ಕಿರಾತರಾಜನನ್ನು ರಾಜಾ
ಡಲು ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಮಗಳ
ಮೇಲೆಯೂ, ಮೊಮ್ಮಗನ ಮೇಲೆಯೂ
ಪೂರ್ಣ ಮನುಕಾರ. ಈಗ ನೋಡಿದರೆ ಈ
ಮಂದಗಾಲನಿಗೆ ರಾಜಾಕಾರಕ್ಕೆ ಕೂಡಿದಿದೆ.
ಗೆದ್ದಮೇಲೆ ‘ವಸು ಮಾಡುವನೋ?’ ಈ
ಕಿರಾತರನ್ನು ನಂಬುವುದು ಹೇಗೆ? ಆದರೂ
ನನಗೀಗ ಇವಕೊಂದಿಗಿರ. ಇದೇ ವೇಲಾಗಿದೆ.
ಮುಂದೆ ನಾನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ಈಗ
ನನಗೆ ಒಂದ ಕೆಟ್ಟ ಶಪಥವಾದರೂ ನನ್ನ ಮೇಲೆ
ಚಕ್ರತೆಯಿಂದ ಅಳಿಸಿ ಹುರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
ಮತ್ತು ಪ್ರಮೋದನಮೇಲೂ, ಕಿರಾತರಾಜನ
ಮೇಲೂ ಇಷ್ಟು ಬಂದಂತೆ ಹಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳ
ಬಹುದು.” ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ,

ಅವನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟ ಸುಖವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೀರಿದಂತೆ
ಮಾಡಿದನು. ಅವನು ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ವರುಷ
ಯೋಜನೆಗೆ ತೊಡಗಿದನು.

ಕಾಲವು ಹೋದಂತೆ ಪುನೋದನ
ಮುಖವು ತಪಸ್ಸಿನವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿತು. ಮುಂದೆ
ಈ ಪುನೋದನನು ಸತ್ಯವಂಶದವನಾದುದರಿಂದ
ಮುಂದೆ ಜನರನ್ನು ಕುಳಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರವನಲ್ಲ.
ಅಂಬತ್ತಿ ಬಂದ ಪುನೋದನನು ಕುಳಿಸಿದ
ನನು. ಎಲ್ಲರೂ ಜನರೊಡನೆ ಬಂದ ಕಣ್ವನ
ವಿಷಯವೇ ಕೇಳಿದರು. ಈಗ ಅವನ
ಸತ್ಯವಂಶವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ
ಯಿಲ್ಲ.

ಮುಂದೆ ಬೇಗವಲ್ಲಿಯೇ ಭಾನುತೇಜನಿಗೆ
ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಭವೋತ್ಸವವನ್ನೂ ಮಾಡಿ
ಕಟ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಮಾಡಿದನು.

ಅನಂತರ ಕೊಂಡ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಭಾನು
ತೇಜನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಗನು ಹುಟ್ಟಿದನು. ಇದ
ರಿಂದ ಪುರುಷರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಆನಂದವಾ
ಯಿತು. ಪುನೋದನನ ಬಹಳ ಧನ್ಯತೆಯನ್ನು
ಅನುಭವಿಸಿದನು. ಆ ಕಿಶಕಿಣಿಗೆ ಮಗನನ್ನು
ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿ ಬಹಳ ಮುಖ
ನಿಂದ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹೀಗೆ ಕಷ್ಟಗಳು ಕಂಡು ಬಂದವು ದಿನಗಳು
ಬಂದುವಲ್ಲಾ ಎಂದು ರಾಜನೂ ಪುರುಷರೂ
ಸಂತೋಷವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜಾ
ಸುತನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಲಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ
ಸಂಗತಿಯೊಂದು ಬಂದಿತು :

ಒಂದು ದಿನ ಪುನೋದನನ ಆಸುಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ
ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಂದನು. ಅವನು ಬಲ್ಲಾ
ದ ಸಾಮಂತರಾದವನಾದ ಘೋಷರ ದೇಶ
ದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದನು. ಒಂದು ಪುನೋದನನಿಗೆ
ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದನು. ಆ ಪತ್ರ
ದಲ್ಲಿ ಹೀಗಿತ್ತು:—

“....ಭಲ್ಲಾಣ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುನಂಶಿಕ
ವಾಗಿ ರತ್ನಕಿರೀಟಧಾರಣವು ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿ
ನಡೆದ ಆಚಾರವಾಗಿತ್ತು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅಂದರೆ
ಸಾಮಂತ ರಾಜರೆಲ್ಲಾ ತಲೆತಲಾಂತರವಾಗಿ
ಆ ರತ್ನಕಿರೀಟಧಾರಿಯಾದ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಕನ್ಯಾ
ಕನ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಆ
ರತ್ನಕಿರೀಟವು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಭಾನು
ತೇಜರು ಕಿರೀಟವಿಟ್ಟು ರಾಜರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
ರತ್ನಕಿರೀಟವಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರಭು

ವನ್ನು ಸಾವು ಆಶೋದಿಸಲಾರಿವು. ಆದ್ದರಿಂದ
ಕನ್ನ ಕಟ್ಟುವ ದಿಲ್ಲವೆಂದೇ ನಮ್ಮಿರ
ತಿಮಾಸನವಾಗಿದೆ.

ಈ ಬಗೆಯ ಸ್ತವನ್ನು ಬಿಡಿವ ಗಿಡಿಯು
ರಾಜ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಿತ್ರ ಹಿಡಿಯಿಸು
'ಮನೋತಂಜೆ ಬರುತ್ತಿದೆ' ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ
ದರು. "ಪ್ರತುತರ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ"
ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆರಾಯುಧಾರಿಯನ್ನು ವಾಸಕು
ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ತರುವಾಯ ಪ್ರಮೋದನು ಮಾವನಾದ
ಕಿರಾತ ರಾಜನನ್ನು ಕುರಿತು,--"ಮಾಸ,
ನಮ್ಮ ಸಾಮಂತ ರಾಜಕೀಯ ಬಹಳ ಸಾಧು
ಗಂಭೀರವೂ ಸರಳ ಹೃದಯಿಗಳಾಗಿಯೂ
ಇದ್ದರು. ಇಷ್ಟು ಕಾಲದಿಂದ ಇದ್ದಿದ ಈ
ಮಾತು ಈಗೇಕೆ ಬಂದಿರಬಹುದು? ಈಗ
ನಾನೇನು ಮಾಡೋಣ?" ಎಂದು ಯೋಚನೆ
ಕೇಳಿದನು.

ಕಿರಾತರಾಜನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ--
"ನಾವು ಉತ್ತರ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುವುದ
ಂತಲೂ, ಸ್ವತಃ ರಾಯನಿರುವುದು ಕಳು
ಹಿಸುವುದೇ ಉತ್ತಮ. ಈಗ ಸಾಮಂತ
ರಾಜರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಯಾವ
ಸಮಯ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತೋ ಹೇಳಲಾಗುವುದು
ದಿಲ್ಲ. ಉದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಬಾರದು.
ಕಳುಹಿಸುವ ರಾಯಧಾರಿ ಒಳ್ಳೆ ನಂಬಿಕಸ್ಥ
ನಾಗಿರಬೇಕು. ಸಾಮಂತ ರಾಜರನ್ನು ಮಾತು

ಗಳಿಂದ ದೂರಿಗೆ ತರುವ ಒಳ್ಳೆ ಚತುರವಾಗಿರ
ಬೇಕು...." ಎಂದು ಸಲಹೆ ಹೇಳಿದನು.

ಆಗ ಪ್ರಮೋದನು ತಲೆದೂಗುತ್ತಾ
"ಮಾಸಯ್ಯ ಚತುರಶೇಷನಾದ ನಮ್ಮ
ಮಂದಸಾಲನಿರುವಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು
ಹುಡುಕುವುದೇಕೆ?" ಎಂದು ಕೂಡ
ಮಂದಸಾಲನನ್ನು ಬರಲು ಹಿಡಿದನು.

ಎಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಬರಗೆ
ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿ, ಪ್ರಮೋದನು ಒಂದು ಪತ್ರ
ವನ್ನು ಕೂಡಾ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟನು.

ಬಳಿಕ ಅವನೊಡನೆ "ನೀನು ರಾಯಧಾರಿ
ಯಾಗಿ ಹೋಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಹೀಗೆ
ಹೇಳು. 'ಮೊದಲು ಕನ್ನನನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅನ್ನೇರಿ
ಮಾತನಾದ ಬೇಕು. ರತ್ನ ಕಿರಾತರಾಯನು

ನವ ಸಂತವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಸಿನಿಗಳ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಇದೊಂದು ನೆನಪಿನಿಂದ ಕಷ್ಟಕಟದ ಛಿಕ್ಕವಿರುವ ಸಂವತ್ಸರ. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಅಪೆಥೇಯರೆಂದು ನಾವು ಅನುಮಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದೀತು. ಆದರೆ ನಮಗಿರುವವರಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಾಟುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ನೀನು ಸಂತವಿಷಯ ಬೇಕು" ಎಂದನು.

ಮತ್ತು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ರಾಜ ಮುಂದೆ ಕೆಳಗೆ ಉಂಗುರವನ್ನು ಕೂಡಾ ಮುಂದೆ ಕೂಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು, "ಅಲ್ಲಿಯ ಉಕ್ಕಡಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜಮುದ್ರಿಕೆಯ ಉಂಗುರವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ, ನಿನಗೆ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಕಲ ಸಂಕರ್ಮಗಳೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಯಾವ ರಾಜ ಕಾದರೂ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟನು.

ಅಗ ಕಿರಾತರಾಜನು ತನ್ನ ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಕುವಾರಾ, ಹಿಡಿದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಜಯ ಶಾಲಿಯಾಗಿ ಬಾ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು

ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಸಬಾರದು. ಎಚ್ಚರಿಕೆ!" ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದನು.

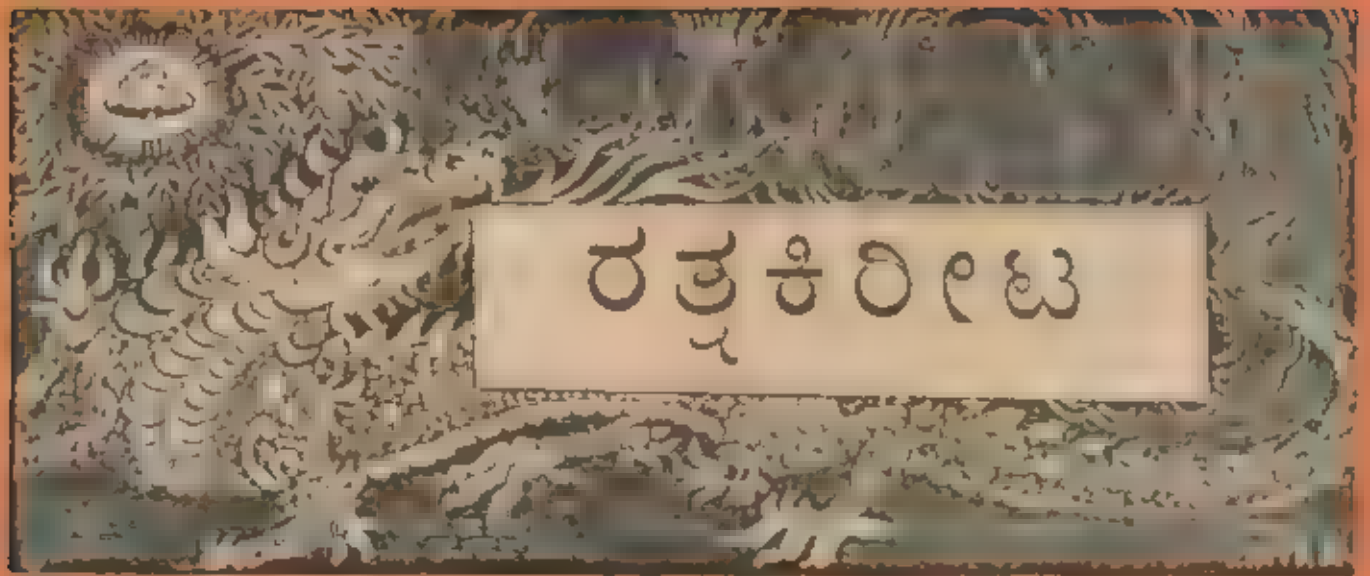
ಆಗೇ ರಾಯಭಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಮುಂದೆ ಗಾಲನು ಪ್ರಯಾಣ ಹೊರಟನು. ರಾತ್ರಿಯೆನ್ನದೆ ಮಗಲೆನ್ನದೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದನು. ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲದವ ರಾಜ ಬಿಡದಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಕುದುರೆಗಳೂ ತಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆದ ತನ್ನ ಹೆಜ್ಜೆ ಕ.ದ.ಕೆ.ಗ.ನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಕುದುರೆಯು ಸ್ವೇರಿ ಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ಅಕಾಲದ ಪ್ರಯಾಣದ ಲೀಲೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಬಗೆಯ ಪದತಿಯಿಂದ ಮೂರು ದಿನಗಳು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದನು. ನಾಲ್ಕನೆಯದಿನ ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಬಿಡದಿರುತ್ತಿದ್ದನು ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಬಳಿಕೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಆಗ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕಡ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವವಲ್ಲ. ಅದೊಂದೇ ಮಾತು. ಅತ್ತ ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆಗೂ ಗಾಢನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋದನು.

ನಟ್ಟಿರುಳು ; ಆಗ— (ಇನ್ನೂ ಇದೆ)

4

ಅಗ ತೇಳುತ್ತಾ ಒಬ್ಬ ಸೇವಕನು ಬಂದು,
“ಸ್ವಧೂ! ಕಿರಾತರಾಜನೂ, ಬಾನುಕೇಜನೂ
ಸತ್ತು ಕೊಡರು!” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ, ರಾಜಗುರು
ಎನೋ ದೊಡ್ಡ ಒಳಗೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತೆ
“ಸತ್ತರೆ? ಹೋಗಲಿ!” ಎಂದೆಂದು “ಆ
ಹುಡುಗ ಶನಿಯನ್ನು ಕೂಡಾ ಹುಡುಕಿ ಹಿಡಿದ
ಯಿರಿ!” ಎಂದು ಎತ್ತಿರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಅಷ್ಟ
ರಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧರಂಗದಿಂದ ಎರಡು ಕೇಳಿದ
ಗಲನ್ನೂ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಹೊತ್ತು ತಂದರು.

ರಾಜಗುರು ಕಾಗೆಂದುದಕ್ಕೆ ಮಂದವಾ
ಲನು ನನ್ನ ಸತ್ತಿರಬೇಕು ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿಯವನು.
ಆದರೆ ಏನೂ ಕೇಳಲಾರದೆ ಹೋದನು.
ತಂದೆಯ ಮರಣಕ್ಕಾಗಿ ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನ
ಪಟ್ಟನು. ಇದನ್ನು ರಾಜಗುರು ಕಂಡುಕೊಂಡ
ಯದೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಮಂದಸಾಲನೆಗೆ ತಂದೆಯ

ಮೇಲೆ ಮಮತೆಯುಂಟಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿ
ಅವನಿಗೆ ಮಗನ ಮೇಲೆ ವಿರಕ್ತಿಯುಂಟಾ
ಯಿತು.

ಈ ವಾತೆ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಲೇ ಬಿಡುಗಡೆ
ಯಾದವನು ಮನೋಧರನಿಗೆ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದಂತಾ
ಯಿತು. ಭಾನುಕೇಜನ ಹೆಂಡತಿ ಸ್ವಂತ
ತಪ್ಪು ಬಿದ್ದಳು.

ಅ ಯುದ್ಧದಿಂದ ಮರಣವಾದ ವರಾಹವಾತೆ
ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ವಾಮಕೇಜನಿಗೆ ಕೆಚ್ಚಿಗೆ
ದೇವಸಭೆಯವರು ಅನುರೂಪವತಿ ಹೇಳಿ
ಮತ್ತೆ - ಅನನ ಮಗಳೇ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ!
ಹದುಕಾದನು ಕಾಣಲಾರದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ!
ಅಳುತನು ಅರ್ಧಾಂತರದಲ್ಲೇ ಸತ್ತು ಹೋಗಿ
ದ್ದಾನೆ!! ಇನ್ನೊಂದು ದುಃಖವಾದ ಘಟನೆ
ಬೀದಿಬಿಡೆ? ಇಷ್ಟು ದುಃಖವಾಗಿ ಮರುಗಿದ್ದ
ಅವನು ಮದ್ದಾಭಿಷೇಕದ ಉತ್ಸವವಲ್ಲ ಕರೆತು

‘ಚಂದಮಾಮ’

ಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಅದರೂ ನಾಲ್ಕರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಇರಲಿಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಎಂದರೂ ಅವನ ಶರೀರವೇ ಒತ್ತಿತ್ತಲ್ಲವೆ, ಮನಸ್ಸು ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ! ಹೇಗಿದ್ದೀತು ಪಾಪ!

ಎಂದರೂ ಸರಿ, ಪದ್ಧಾಭಿಷೇಕ ನಡೆಸೇ ತೀರಲಿ ಎಂದು ರಾಜಗುರು ಒಳಜಗಳನೆ ಅವರ ಮಹಾದಿಗೆ ತೊಡಗಿಸಿ, ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಗದ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಸೇವಕನು ಬಂದು, ಅಮರಭೂಪತಿಯ ತಂದೆ ಸತ್ತದ್ದೋವನೆಂದು ಮತಾ ಮಾನ ಕೊಟ್ಟನು.

ಕೂಡದೇಯೇ ಕವಳ ಬಿದ್ದು, ಅಮರಭೂಪತಿ ಒಡಳಿ ದುಃಖಿಸಿದನು. ಬಳಿಕ ರಾಜಗುರು ಮತ್ತು ಮಂದಗಾಲರ ಒಳಿಯಿಂದ ಅವನುತಿ ಸವೆದುಕೊಂಡು, ತನ್ನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ

ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋದನು. ಅದರೇ ಅವನ ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲಾ ವೊಮ್ಮೆಗನ ವೇರೇ ಇತ್ತು.

ವೆರಾಗಿ ಮಾತ ಸಹಾ ಭಿಷೇಕವೆಂಬಂತೆ ಮಂದಗಾಲನಿಗೆ ಸಹಾ ಭಿಷೇಕವು ಜರುಗಿತು. ಬಂದವರೆಲ್ಲಾ ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಈ ಸಹಾ ಭಿಷೇಕವು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟವಿರದೆಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅದುಂದರಿಂದ ಭಲ್ಲಾಣ ರಾಜದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಮಾರಾಡು ಉಂಟಾಯಿತು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ನಡೆದ ಯುದ್ಧವು ಕೇವಲ ಆಧರ್ಮ ಯುದ್ಧವೆಂದು ಎತ್ತಿಗೊ ತಿಳಿಯಿತು. ಪ್ರಮೋದನೂ, ಭಾನು ಶಿವನ ಸತ್ತ್ವಿಯೂ ಸೇರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು, ಎತ್ತಂದದೋ ಬಂದ ಮಂದಗಾಲನು ಸಿಂಹಾಸನವೇರವುದು ಇದೆಲ್ಲಾ ಏನು? ನಿರಪರಾಧಿಯಾದ ಭಾನುತೇಜನೂ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಿರಾತರಾಜನೂ ಸತ್ತುದು, ಪಾಪ, ಪಣ್ಣ ಹುಡುಗ ಚಿತ್ರಭಾನು ಕಾಣದೇ ಹೋದುದು, ಇವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಹಿಸಲಾರದ ವಿಷಯಗಳಾದುವು.

‘ನಮ್ಮ ರಾಜರನ್ನು ಬಿಡಿರಿ ಹೊರಗೆ! ನಮ ಸಖಿದ ಮಹಿಷನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಡಿರಿ!! ಪ್ರಮೋದ ಮಹಾರಾಜರೇ ನಮಗೆ ಪ್ರಭುವಾಗಿರಬೇಕು!!!’ ಎಂದು ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಗೂಂದಲಿ ಮಾಡಿದರು.

ಮಂದಗಾಲನು ಏನೂ ಮಾತಾಡಲಾರದೆ ಹೋದನು ರಾಜಗುರುವೇ ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡನು. ಪ್ರಜೆಗಳ ಉದ್ವೇಗಕ್ಕೆ

ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಡಂಗುರವನ್ನು ಕೊಡಾ
ಹೊಡೆಸಿದನು. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಯಾರ
ಕಿವಿಗೂ ಏಕೆಲ್ಲ ಅನಂತರ ರಾಜಗುರು
ಉಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಹಿಂಸೆಪಡಿಸಲು
ಆರಂಭಿಸಿದನು. ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ
ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಒಂಕಾ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು
ಶಾಂತಿಗೊಳಿಸಲಾಗದೆಂದು ರಾಜಗುರುಗಳಿಗೆ
ಗೊತ್ತಾಗಿಹೋಗಿತು. ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತು
ಆಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕಡೆಗೆ, “ಇನ್ನು ಏಳು
ವರ್ಷ ದವರೆಗೆ ನೀವಾರೂ ತೀರ್ಪು ಕೊಡಬೇ
ಕಾ” ಎಂಬ ಸಾರಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಖಂಡಿತವಾ
ಗಿಯೂ ಜನರು ದಾರಿಗೆ ಬರುವರೆಂದು ನಿಶ್ಚ
ಯಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟನು. ಆದರೆ ಅವಳವರ್ಷ
ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದು
ಹೇಗೆ?—ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ಬಿಟ್ಟದಂತೆ ಅಡ್ಡ
ಬಂತು. ಭಲ್ಲಾಣ ರಾಜ್ಯದ ಖಜಾನೆಯುದ್ದ
ದಿಂದ ಖಾಲಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೇನು
ಮಾಡುವುದು? ಎಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ, ಕಡೆಗೆ
ರಾಜಗುರು ಸಾಮಂತ ರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಈ
ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಒಂದು ತಾಪ್ತವನ್ನು ಬರೆದು
ಕಳಿಸಿದನು:—

“ನೀವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ
ಕಾರಣರಾದುದರಿಂದ, ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಾ
ಬಾಧೆಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೆ
ಪರಿಹಾರಕೊಡಬೇಕಾದುದಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಾಗು
ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಏಳು ವರ್ಷಗಳ

ವರೆಗೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಏನೂ ತೀರ್ಪು ವಸೂಲು
ಮಾಡಬಾರದೆಂದೂ, ರಾಜ್ಯವು ಮಾಮೂಲು
ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ
ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ
ನಾವು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವು
ಕೊನೆಗಾಣಲಿಕ್ಕೆ ನೀವುಗಳೂ ಸಹಾಯಪಡ
ಬೇಕು. ಈಗ ಜರೂರಾಗಿ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ
ನೀವು ನಮ್ಮ ಖಜಾನೆಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದ ಕಷ್ಟ
ವನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆ
ಕೊಡಬೇಕು. ಇದೇ ನೀವು ಮಾಡುವ ಮೊದ
ಲನೇ ಸಹಾಯ....”

ಈ ತಾಪ್ತವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಸಾಮಂತ
ರೆಲ್ಲಾ ಘಟನಾರವರ ಜನ ಕೈಕೆಳಗೆ ಸಮಾ
ವೇಶಗೊಂಡರು. ಇದ್ದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು
ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಇಲ್ಲದ ಸ್ವಲ್ಪದ ರಾಜ

ನನ್ನ ತುಮಕೀಂಗೆವಲ್ಲಾ ಎಂದು ಕವಲೆಲ್ಲಾ
ತಂದಾ ವಿ ಕಾರವ ಸ್ವರೂಪವೋ ಹೊಸ
ಕೊಂಡವೂ ಒಂದ ನೆತ್ತರ ಕೈ ಬಂದಿಲ್ಲ ಕವಿಗೆ
ಅವರು. ಅವ. ರ ಭೂ ವ ತಿಯನ್ನೇ ಕವಿತು
ಅಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿದರು. ಅನುಭವಶಾಲಿ
ಯಾದ ಅನುಭವಿಸತಿ, ಒಳ್ಳೆವ. ಕೆಟ್ಟವು
ಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿಕೊಂಡು
ಹೀಗೆಂದನು:

“ಈಗ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸಕಲವುನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ
ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಕೊಂಚ
ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟವೂ, ಹುಡುಕಿ ಮಕ್ಕಳ ಮಾತಿ
ದೋ ಅರ ಜಗುರುವಿನ ಕೈಗೂಳಿಗಿರುವ
ಕ್ರೋಧವೂ, ಅವನ ಸೂಚನೋ ಅನಾಯ
ವಾದವು. ರಂಜನುರು ಬಹಳ ಕ್ರೂರ. ಒಂದು
ಮಾಡಲೆಕ್ಕಾ ಹಿಡಿಯುವವನಲ್ಲ. ಅದುವ

ರಿಂದ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು, ಅವನು
ಕೊಡುವ ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡೇ
ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವೀಗ ಮಗು ಚಿತ್ರಭಾನು
ವನ್ನು ಹುಗಾದರೂ ಹುಡುಕಿ ಹಿಡಿದು
ಕಾಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ....”
ಎಂದು ಸಲಹೆಕೊಟ್ಟನು.

ಸಾಮಂತರಿಗೆಲ್ಲಾ ಈ ಮಾತು ಬಹಳ
ಹಿಡಿಸಿತು. ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಹುಡುಕಲಿಕ್ಕಾಗಿ
ಕೆಲವರು ಕಾರರನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ
ಕಳಿಸಿದರು.

ಅನಂತರ ಸಾಮಂತರಾಜರಿಗೂ ಕೂಡಿ
ರಾಜಗುರುವಿಗೆ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರ ಒರೆಸುಕಲು
ಹಿಸಿದರು:—“ನಿಮ್ಮ ಭೋಧನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ
ನಾವು ಅಕ್ಷರಶಃ ಶಿರಸಾ ಪಟಿಸುತ್ತೇವೆ.
ಯುದ್ಧದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಗೂ ತುಂಬಾ ವಿಚಾರ
ಗಿದೆ. ರತ್ನಕಲಿ, ಒಮ್ಮೆಲೆ ರಾಜನಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಟ್ಟಿ
ಬಾರದಂದು ನೀವೇ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಸಜನಿಯು
ಕೊಂಡು ನಾವು ಅಗತಾಗ ಒರೆದಿದ್ದ ಅವರ
ಪತಿತ್ತೆಯೆಯಾಗಿ ಒಂದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು
ಗೊಂಡು, ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಒಳ
ಗಾದೆವು. ಈಗ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು
ತಿರುಗಿಹೋದೀತೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಿದ್ದು.
ಯುದ್ಧ ರಂಗದಿಂದ ವಂಸೆಗೆ ಮುಟ್ಟುವ
ಮೊದಲೇ ಕಷ್ಟಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನೀವು ರೂಪನ
ಮಾಡುವರೆಂದು, ನಾವು ಕೈಬಿಟ್ಟದ್ದೆಯೂ ನೆನೆ
ಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೇ ಇನ್ನೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ
ನ್ನುವಿರಿ. ಭಲ್ಲಾ ರಾಜರು ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ

ಸಿಕ್ಕುತ್ತಲಿ ನೀವು ವಾಗ್ಧಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ
ನಮಗೇನೋ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖ ಸಿಕ್ಕುವದೆಂದು
ಅಶೇಷಜ್ಞಿವ. ಅದೀಗ ಸಂಕವಾಗಿ ಮಾರ್ಪ
ಟ್ಟಂತಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿ
ಡನೆ ಮೊದಲುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದರೆ, ಈಗ
ನೀವು ಅವನ್ನು ಕೇಳುವ ವರಿಸಿ ತಿರುತ್ತಯೇ
ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ, ನಾವು ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ವಿರಮಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ."

ಸಾಮಂತರಿಂದ ಬಂದ ಈ ಬಗೆಯ ಪ್ರತ್ಯು
ತ್ತರವನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜಗುರುವಿಗೆ ಏನು
ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆ ಹೋಯಿತು.
"ನನ್ನ ಮಂತ್ರವೇ ನನಗೆ ತಿರುಗಿ ಬತೆಯಿತ್ತಲ್ಲ!
ನಾನು ಹೇಳಿದ ಉಪಾಯಗಳೇ ನನಗೆ ಭಸ್ಮ
ಪುರ ವರದಾಯಿತಲ್ಲ!" ಎಂದು ಚಡ
ವಡಿಸುತ್ತ ತೀವ್ರವಾದ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದನು.

ಅತ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳ ಘೋಷಣೆ! ಇತ್ತ
ಸಾಮಂತರ ದೂಷಣೆ!! ಹಿಂತಿರುಗಿ ಏನು
ದರೂ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿದರೆ, ಅವೆಲ್ಲಿ
ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಒರುವನೋ ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ
ಬಾಯಿಮುಚ್ಚಿ ಕಳಿತಿರುತ್ತಿದ್ದರೇಕೆಂಬಂತೆ.
ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿ ನಂಬಿಸೋಣವೆಂದರೆ
ಮುದುಕ ರಾಜನನ್ನೂ, ಭಾನುತೇಜನ ಪತ್ನಿ
ಯನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟ ಹೊರತು, ಪ್ರಜೆಗಳು
ಸುಮ್ಮನಿರುವಂತಿಲ್ಲ. ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೆ ಕಥೆಯೇ
ಅಷ್ಟ ತಿರುಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು
ಯಾವುದಾದರೂ ಎಂದು ಅಸಾಮಂತರವನ್ನು
ದಾಟದೆ ಉಪಾಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ...ಹೀಗೇ

ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಅವನಿಗೆ ವಿಂಚಿ
ನಂತೆ ಹಿಂದೆ ತೂಸಯ್ಯ ಹೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತಾ.
ಅದರೆ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಮಂದಗಾಲನು ವಕ್ಕಿ
ಭವಿಸುವನೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

ರಾಜಗುರುವನ್ನು ಮಗನನ್ನು ಕಂಡು ತನ್ನ
ಹೊಸ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಳಿದನು
ಅವನು ಕೂಡಲೇ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನು. ಅಷ್ಟೇ
ಆದರೆ, ಈ ವ್ಯಾಕರಣ ನಂಬಿಸಿದರೆ, ತನಗೆ
ಒಂದುಕಾಲದಿಂದಿದ್ದ ಕೊಳವೆ ಭದ್ರಗಾರಣ,
ವನ್ನು ಒಕ್ಕಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಅಶೇಷ ಹಿಂತಿರು
ಗತವೇಯವೆಂದೂ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶವು.

ವಗನ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ
ರಾಜಗುರುವಿನ ಮನಸ್ಸು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ
ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆಗ ಹದಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ
ಸೇವಕರು ಒಂದು ಚಿತ್ರಭಾನು ಸತ್ತೇಹೋಗಿ

ವೈಭವವನ್ನು ನೋಡುವಂತಾಯಿತೆಂದು ರಾಜ
ಗುರು ಉಬ್ಬುತ್ತಿದ್ದನು.

ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳು ಅಂದುಕೊಂಡ ಪ್ರಕಾರವೇ
ಒಂದೊಂದು ದಿನ ರಾಜಗುರು ವಿನಮ್ರವಾಗಿ
ಕೆಲವು ಆಳುಗಳನ್ನು ಕರೆದನು. ಅದ್ಭುತವಾದ
ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟನು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು
ಕಾರಾಗಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವಂತೆ ಹೇಳಿದನು.
ಯಾವಯಾವ ಭಾಗಗಳು ಮೊದಲು ಹೊತ್ತಿ
ಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅವನ್ನು ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ
ವಿವರಿಸಿದನು. ಇದೊಂದೂ ಬೆರೆಯದಾಗೂ
ಗೊತ್ತಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿದನು.

ಅಂದುಕೊಂಡಂತೆ ತುಸು ಮುಂಚಿತವಾ
ಗಿಯೇ ಕಾರಾಗಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಿಡಿಯಿತು.
ನೋಡಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೊಳಗೆ ಬೆಂಕಿ ಅಕಾ
ಶಕ್ಕೆ ಚಾಚಿಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಿಸಿತು. ರಾಜಗುರು
ವಿನಮ್ರವಾಗಿ ಯಾಕೋ ಏನೋ ಫಕ್ಕನೆ
ಒಂದು ಸಂದೇಹ ಬಂತು. ಪ್ರಮೋದನ
ಕೋಣೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಿಡಿದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ!
ಭಾನುತೇಜನ ಹೆಂಡತಿಯ ಕೋಣೆ ಬೆಂಕಿಗೆ
ಅಹುತಿ ಆಯಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಒಂದು ವೇಳೆ
ಅವರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೇನೋ! ಅವರು
ಸಾಮಾನ್ಯವಾದವನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ತೋರಿತು.
ಕೂಡಲೇ ಅವನು ಅವರನ್ನು ಕೋಣೆಗಳ
ಕಡೆಗೆ ಗುರುಗುರು ಓಡಿದನು. ಅಗ ಜ್ವಾಲಾ
ನಾಲೆಯಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಮೇಲಿನ ಮೊಡ್ಡ
ತೊಲೆಯೊಂದು ಅವನ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು!....

ಏನೆಂದು ಕೂಡಾ ಹೇಳಿದ್ದು ಕೇಳಿ ಅವನಿಗೆ
ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಈಗ ಅವ
ನಿಗೆ ಮಂದಸಾಲಿನನ್ನು ಅಚ್ಚಿಗೆ ತಳ್ಳಿಸಿ,
ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಗದ್ದುಗೆಗೇರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆ
ಅಂಕುರಿಸಿ ಬೇಗಬೇಗನೆ ಬೆಳೆಯಿತು. ತಂದೆ
ಮಗಂದಿರು ಈ ಕುರಿತು ಗಾಢಾಪೋಷನೆ
ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ತಮ್ಮ ತಂತ್ರವನ್ನು ಮರುದಿನವೇ ಸಾಗಿಸಿ
ಬೇರೆಡೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು "ನಾನು
ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಯಂ
ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ." ಎಂದು ಕುಮಾರನು
ತಂದೆಗೆ ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿದನು ಮಗನ ಧೈರ್ಯಕ್ಕೆ
ತಂದೆ ಮೆಚ್ಚಿದ. ಇನ್ನೇನು? ಅಹಾ! ತನ್ನ
ಮುದ್ದು ಮಗನು ಭಲ್ಲಾಣ ರಾಜನಾಗುವ

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಾದ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಕಂಡು
ನಗರವೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಪಕಕ್ಷೋಲವಾಯಿತು. ಪ್ರಜೆ
ಗಳೆಲ್ಲಾ ಓಡೋಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಜೆಗಳ
ಅಳುವ ದನಿ ಕಲ್ಲೂ ಕರಗುವಂತಾಯಿತು.

ಯಾರ ಅಳುವನ್ನೂ ದುಃಖವನ್ನೂ ಅಗ್ನಿ
ದೇವನೇನೂ ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಪ್ರಾಣ
ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಭರವಿಂದ ಸೂಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.
ದೊಡ್ಡ ಮೊಡ್ಡ ಜವ್ವಲಿಗಳು ಅಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರಿ
ಕೊಂಡು, ರಾತ್ರಿ ಹಗಲಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

ಹಲವರು ಸಾಹಸ ಪಟುಗಳು ನೀರು
ಹಾಕಿ ಸಾಕಿ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ನಂದಿಸಲು ನೋಡಿ
ದರು. ಕೆಲವರು ಮೇಲನ್ನು ಬಾಚಿ ಬಾಚಿ
ಸುರಿದರು. ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳು ಕೆಲವರು
ಒಳಕ್ಕೆ ತೂರಿ ಕಾರಾಗೃಹದ ಬಾಗಿಲನ್ನು
ಒಡೆದು, ಒಳಗಿದ್ದವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಎಳೆದು
ಹಾಕಿದರು.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಈ ವಾರ್ತೆ ಕೋಟಿಯೊಳಕ್ಕೆ
ಹೊಕ್ಕು ಮಂದಪಾಲನಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಚಪ್ಪ
ಪಡಿಸಿದನು. "ಇದೇನು ಘೋರ! ಯಾರು
ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ? ಈ ಪ್ರಮಾದದಲ್ಲಿ ಭಾನು
ಶೇಷನ ಪತ್ನಿಯೇ ತಿರಿಹೋದರೆ ನಾನೇ
ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದನೆಂದು ಪ್ರಜೆಗಳು ನನ್ನ
ಮೇಲೆ ಎದುರುಬಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಈಗಿನ
ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಲೆಯುಮೇಲೆ ಇಂತಹ
ಅಪಮಾದವು ಬಿದ್ದರೂ ಆತ್ಮರ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲ..."
ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸಿಕೊಂಡು, ಮಂದಪಾ
ಲನು ಕಾರಾಗೃಹದ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿದನು. ಎಷ್ಟು
ಮಂದಿ ಬೇಡೆಂದರೂ ಕೇಳದೆ ಸಾಹಸಮಾಡಿ

ಒಳಕ್ಕೆ ಹೊಕ್ಕನು. ಪ್ರಮೋದನನ್ನು ಬಂಧಿ
ಸಿದ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಭೇದಿಸಿ, ಒಳ
ಹೊಕ್ಕು, ಪ್ರಮೋದನನ್ನು ಭುಜದ ಮೇಲೆ
ಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಓದನು. ಪ್ರಸಂಗೋಗಿ
ಭಾನುಶೇಷನ ಪತ್ನಿಯು ಕೋಣೆಯನ್ನು ಒಡೆದು
ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದನು ಅವಳು ಸತ್ತು
ಮಸಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ! ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ
ಎಲ್ಲರೂ ಗೊಳಗೊ ಎಂದು ಅತ್ತರು!

ವಾಡ! ಕೋಣೆ ಮೊಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಅವಳಿಗೆ
ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಏನು ಘೋರ! ಎಂಥ ಬೀಭತ್ಯೆ! ಇನ್ನೂ
ಎಷ್ಟೋ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಸತ್ತು ಮಸಿ
ಯಾಗಿದ್ದಾರೆ!!!

ಆಗ ರಾಜಗುರು ಆಸ್ತಿಗೆ ಬಂದ. ಬುದ್ಧಿ
ಕೆಟ್ಟವನ ಹಾಗೆ ಕಾರಾಗೃಹವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತು

ತಿದ. ಸುಟ್ಟ ಕೊರೆಯ ಕೆಳಗೆ ತನ್ನ ಮಗನು
ಸತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಸ್ಮೃತಿ ತಪ್ಪಿ
ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟ!!

ತಾನುಯನ್ನು ಅಗಲಿ ಹೋದ ಚಿತ್ರಭಾನು
“ನೀರು ನೀರು” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಓಡುತ್ತಿದ್ದನು.
ಅಗ ಅವನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ವಹರ್ಷಿಯ ದರ್ಶನ
ವಾಯಿತು. ಅವನು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ;
ಮೊತ್ತ ಮೊದಲು ಪ್ರಮೋದ ರಾಜನಿಗೆ
ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮಂತ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ, ನಿಶ್ಚಿತವಾದವನೇ
ಅವನು! ಮಿತ್ರಾನಂದ ಮಹರ್ಷಿ!

ಆತನು ಒಂದು ಮಹಾ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂ
ಭಿಸಿದ್ದನು. ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಶಿಷ್ಯಸ್ಥಳದ
ಮೊದಲಿಗೆ ಭಜ್ಜಾಣ ರಿಜ್ಜಿದ ಸಮೂಹದ
ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ ಕಂಗಡನು.

ಯಾಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಾಗಿ ಅವನು
ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಚಿತ್ರಭಾನುವನ್ನು ಕಂಡನು.
ಒಡನೆಯೇ ಅವನು ಆ ತಪ್ಪಲಿ ಬಾಲನನ್ನು
ಕುರಿತು, ತನ್ನ ದಿವ್ಯಗ್ರಂಥಿಯಿಂದ ನೋಡಿ,
ಅವನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಅರಿತುಕೊಂಡನು.
“ಮಗೂ, ನಿನ್ನ ಈ ಕೂಳೆಯಂಗಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿ
ಅಚ್ಚಿಗೆ ಬರುವೆ. ಎಂದನು ಮುನಿ. ಒಳಕ

ಅವನನ್ನು ಲಾಲಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ
ಕರೆದೊಯ್ದನು.

ಚಿತ್ರಭಾನು, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು.
ಗುರು ಅವನಿಗೆ ಸಕಲ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನೂ
ಕಲಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಹುಡುಗನೂ
ಬುರುಕು ಬುದ್ಧಿಯವನಾದುದರಿಂದ, ವೇಗ
ವಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತ, ಗುರುವಿಗೆ ಪ್ರಿಯನಿಷ್ಠ
ನಾದನು. ಮಿತ್ರಾನಂದನು ಅವನನ್ನು ಒಡಲ
ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ, ಕ್ಷುಕ್ತಿಯೋಚಿತ
ವಾದ ಒಪ್ಪುವಿದ್ದು, ಕುಗುರಿಸುವಾರಿ, ಒಡ್ಡ
ವಿಧಿ. — ಮೊದಲಾದುವನ್ನೂ ಕಲಿಸಿ ಅವನನ್ನು
ಹಿಳ್ಳೆ ಪ್ರವೀಣನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು.

ಓಗ ಚಿತ್ರಭಾನು ಹುತ್ತು ಸಂವತ್ಸರಗಳ
ವರೆಗೂ ಮಿತ್ರಾನಂದ ವಹರ್ಷಿಯೊಂದಿಗೆ
ಇದ್ದನು. ಅವನೊಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ವೀರ ಪುರುಷ
ನಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟು ಕಂಕೊಳಿಸಿದನು ಇಲ್ಲಿಯ
ವರೆಗೂ ಇವನ ವಿಷಯ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ನಡೆ
ಯಿತು. ಆದರೆ, ನಾನು-ಅವನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ
ಒಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಸಿಕ್ಕು ತಪ್ಪಿರ ವಾಯಿತು.
ಅವನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಣವಾಯಿತು,
ನಿಜ, ಆದರೆ.... [ಇನ್ನೂ ಇದೆ]

ਰਤਨ ਸਿਰੀਸ਼

5

[illegible][illegible]

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
 ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
 ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

$\frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{x}} \right) = \frac{\partial L}{\partial x}$

[illegible][illegible][illegible]

‘తెలంగాణము’

ಉನ್ನತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸದ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಆತನ ಸ್ವಂತ ಆ ವಿದ್ಯಾ ಬಿನ್ನ ಹೋದವನು. ಸ್ವಂತಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಆತನೇ ನಿಂತು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸುವುದು. ಇದು ಆ ಉದ್ಯೋಗದ ಪದ್ಧತಿ.

ಆ ಗಂಭೀರ ಉದ್ಯೋಗದ ಕಾಲ ಬಂತು ಯಾಯಿತು. ಆ ಕೆಲಸ ಹಿರಿಯ ಮಗನಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದುದು ನಾ ಯಸಸ್ಸಂತ ಆವರೆ ಂದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಆ ವಿದ್ಯಾ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಿರಿಯಾಕೆಯು ಹಂಬಲ.

ಕಿರಿಯಾಕೆ ಗಡುಸು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ, ಗಂಡ ಕನ್ನಡ ಪ್ರವಾಸಿ ಆತನ ಮನವು ಬಿಡುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಹಿರಿಯಾಕೆಯ ಮಗ ಕುಂಬಾ ಪಾಠುಸು ಬರುವನು. ಆತನಿಗೆ ತನ್ನ ಕಾಯ

ವಿವರಣೆ ಎಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪವೋ ಅಷ್ಟೆ ಅಂತಿ ಮ್ನ ನಲ್ಲೂ.

ಆ ಗಂಭೀರ ಕೆಲಸದ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಆ ವಿದ್ಯಾ ಬಿನ್ನ ಹೋದವನು. ಸ್ವಂತಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಆತನೇ ನಿಂತು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸುವುದು. ಇದು ಆ ಉದ್ಯೋಗದ ಪದ್ಧತಿ. ಆಗ ಒಂದು ದಿನ ಒಬ್ಬ ಹೊಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬಂದು ವಿಧವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬೊರಕಿವೆ. ಅದು ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಕೊಂಡು ಬಂದು ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ತಂದೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ನನ್ನ ಪ್ರತನನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡಬೇ ಕಾದ ವಾಸ್ತವಿಕೆ ನಿನ್ನದು. ಕೊಡು. ಈಗಲೇ ಹೋಗು. ಅಕ್ಕನಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವೆನು" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಕಳು ಹಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಳು.

ಅಂದು ಎಷ್ಟು ಜೊತ್ತಾದರೂ ಮಗನು ಬರದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು, ಅವನ ಕಾಯ ಕುಗ್ಗಿ ಅದ್ದಿ ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಕಿರಿಯಾಕೆ ಕಣ್ಣನ್ನು ಮೀಡಿದಳು. ಆಗ ಮಗನಿ ಗಾಗಿ ನನ್ನ ಮಗ ಭಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆಯಿರಿ. ಹೋಗಿ. ಉತ್ತರವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತರುತ್ತೀರಿ" ಎಂದು ತರಾತುರಿ ಯಲ್ಲಿ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಕೊಡಿದ" ಎಂದು ನಂಬಿಕೆ ಕುಟ್ಟುವಂತೆ ಹೇಳಿದಳು. ಸಿದ್ಧಕಾ

[illegible][illegible]

一、
 二、
 三、
 四、
 五、
 六、
 七、
 八、
 九、
 十、

[illegible][illegible][illegible]

ರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಉಪಾಹಾರ ದಲ್ಲಿ
ಕೊಡಲು ಅದನ್ನು ಆತನು ಭುಜಿಸಿದನು.

ರಾಜ ಆ ಉಪಾಹಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ
ನಂತೆ ಗಂಧರ್ವನು ಆ ಉಪಾಹಾರವನ್ನು ಸೇರಿದ
ವಿನ ಒಂದೇ ಆಯಿತು.

ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಗಂಧರ್ವನು ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದ
ಉಪಾಹಾರವು ಪ್ರಮೋದನ ಕಿವಿಗೆ ಬಿತ್ತು.
ಆ ಮಂಜಳಗಾನಕ್ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಆತನು
ಕುಕ್ಕನೆ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು ವನವನ್ನು ಸೇರಿ
ಕೊಂಡ. ಆಕೆಯ ಅಭಿಮಾನ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ
ಮುಗ್ಧನಾಗಿ, ಸಂಗೀತ ಕೇಳಿ ತನ್ಮಯನಾಗಿ,
ಇಷ್ಟಾದಿನ ಮದುವೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು
ಹಠ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾತ ಆ ಗಂಧರ್ವನೆಯನ್ನು
ವಿವಾಹವಾದ.

ಮದುವೆಯೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಮಂತ್ರ
ಘಟದ ರಹಸ್ಯ ಪ್ರಮೋದನಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು.
ಈಗ ತಿಳಿದರೆನಾತ್ರ ಏನು?

ಗಂಧರ್ವನೆಯನ್ನು ಮನಸಾರೆ ಪ್ರೀತಿಸಿ
ಪ್ರೇಮಿಸಿ ವಿವಾಹವಾದ. ಅದಾದರಿಂದ ತನ್ನ
ಪ್ರಜೆಗಳು ಹೂಡಿದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಮೋ
ದನು ತನ್ನ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ
ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಿತ್ರಾನಂದ.

ತರುವಾಯ ಗಂಧರ್ವನಿಗೆ ಮಹಿಷಾ
ಲನು ಜನಿಸಿದುದೂ, ರಾಜನು ಮಂವಾಕಿನಿ
ಯನ್ನು ಮೋಹಿಸಿ ಮದುವೆಯಾದುದೂ,
ಆಕೆಗೆ ಭಾನುತೇಜನು ಜನಿಸಿದುದೂ ಅಂದಿ
ನಿಂದ ಆಕೆ ಮಹಿಷಾಲನನ್ನು ಆತನ
ತಾಯಿಯ ಎದುರಿನಲ್ಲೇ ಅವಮಾನಮಾಡು

ವುದೂ ಹೇಳಿ, ಮಿತ್ರಾನಂದ ಮತ್ತೆ ಮುಂದು
ವರಿಸಿದ :

“ಮಗನಿಗೆ ತನ್ನ ಎದುರಾಗಿಯೇ ಮಂದಾ
ಕಿನಿ ಕೊಡುವ ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಸಹಿಸ
ಲಾರದಾದಳು ಗಂಧರ್ವನ. ಒಂದು ದಿನ
ಗಂಧರ್ವನ ತನ್ನ ಸಖಿಯರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾ
ಲೋಚನೆಮಾಡಿದಳು.

“ನಾನು ಎದುರಾಗಿದ್ದರೆ ಮಗನಿಗೆ
ಮತ್ತಷ್ಟು ಯಾತನೆ ಕೊಡುವಳು ಎಂದಾಕಿನಿ.
ನಾನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ...? ಒಂದುವೇಳೆ ತನ್ನ ಮಗ
ನಿಗೇ ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟಜೀವನದ ಬುರಿದು ಒಂದು
ಯಾವನಾದರೂ ತನ್ನ ಹೂಡ ಒಂದು.
ಆದರೂ ನಾನು ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಆಕೆಯ
ಜರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನ ವಹಿಸುತ್ತೇನೆ!
ಹೀಗೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಗಂಧರ್ವನ ತನ್ನ

ಮಗನನ್ನು ಅಗಲಿ ಒಂದಾನೊಂದು ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶ ವೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸೇರಿ ಕೊಂಡಳು.

ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ತನಗೂ ಮಕ್ಕಳೂ ತನ್ನ ನಂಬಿಕಾರಕ್ಕೊಬ್ಬೇನಾದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಸೋಗು ನಾದ ನಿರ್ವಾಹಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗಾಯಿತೋ ಅವರಿಗೇ ತಿಳಿಯದು. ಅಂತೂ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಕಾಲ ನೂಕುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹೀಗೇ ಇರುವಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಸಿಂಹಾ ಸನದಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸುವ ಆಶೆಯಿಂದ ಸವತಿ ಮಂದಾಕಿನಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಕಿರಾತರಾಜ ಮತ್ತು ಪ್ರದೋಹಿತನಾದ ರಾಜಗುರುವಿ ನೊಂದಿಗೆ ಸಂಚುಹೂಡಿದಳು. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವಿಂದಿದ್ದ ದೇವಾಲಯದ ನೆಪಹೂಡಿ ಮಂದಾ

ಕಿನಿ ಸವತಿಯ ಮಗನನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡಿಸಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಳು.

ಇದಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗಂಧರ್ವನು ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧನರೂಪದಲ್ಲಿ ಗಂಧರ್ವಿಣಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದ ಆ ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾರಿಬಂದು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಆಕೆ ರಾಜಕುಲದಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು, ಆಕೆಯೊಂದಿಗಿದ್ದ ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಜೇಷ್ಠಿಯರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹತ್ತುಮತ್ತು ಗಳಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕಂಠಹಾರಧರಿಸಿ ಕೊಂಡ.

ಆತರುವಾಯ—

ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹಂಸರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಗಂಧರ್ವಿಣಿ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದೂ, ಮಂದಾಕಿನಿ ವಿಷತೆಂದು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬಿಡುವುದೂ, ಪ್ರಮೋದನು ರಾಜಗುರುವನ್ನು ತೆಗೆದ್ದೂ, ಆತನು ಮಂದ ಪಾಲನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿದುದೂ, ಒಳಸಂಚಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಕಿರಾತರಾಜನು ಮೊಮ್ಮಗ ನಾದ ಭಾನುತೇಜನನ್ನು ಸಲಹೆ ದೊಡ್ಡವ ನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದುದೂ, ಅವನಿಗೆ ಮದುವೆ ಯಾದುದೂ ಆ ಭಾನುತೇಜನಿಗೆ ಚಿತ್ರಭಾನು ಎಂಬ ಮಗ ಹುಟ್ಟಿದುದೂ, ಹೇಳಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಏನೋ ಮೇಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ಯುವ ಕನು ಅಡ್ಡಬಂದು,

“ಏನು, ಚಿತ್ರಭಾನುವೇ?” ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾಗಿ ಕೇಳಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಗುಳು ನಗುತ್ತಾ ಮಿತ್ರಾನೆಂದ ನೆಂದ :

ಚಂದಮಾವು

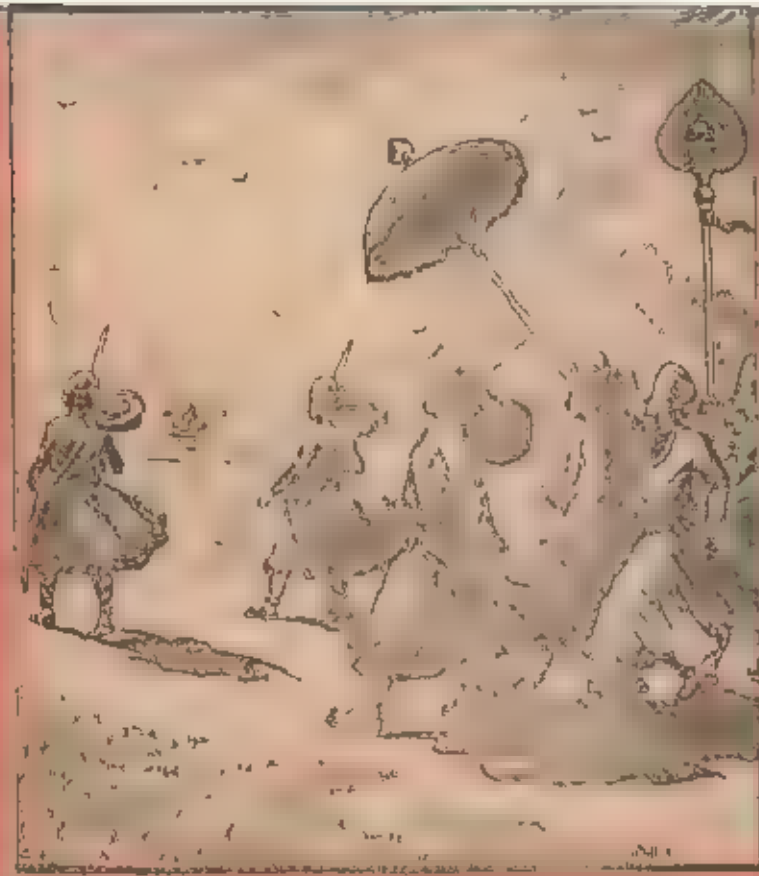
“ಹೌದು.ನುಗು ಮೌದು. ನೀನೇ ಆ ಚಿತ್ರಭಾಷು. ಈ ಭಾಷಣವನ್ನೇ ನಿನ್ನದು. ಇದು ಹೇಗೆಂದು ನಿನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಬಹುದು. ನೀನು ತಲೆ ಎತ್ತದಂತೆ ದೋಹ ಬಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಆ ಚಂಡಾಲ ರಾಜಗುರು” ಎಂದು ಆ ವರೆಗೂ ನಡೆದ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದ.

ತರುವಾಯ

“ನುಗೂ, ಚಿತ್ರಭಾಷು, ಅಂದು ಹಂಸದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತ ಮಹಿಷಾಲನನ್ನು ತಾಯಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಆಯೋಮಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅದರೇ ತಾನು ಬಲಿಪೀಠದಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ಸೇರಿಕೊಂಡೆನಲ್ಲ ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಹಿಸಿದ.

ಆ ಬಂಗಾರದ ಹಂಸ ಹಾಗೇ ಆಕಾಶ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಾರಿ, ನದಿ, ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಒಂದಾಕೊಂದು ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿತು. ಅದರ ಹೆಸರು ಮಂಜುಳ ದ್ವೀಪ. ಆ ದ್ವೀಪದ ರಾಜ ತಪೋವರ್ಧನ.

ರತ್ನಕಿರೀಟಧಾರಿಯಾದ ಒಬ್ಬ ರಾಜ ಕುಮಾರನು ಬಂಗಾರದ ಹಂಸದ ಮೇಲೆ ಬಂದು ತನ್ನ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಇಳಿದ ವಿಷಯ ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಬಿಟ್ಟಿತು ಆ ರಾಜನಿಗೆ. ತಿಳಿದಕೂಡಲೇ ತಪೋವರ್ಧನನು ಅಶ್ವತ್ಥ ಸುತ್ತು ಇದ್ದೊಂದು ದೇವರ ಸ್ತೂಪದ ಮೆಂದು ಆತನು ಸಂಪೋಷ ಭವಿತವಾಗಿ ಆತುರಾತುರದಿಂದ ಕಾಲು ನಡಿಗೆಯಿಂದ ಅಸ್ಥಳವನ್ನು ಸೇರಿದ.

ರಾಜನನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಹಂಸರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಗಂಧರ್ವಿಣಿ ತನ್ನ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಮಗನ ವಿಷಯವನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದಳು. ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಆ ಹಂಸ ವನ್ನು ನೋಡಿ ಚಕಿತನಾದ ತಪೋವರ್ಧನ. “ರಾಜನೇ, ಈ ಎಳೆಯನನ್ನು ನಿನಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ಇವನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಾರವೆಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನದೇ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಹಂಸ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರಿಹೋಗಿ, ಶಾಸವಿಮುಕ್ತಿಹೊಂದಿ. ಗಂಧರ್ವಲೋಕವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು.

ದೈವವಶಾತ್ ತನಗೆ ಲಭಿಸಿದ ಹುಡುಗನನ್ನು ತಪೋವರ್ಧನನು ತುಂಬಾ ಮಮತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸಮಸ್ತವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಪ್ರವೀಣನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ.

ಚಂದಮಾಮಾ

6

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಹೀಪಾಲನು ಎಣಿಸಿದ್ದಂತೆಯೇ ನೆರೆಯದ್ವೀಪದರಾಜ ವಸುಪಾಲನು ಮಂಜುಳ ದ್ವೀಪದ ಮೇಲೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದ. ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಫೋರವಾದ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತಪೋವರ್ಧನನೂ ಮಹೀಪಾಲನೂ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರು. ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಮಹೀಪಾಲನ ಮಡದಿ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟಳು.

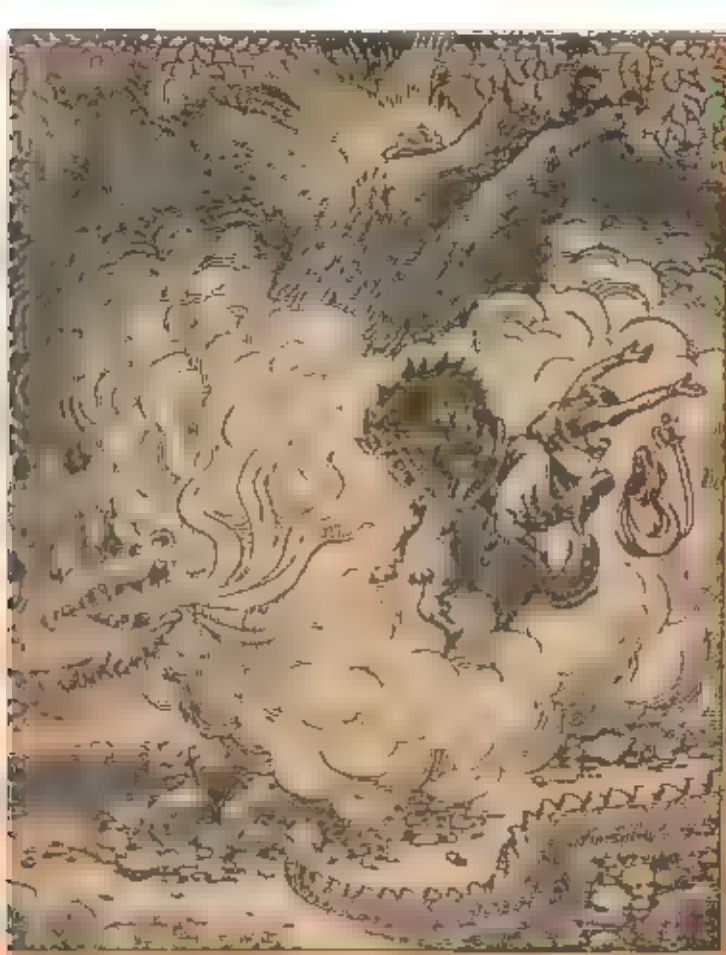
ಆ ಕರುವಾಯ ವಸುಪಾಲನು ಮಂಜುಳ ದ್ವೀಪವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ರತ್ನಕಿರೀಟ ಕ್ರಾಂತಿ ಹುಡುಕಾಡಿದ. ಆದರೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ ಕೂಡಲೇ ನಾಲ್ಕುಕಡೆಗೂ ಭಟರನ್ನು ಆಳಿದ. ಅದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೇ ಇರಲು ಒಂದು ದಿನ ರಾಜನು ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಆನವಿಗೆ ಕೋವ. ಆ ಆರಣ್ಯ

ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರದ ಕೊಂಬೆಗಳ ಸಂದಿಯಲ್ಲಿ ಧಗಧಗನೆಂದು ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ರತ್ನಕಿರೀಟ ಕಾಣಿಸಿತು.

ಆದರೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತಿಲ್ಲ! ಆ ಮರವನ್ನು ಒಂದು ಭಯಂಕರವಾದ ಭೂತಸರ್ಪವು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಮಿಣುಕು ಮಿಣುಕೆಂದು ಹೊಳೆಯುತ್ತಿವೆ ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಮಂಜುಗಳೂ, ಹುಲಿಗೆ ಇರುವಂತಹ ಉಗುರುಗಳೂ ಇವೆ. ಅದರ ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಚರ್ಮಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಮೊಸಳೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಬಾಯಿ ತೆಗೆದು ಬುಸುಗುಟ್ಟದರೆ ಅಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆಗಳು ಹೊರಬರುತ್ತವೆ.

ವಸುಪಾಲ ಅರಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ. ಇಂತಹ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ರತ್ನಕಿರೀಟವಿದೆ: ತೇಗದರೂ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬ

ಅವರು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಅಂಕೆಗಳನ್ನು
ನುಣಿಸಿ "ಮಹಾಪ್ರಭೂ, ಎಂದಿಗಾದರೂ -
ರತ್ನಕಿರೀಟ ಅದರ ವಂಶಸ್ಥರಿಗೆ ಲಬಿಸುವದೇ
ಕೊರತು ಅನ್ಯರು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದರಿಂದ
ಲಾಭವಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಯಾರಾದರೂ ಆ ವಂಶಸ್ಥರು ಬರುವ
ದೇನೋ ಎಂದು ಚಾತಕ ಸ್ವಯಂತಿ ಎವರು
ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆವಸುಪಾಲ. ಆ ತೀರಿಕೊಂಡ
ಮಹಿಷಾಲನೇ ನಿನ್ನ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ; ಆತನೇ
ತನ್ನ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡೆಂದು
ದಿಸಾ ನಿನಗೆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿ
ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಿತ್ರಾ
ನಂದ.

ಮತ್ತೆ ಮುಂದುವರಿಸಿ "ಕುಮಾರಾ, ಚಿತ್ರ
ಭಾನೂ, ಆ ರತ್ನಕಿರೀಟ ಸಂಪಾದಿಸಿ ತೆಗೆದು
ಕೊಂಡು ಬರುವುದರಿಂದ ನಿನ್ನ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನ
ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ; ಕುಟುಂಬ
ಗೌರವವು ನಿಶ್ಚಿತದೆ. ನಿನ್ನ ಅಜ್ಜ ಅಮರ
ಭೂಪತಿ ನಿನಗಾಗಿ ಕಾದು ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ.
ನೋದಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಆತನ ಅಶೀರ್ವಾದ
ಪಡೆದು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕು.
ನಿನಗೆ ಶುಭವಾಗುವುದು" ಎಂದು ಹಿತಮತ
ಗೊಳಿಸಿದ. ಚಿತ್ರಭಾನು ಮಗಧ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ
ಹೊರಟ.

* * *

ಆದಿನ ಮಂದಸಾಲನು ಪ್ರಮೋದನನ್ನು ಅಗ್ನಿ
ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ಕಾಣದೆ, ತರವಾಯ ಭಾನು

ಬೇಕೆಂದು ಭಟರಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ. ಭಟರು
ಹೋಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವರ
ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲಾ ನಿಷ್ಫಲವಾಯಿತು.

ಆಗ ರಾಜ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಹೂಡಿದ.
"ಆ ಭೂತ ಸರ್ಪವನ್ನು ಕೊಂದು ರತ್ನಕಿರೀಟ
ವನ್ನು ತರ ವಂತವನಿಗೆ ಆತನು ಕೋರಿದ
ಬಹುಮಾನ ನೀಡುವೆನು" ಎಂದು ಡಂಗುರ
ಸಾರಿಸಿದ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದವರಿಗೆಲ್ಲಾ
ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಆಶೆಯುಂಟಾಯಿತು.
ಆದರೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದವರೆಲ್ಲಾ ಭೂತ
ಸರ್ಪದ ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಗೆ ಆಹುತಿಯಾದರು.
ಕೊನೆಗೆ ರಾಜನಿಗೆ ಕಡು ಬೇಸಗವಾಯಿತು.
ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜೋತಿಷ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಿ "ರತ್ನಕಿರೀಟ
ವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮಾರ್ಗವಾವುದು?
ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

ತೋಡನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಕೂಡ
 ಗೃಹಕ್ಕೆ ಹೊರಟನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವಷ್ಟೆ?

ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುದಿರಾಜ ಪ್ರವೋದನು
 ತನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ಗಮನಿಸದಂತೆ ಒಸಾಯ
 ವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಜಾರಿಕೊಂಡ. ಆ ಗಲಾಟೆ
 ಗುಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಆತನನ್ನು ಗುರುತು ಹಿಡಿದು
 ಲಿಲ್ಲ. ಆ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಗುರುತು
 ಹಿಡಿಯದಿರುವಾಗ ರಾಜಗುರು ನೇಮಿಸಿದ
 ಭಟರು ಗುರುತು ಹಾಕುವುದೆಂದರೇನು?

ಕಾರಾಗೃಹದಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ ಪ್ರವೋದನು
 ಅನ್ನಾಹಾರಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಸಿ, ಕಾಲು ಎಳೆದು
 ಕೊಂಡು ಹೋದಕಡೆ ನಡೆದ.

ಒಂದೆಡೆ ಅಮರ ಭೂಪತಿಯು ಚಾರರು
 ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಪ್ರವೋದನ ಗುರುತು ಹಿಡಿದು,
 ತನ್ನ ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು
 ಹೋದರು.

ಬೀಗನು ಕಾಣಿಸಲು ಅಮರಭೂಪತಿ
 ಸರಮಾನಂದ ಭರಿತನಾದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ
 ಭಾನನೂ ಸಹ ಮಗಧ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿ
 ಕೊಂಡ. ಬಾಲಕನನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಅ
 ನ್ನದ್ದರಿಬ್ಬರೂ ಪಟ್ಟ ಅನಂದಕ್ಕೆ ಎಣೆಯೇ
 ಇಲ್ಲ. ಬಾಲಕನು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು
 ಕೇಳಿ ಅವರು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡುರು: ಅನಂದ
 ಪಟ್ಟರು.

ಆದರೆ ಅವನೊಬ್ಬನೇ ವೋಗುವುದು ಅ
 ವೃದ್ಧರಿಗೆ ಸರಿ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅಮರ
 ಭೂಪತಿ ತನ್ನ ಮಗನಾದ ವಿಜಯಭೂಪತಿ

ಯನ್ನೂ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು, ಇಬ್ಬರಿಗೂ
 ಆಶೀರ್ವಾದಮಾಡಿ. ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ
 ಮಂಜುಳ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ.

* * *
 ಇಲ್ಲಿ ಕಾರಾಗೃಹದ ಹತ್ತಿರ ಏನು ನಡೆಯಿತು
 ಗೊತ್ತೋ? ಮೂರ್ಛಗೊಂಡಿದ್ದ ರಾಜಗುರು
 ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರವಾದವೇ
 ಸಂಭವಿಸಿತೋ ಆತನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.
 ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸಿದರೂ ಕೇಡು
 ಬಗೆಯುವ ಬುದ್ಧಿ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ
 ಹುಚ್ಚಕೆ ಸ್ಥಳವನ್ನಾಗಲಿ ವಲ್ಲಾ ಎಂದು ಮನವಿ
 ರಾಜನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ ಮಂದಪಾಲನಲ್ಲಿ
 ದ್ವೇಷ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡಗಿ.

ಪ್ರವೋದನು ಕಾಣದಿರಲು ಆತನ ಮನಸ್ಸಿ
 ನಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ರೀತಿ ಕಳವಳವುಂಟಾಯಿತು.

ಭೂಸತಿಗೆ ಸಲಹೆಗಾರನೆಂದರೆ ವೃದ್ಧರಾಜ ನಾದ ಪ್ರಮೋದ.

ಪ್ರಮೋದ ತುಂಬಾ ದೀರ್ಘಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈಗ ಭಲ್ಲಾಣ ಕೋಟೆಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಉಚಿತವೆಂದ.

ಸಾಮಂತ ರಾಜರೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಭಲ್ಲಾಣ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಮುತ್ತಿದರು. ಬಲವೆಲ್ಲಾ ಉಡುಗಿಹೋಗಿದ್ದ ರಾಜಗುರು ಬಿದರಿದ. ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ನೋಡಿದ.

ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅಮರ ಭೂಸತಿಯ ಭಟರು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದುಬಿಟ್ಟರು. ರಾಜಗುರುವಿನ ಮುಖ ಬಿಳಿಬಿಳಿಕೊಂಡಿತು. ರಹಸ್ಯದ್ವಾರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಮೋದನು ಕಾವಲಿರಿಸಿದ್ದ ವಿಷಯ ಅವನಿಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು? ಕೋಟೆ ಪ್ರಮೋದನ ವಶವಾಯಿತು. ಸಾಮಂತ ರಾಜರು ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟರು. ಪ್ರಜೆಗಳು ಪರಮಾನಂದ ಭರಿತರಾದರು. ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೊಂದುಸಾರಿ ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂತು. ಎಲ್ಲರೂ ಬಾಲಕರಿಗಾಗಿ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಚಿತ್ರಭಾನೂ, ವಿಜಯಭೂಸತಿ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಮಂಜುಳ ದೀಪವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ವಸುಪಾಲ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಬದುಬುಡಿಯಾಗಿ ಆದರಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿದ. "ನಿಮಗಾಗಿಯೇ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ" ಎಂದ. "ಈ ರತ್ನಕಿರೀಟ

ಏದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಾದಮೇಲೆ "ಮೋಗಲಿ ಮುದಿಗೊಡ್ಡು ಎಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆ ನನಗೇನು?" ಎಂದು ಒಂದು ರೀತಿ ಉದಾಸೀನ ಬಂತು.

ಒಂದು ದಿನ ಮಂದಪಾಲನು ಅನ್ಯಮನಸ್ಕನಾಗಿದ್ದಾಗ ರಾಜಗುರು ತನ್ನ ಬಾಕುವಿನಿಂದ ತನನ್ನು ಕೊಂದು, ಆ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಅಮಾಯಕನೊಬ್ಬನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ ಅನನಯನನ್ನೂ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಿದ.

ರಾಜಗುರು ಏನೋ ಮೋಸವಾಡಿ ಮುದಿ ರಾಜನನ್ನು ಕೊಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಊಹಾಪೋಹವೆತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ರಾಜಾಂಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಜಗುರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಕುಕ್ಕುವನ್ನು ಹದೆಯ ಲಾಕದ ಅನೇಕ ಸಾಮಂತ ರಾಜರು ಮತ್ತೆ ಅಮರ ಭೂಸತಿಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದರು. ಆಗ ಅಮರ

ನುತ್ತ್ರಿ ಅದರ ಒಡೆಯರ ವಂಶ ಸೇರುವುದು
ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಕರವಾದವಿಷಯ" ಎಂದು
ಹೇಳಿದ.

ಎಲ್ಲರೂ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಮರ
ವನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಭೂತ ಸರ್ಪವನ್ನು
ಕುರಿತು ವಸುಪಾಲನು ಚಿತ್ರಭಾನುವಿಗೆ ಎಚ್ಚ
ರಿಕೊಟ್ಟ.

ಕಿರಿಟಿ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿತರಬೇಕೆಂ
ಬುದೊಂದೇ ಚಿತ್ರಭಾನನ ಆಶಯ. ಏನಾ
ದರೂ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಸಾಹಸ ಮಾಡಿ
ಮರದ ಹತ್ತಿರ ಹೋದ.

ಭಯಾಶ್ಚರ್ಯಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಆತನನ್ನು
ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರ್ಪನ ಒರೆಯಿಂದ ಖಡ್ಗ
ವನ್ನು ತೆಗೆದ. ಸರ್ಪದಮೇಲೊಂದು ಏಟು
ಹಾಕಲು ಹವಣಿಸಿದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆರ್ಪಯ
ಕರವಾದ ಕೆಲಸವೊಂದಾಯಿತು. ಆಗ ಖಡ್ಗ
ತಾಕಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ಸರ್ಪ
ಒಬ್ಬ ಗಂಧರ್ವನ ರೂಪ ತಾಳಿತು.

ಆಗ ಗಂಧರ್ವನು ಮರದ ಮೇಲಿದ್ದ ರತ್ನ
ಕಿರಿಟವನ್ನು ತಂದು ಚಿತ್ರಭಾನುವಿನ ಕೈಗೆ
ಕೊಡುತ್ತಾ,

“ಅಪ್ಪಾ, ಮಗೂ, ನನಗೆ ಶಾಪವಿಮುಕ್ತಿ
ಮಾಡಿದೆ. ಇಷ್ಟುದಿನ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೇ ನಾನು
ಎಲ್ಲರ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬಹುದು
ನನ್ನ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂತೆ
ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ಯಾರೂ
ನೆರವೇರಿಸದಾದರು. ಒಂದಿಗಾದರೂ ನೀನೇ

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವನು ಎಂದೆಣಿಸಿದೆ. ಯುದ್ಧ
ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟರೂ ಈ ಭೂತ ಸರ್ಪದ
ಆಕಾರ ತಾಳಬೇಕಾಯಿತು. ವಂಶಮರ್ಯಾದೆ
ಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ನನ್ನ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು
ಒಂಟು ಮಾಡಿದ ನಿನಗೆ ಈ ರತ್ನಕಿರಿಟ
ಒಪ್ಪಿಸಿರುವೆನು. ಇನ್ನು ನನಗೆ ಯಾವ
ಚಿಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗಂಧರ್ವ
ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹಿಷಾಲ ಅದೃಶ್ಯನಾದ.

ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ವಸುಪಾಲನಿಗೆ
ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಹೇಗಾ
ದರೂ ಮಾಡಿ ಆ ಕಿರಿಟವನ್ನು ಹಾರಿಸಿಬಿಡ
ಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸಾಯಿತು. ತನ್ನ ಉದ್ವೇಗ
ವನ್ನು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರು
ಅಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತುಗಳು ಆತನ ಮಗಳಾದ
ಜಯಂತಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು.

ಹೇಗಾದರೂ ಮಾತಿ ಬಾಳಿಕೆಬಿಡದಿದ್ದು
ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಳು ಜಯಂತಿ.
ತನ್ನ ಸಮಯರಸವಾಯದಿಂದ ನಡುರಾತ್ರಿಯ
ನೇಕೆಗೆ ಮೂರು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾ
ದಿಸಿದಳು. ಕತ್ತಲಾದಮೇಲೆ ಏತರ್ಥವನ್ನೂ
ವಿಜಯ ಭಾವತಿಯೂ ಇದ್ದ ಕೊಠಡಿಗೆ
ಹೋಗಿ, ಕೂಡಲೇ ಹೊರಗೆ ಬರುವಂತೆ
ಮನವಿನಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಅವರು ಸಂಶಯ
ಗ್ರಸ್ತರಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಜಯಂತಿ
ಹೀಗೆಂದಳು :

“ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ತಂದೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು
ಕೊಲ್ಲಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಯಿ
ಯೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು
ಕ್ರೋಧದಿಂದ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ = ದ್ವೀಪವನೇತಿ
ಮಾತಿಂದಿರುವ ನನ್ನ ತಂದೆ, ಅದನ್ನು ನೀವು

ತಗದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತ
ಸುಮ್ಮನಿರುವನೇ? ನೀವುಬರೂ ಈ ದ್ವೀಪ
ದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡುವಾಗಲೇ ನಾನು ಅಂತಸ್ತು
ದಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಯಾವ
ಪ್ರೀತಿಯ ಅಪಾಯವೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಬೇ
ಕೆಂದು ಎಲ್ಲ ದೇವರಲ್ಲೂ ಹರಕೆ ಹೊತ್ತೆ. ನನ್ನ
ತಂದೆ ತುಂಬಾ ದುರಾಶೆಯುಳ್ಳವನು. ಹಾಗೆ
ಇದ ಸ್ವಲ್ಪಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ
ಒಬ್ಬಳೇ ಮಗಳನ್ನು ಮುದುಕನೊಬ್ಬನಿಗೆ
ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸುವನೆ?
ನನಗೆ ತಾಯಿ ಇಷ್ಟೂ ಒಂದೇ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರೂ
ಒಂದೇ. ಆಕೆಗೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆಗಿಂತಲೂ
ಹಣದ ಮೇಲೆ ಮೋಹ ಹೆಚ್ಚು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ
ವಿನಾದರೂ ಮಾಡುವಳು. ನನ್ನನ್ನು
ಅಪತ್ತಿನಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಕರೆದು
ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ. ಮೂವರೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು
ಓಡಿಕೋಗೋಣ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಣೆ ಮಾಡಿ
ಸಿದ್ಧೇನೆ”

ಅಂದು ರಾತ್ರಿಯೇ ವಸುಮಾಲ ಆ ಹುಡು
ಗರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಹೊರಟ.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸೇವಕನು ವಿಮುಕ್ತಾ
ಬಂದ “ಸ್ವಭೂ, ರಾಜಕುಮಾರಿ ಅಂತಸ್ತು
ದಲ್ಲಿ ಕಾ ಸುತ್ತಿ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮು
ವಾ ಮಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸೋಣವೆಂದು ಹೋದರೆ
ದೇವರ ದರ್ಶನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ
ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ” ಎಂದ.
ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ವಸುಮಾಲ

ತಾನು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮರೆತು ಅಂತ
ಪುರದ ಕಡೆ ಧಾವಿಸಿದ.

ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಆ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ
ಮೂವರು ರತ್ನಕೀಟದೊಂದಿಗೆ ಹೊರಬಿದ್ದು
ಎದ್ದವಾಗಿವೆ ಅಶಗಳ ಮೇಲೇರಿದರು. ಮಹ
ಡಿಯು ಕೀಲಿಪ್ಪರಾಜ ಇವರನ್ನು ನೋಡಬಿಟ್ಟ.

ಇವರ ಸಂಚನ್ನು ಕೊಡಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು
ತನ್ನ ನಡುವಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾಕು ತೆಗೆದು ಅವರಕಡೆ
ಎಸೆದ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅದು ಚಿತ್ರ
ಭಾನು ಎನ ಲೆನ್ನಿಗೆ ತಾಳಿತು. ಚಿತ್ರಭಾನು
ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತು ಬಿಸುಟ.

ಅರಮನೆಯಿಂದ ವಸುಕಾಲ "ಹಿಡಿಯಿರಿ,
ಹಿಡಿಯಿರಿ" ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದ. ಕೊಡಲೇ
ಸವಾರರು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದರು. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು
ಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅವರು ಮೂವರೂ ತೀರವನ್ನು ಸೇರಿ,
ಹಡಗಿನ ಲಂಗರು ಬಿಚ್ಚಿ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ
ಮುಂಚಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಹಿಂಬಾ
ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಸೌಕರರು ಮತ್ತೇನೂ
ಮಾಡಲಾರದೆ ಅವರು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು
ಜಿಕ್ಕಸವಿಸಿಗಾ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದರು.

ಹಡಗನ್ನೇರಿದ ಕೊಡಲೇ ಜಯಂತಿ,
ವಿಜಯಭೂಪತಿ ಸೇರಿ ಚಿತ್ರಭಾನುವಿಗೆ
ಸಮಸ್ತ ಉಪಚಾರಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದರು.
ಏನು ಮಾಡಿದವನು? ಬಾಕು ವಿಷಪೂರಿತ
ವಾದುದರಿಂದ ಅದರ ಕೆಲಸ ಅದು ಮಾಡು
ತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಆದರೂ ಚಿತ್ರಭಾನು ಎದೆ

ಗುಂದಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ
ತೋರಗೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲಿ ಭಲ್ಲಾಣ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು
ಗೊತ್ತೇ? ಹಡಗು ಹಿಂದಿತ್ತೆಂದ ಕೊಡಲೇ
ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಅನಂದದಿಂದ ಎಬ್ಬಿ ಉದ್ಘರ
ವೆಳೆದರು. ಚಿತ್ರಭಾನು ರತ್ನಕೀಟವನ್ನು
ತಾತನ ಕೈಗೆಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಮೋದನ ಅನಂದ
ಹೇಳತೀರದ. ಅವರ ಭೂಪತಿಯೊಂದಿಗೆ
ಮೊಮ್ಮಗನ ಸ್ವಲ್ಪಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಮಾಜ
ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಿದ.

ಆದರೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಭಾನನ ಸಿತಿಲುಕ್ಕು
ವಾಯಿತು. ಕೊಡಲೇ ರಾಜನು ಮಿತ್ರ
ನಂದನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಜನರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ.
ಆಗಾಗಲೇ ಯಜ್ಞಯಾ ನಾದಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ
ಕೊಂಡು ಆತನಲ್ಲೋ ಹೊರಟು ಹೋದ.

ಚಿತ್ರಭಾನನ ಪದ್ವಾಭಿಷೇಕ ಮುಹೂರ್ತವು ಸಮಾಪಿಸಿತು.

ಅದರೇ ಆತನು ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಮಲಗಿದ್ದ. ಸುತ್ತಲೂ ಆತನ ಬಂಧು ಬಳಗ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಚಿತ್ರಭಾನು ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಒಂದುಸಾರಿ ನೋಡಿದ. ಜಯಂತಿ ಮತ್ತು ನಿಜಗುಣಭೂಪತಿಯ ಕೈಗಳನ್ನು ಜೊತೆಯಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿ, ಗಲಗಲನೆ ಕಂಬನಿ ಮಿಡಿಯುತ್ತ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿದ. ಭಲ್ಲಾರಾಜ್ಯ ದುರಿತ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತು.

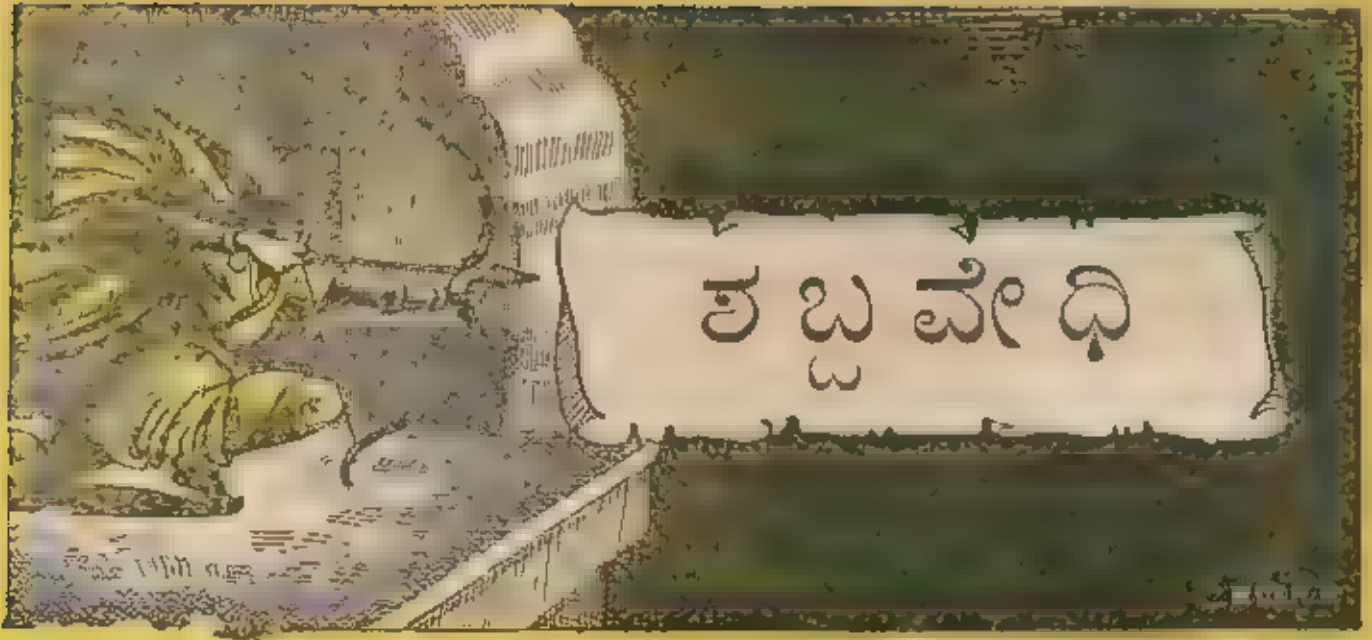
ನಗರಾಜನಾದ ಪ್ರಮೋದನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಮಲ್ಲಿ ಬೊಕಿಯುಟ್ಟಿತ್ತು. ಆತನ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಂಬನಿ ಕೋಡಿ ಹರಿಯಿತು. ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೆಂಡದಂತೆ ಕೆಳವಾದವು. ರತ್ನಕಿರೀಟದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಕೋಪ ಜನಿಸಿತು. ರತ್ನಕಿರೀಟವಿಧವೆಗೆ ಗಬಗಬನೆ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಸಲದಮೇಲೆ ಅವಿಸ್ತರಿಸಿದ. ಅದು ಚೂರು ಚೂರಾಯಿತು. ರತ್ನಗಳೆಲ್ಲಾ ಚೂರುಚೂರಾಗಿ ಮಿಣುಕು ಹುಳುಗಳಂತೆ ಮೆರೆಯುತ್ತಾ ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಚದುರಿದವು. "ನಮ್ಮ ವಂಶವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಿದ

ಈ ರತ್ನಕಿರೀಟವಿದ್ದರೇಷ್ಟು. ಹೋದರೇಷ್ಟು? ಅಯ್ಯೋ, ನನ್ನ ಕೆಂಡ ಚಿತ್ರಭಾನು ಸನಾರೂಢನಾಗಿ ಈ ಕಿರೀಟವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವ ನಾಗ್ಯ ನನಗಿಲ್ಲದಾಯಿತಲ್ಲಾ! ಅವನ ಪದ್ವಾಭಿಷೇಕ ಒಂದು ಕನಸು ಕಂಡಂತಾಯಿತಲ್ಲಾ, ನನ್ನ ಆಶೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಣ್ಣುಪಾಲಾದವಲ್ಲಾ... ಇನ್ನೂ ನಾನು ಒಂದು ಕಿಡ್ಡು ಪನುಫಲ?" ಎಂದು ಪರಿಹರವಿಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರಲಾಪಿಸಿದನು.

ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಉಗ್ರನಾದ. ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಕೋರದಿಂದ ತರತರನೆ ನಡುಗಿತು. ಕಾಲುಗಳು ಗಡಗಡ ನಡುಗಿದುವು. ತಾಳಲಾರದಷ್ಟು ಅವೇಶ ಒಂದು, ಮೈಮೇಲೆಲ್ಲ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ. ಹುಚ್ಚನಂತೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಡಿಯಿಡುತ್ತ "ಎಲ್ಲಿ, ನನ್ನನ್ನೂ ನನ್ನ ಕುಟುಂಬವನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡಿದ ಆ ಚಂಡಾಲ ರಾಜಗುರುವೆಲ್ಲಿ? ಆ ದುರುಳನೆಲ್ಲಿ? ಎಲ್ಲಿ ಆ ರಾಜಗುರು?" ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅರಚಿದ.

ರಾಜನ ಕಾಲುಗಳು ರತ್ನದ ಚೂರುಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಸದ್ರನೆ ಜಾರಿದ. ಮುತ್ತಿ ಎಳಲಿಲ್ಲ!!

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಒಂದು ಬಾಣ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಲಸಾರದಂತೆ ಬಂದ, ಮುಂದಿಗುಂಟು ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಚೊಚ್ಚು ಕೊಂಡಿತು! ಆ ಏಟಿಗೆ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದ ಆತ, ಮೃದುಹೃದಯ ವಿಜಯನರ್ಮ ಗುಂಗೂ ಎವೆಗೆ ಚುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ ಬಾಣವನ್ನು ಎಳೆದುಬಿಟ್ಟ. ವಾಸ, ಗುಂಗೂ ಒಂದುಸಾರಿ 'ಅಬ್ಬಾ' ಎಂದು ಚೀರಿ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟ. ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾಣವನ್ನು ವಿಜಯನರ್ಮನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ "ಈ ಬಾಣ ತುಂಬಾ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ" ಎಂದ. ಆ ಬಾಣವನ್ನೇ "ಗುಂಗೂಗೆ ಶಬ್ದವೇಧಿಯ ಕಾಣಕೆ" ಎಂದು ಸಣ್ಣ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿದೆ ಕೆಲವು ನೂರುನೂರುಗಳ ಹಿಂದಿನದು ಈ ಶಬ್ದವೇಧಿಯನ್ನು ಕುರಿತ ಈ ಕಥೆ:

ಇಂದು ಮಧ್ಯಸ್ತ್ರಾಂತವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೊಂದಿರುವ ನಾಡು ಅಂದು ಚಕ್ಕಚಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದುವು. ಆಗಾಗಲೇ ಒಂದೂ, ಬೌದ್ಧ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳು ಆಳಿಸಿರೋಗಿದ್ದವು. ಅವರ ಇನ್ನೂ ಮೊಗಲರು ಆಡಿಯಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ತುಂಬಾ ತ್ರಾಸವಾಯಕವಾದ ದಿನಗಳವು. ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ಇಲ್ಲದೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಸಾಮಂತರು ತಮ್ಮತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಕಾಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇಶವು ಆರಾಜಕವಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲೋಲವಾಗಿತ್ತು.

ಹೋಗಿಗಳ ಮೊದಲಾದವರ ಕರುಗಳು ನಲುಗಿ ಸಾಯುವಂತೆ ಈ ಪ್ರಭುಗಳ ಕಾಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ನಲುಗಿ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರಿ, ಇನ್ನು ಜಮೀನುದಾರರ, ಜಹಗೀರುದಾರರ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದೇನಿದೆ? ಪ್ರತಿಮೊಬ್ಬರೂ ಒಂದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಅವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜನರನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಶ್ರಯವೂ ಇಲ್ಲದ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

‘ಚಂದಮಾಮ’

ರಾಜರು? ನಮ್ಮ ಕಛೇ ಸ್ವಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಕೋಸಲ್ ಪುರದ ಸರ ಹವ್ವಿನಲ್ಲಿರುವ ಗಿರಿಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ರಣಭೇರಿ ಮೊಳಗಿತು. ಗಿರಿಕೋಟೆ ಕೋಸಲ್ ಪುರದ್ದೇ ಆದರೂ ಬಿಸಲ್ ಪುರವ ಸರಹವ್ವನ್ನು ಅಂಟಿ ಕೊಂಡಿದೆ. ಆ ಕೋಟೆಯ ಯಜಮಾನಿ ಭೀಮನರ್ಮ. ಆತನಾಗ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸೈನಿಕರೊಂದಿಗೆ ರಾಮನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ. ಈಗ ಆತನ ಪುರೋಹಿತನೂ, ಅಂತರಂಗಿಕ ಮಿತ್ರನೂ ಆದ ಸೋಮ ಶರ್ಮನೇ ದುರ್ಗಾಧಿಪತಿ.

ರಣಭೇರಿ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ, ರಾಮನಗರಕ್ಕೆ ಹೋದನು ಹೊರತು ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ಪುರುಷರೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಬೋಗಸೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಮೊಗಸಾಲೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ೧೭-೧೮ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ರಾಹುತನೊಬ್ಬನು ಸಮಸ್ತ ವಿಧವಾದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. ಆತನೇ ಭೀಮನರ್ಮನು ಸಲಹುತ್ತಿದ್ದ ಯುವಕ. ಆತನ ಹೆಸರು ವಿಜಯನರ್ಮ.

ಹೀಗೆ ನೆರವಿದ್ದ ಪ್ರಜೆಗಳು 'ಎನು ವಿಷಯ' ಎಂದು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಆ ಯುವಕನು ಮತ್ತೆ ಬಿಸಲ್ ಪುರ, ಕೋಸಲ್ ಪುರಗಳ ನಡುವೆ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುವದೆಂದೂ, ಭೀಮನರ್ಮನು ಆಯುಧ ಹಿಡಿಯಬಲ್ಲ ಪ್ರತಿ ಪುರುಷನನ್ನೂ

ಅಂದು ವಿಂಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಸುಹವ್ವಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದುದು ಎರಡೇ ಇದ್ದವು. ಒಂದು ಬಿಸಲ್ ಪುರ ರಾಜ್ಯ, ಎರಡನೇಯದು ಕೋಸಲ್ ಪುರ ರಾಜ್ಯ. ಆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಧಿಪತಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸೂರ್ಯ ವಂಶೀಯರು. ಆಸರ ತಾಂತಂದಿರು ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ಪುತ್ರರು. ಯಾವುದೋ ಗೃಹ ಕಲಹ ಬಂದು ಅದುವರಿವಿಗೂ ಒಂದಾಗಿದ್ದ ಬಿಸಲ್ ಪುರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಇಬ್ಬರೂ ಸರಿಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೋಸಲ್ ಪುರರಾಜ್ಯ ಜನಿಸಿತು.

ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಹಸರು ಮುಲ್ಲು ಹಾಕಿದರೆ ಧಗ್ಗನೆ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ದಾಯಾದಿಗಳ ಜಗಳ ಅರಿಯದವ

ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ವಾರ್ತೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವರೆಂದೂ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ.

ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸೈನಿಕರ ದಳಕ್ಕೆ ರಾಮಸಿಂಗನು ನಾಯಕನಾಗಿರುವನೆಂತಲೂ, ಸೋಮಶರ್ಮರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ವತಃ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರೆಂತಲೂ ತಿಳಿಸಿದ, ಆ ಯುವಕ.

ಈ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ಜನ ವಿವಿಧರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ದುರ್ಗಾಧಿಪತಿಯಾದ ಭೀಮಸರ್ಮನಿಂದರೆ ಅಸುಗೇನೂ ಅಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಕುದುರೆ ಹತ್ತಿ ರಾಮಸಿಂಗು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ.

ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಆತನು ಹೀಗೆಂದ: “ಎಲ್ಲರೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ, ಕತ್ತಲಾಗುವವುನ್ನು ಹೊರಡಬೇಕು.” ರಾಮಸಿಂಗ್ ಭೀಮಸರ್ಮನ ಬಲಗೈಯಿದ್ದಂತೆ, ಆತನ ಅಜ್ಜಿ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲರೂ ಸಿದ್ಧರಾಗ ಕೊಡಗಿದರು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಮಸಿಂಗನು ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ‘ಮುದಿಗಂಗು ಎಲ್ಲಿ?’ ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

“ಪ್ರಾಯಶಃ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು” ಎಂದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಉತ್ತರವಿತ್ತ. ಮುದಿಗಂಗು ಹೊಲ ಊರಾಚೆಯಿದೆ. ವಿಜಯನರ್ಮ, ರಾಮಸಿಂಗರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಡೆಯಿಸಿದರು.

ಮುದಿಗಂಗು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಏನೋ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ.

ಇವರಿಬ್ಬರು ಬಂದ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಲ್ಪಿವೇನೋ. ಆತ ತನ್ನ ತಲೆಯೆತ್ತಿಸುವ ಇತ್ತಕಡೆ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. “ಏನಯ್ಯಾ ಗಂಗು, ನಿನಗೆ ಕರೆ ಬಂದಿದೆ. ಈಗಲೇ ಬಂದು ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸೈನಿಕರ ನಾಯಕತ್ವ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೋಮಶರ್ಮರ. ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ” ಎಂದ ರಾಮಸಿಂಗ್. “ನೀನಿದ್ದೀಯಲ್ಲವ್ವಾ” ಎಂದ ಗಂಗು ನಗುತ್ತಾ. “ಆತನಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪುರುಷರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಮನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಭೀಮಸರ್ಮರು ಹಾಗೆಂತ ಸುದ್ದಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದ ವಿಜಯನರ್ಮ.

“ವಾಗಾದರೆ ಮತ್ತೆನಾನಿಲ್ಲಿ ಯಾರ ನಾಯಕತ್ವ ವಹಿಸಬೇಕು?” ಎಂದ ಮುದಿಗಂಗು.

“ಆರು ಜನ ಸೈನಿಕರೂ, ಸೋಮಶರ್ಮರೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ” ಎಂದ ಸಿಂಗ್. ಅದಕ್ಕೆ ಗಂಗು ಆತನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಆತ ಸನಿಯದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಅರಣ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. “ಪನಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಸಿಂಗ್. “ಪಕ್ಷಿಗಳು” ಎಂದ ಗಂಗು ಹಾಗೇ ನೋಡುತ್ತಾ, ಇನ್ನೂರು ಗಜ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾವೃಕ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷಿಗಳ ಸಮೂಹವು ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಹಾರುತ್ತಾ ಅರಚುತ್ತಿವೆ!

“ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನೇನಯ್ಯಾ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆ?” ಎಂದ ರಾಮಸಿಂಗ್. “ಅದೇ ತಿಳಿಗೇಡಿತನ. ಪಕ್ಷಿಗಳೆಂದರೆ ಅರಣ್ಯ ಕಾವಲುಗಾರರಿದ್ದಂತೆ. ಹೊಸಬರು ಯಾರಾವರೂ ಬಂದರೆ ಅವುಗಳ

ಅಲಸಿನಿಂದ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈಗ ಆ ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಶತ್ರುಗಳೇ ಹೊಂಚಿ ಕುಳಿ ತಿರುವರೆಂದು ಭಾವಿಸು. ಅದು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ?” ಎಂದ ಗಂಗು.

“ಶತ್ರುಗಳು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರ್ತಾರಯ್ಯಾ ಇಲ್ಲಿಗೆ” ರಾಮನಗರದಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಸೈನಿಕರ ಮೊದಲು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸೈನ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲೆ?” ಎಂದ ಸಿಂಗ್. “ಎಲೈ ಹುಚ್ಚಾ, ಭೀಮರ್ಮನನ್ನೂ ಆತನ ಅನುಚರರನ್ನೂ ಮಟ್ಟಹಾಕಲು ಬೇರೆಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬರಬೇಕೇ ಶತ್ರುಗಳು? ಈ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ನಮ್ಮನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವವರು ಯಾರುಇವ್ವಾರೆ?” ಎಂದ ಗಂಗು.

ರಾಮಸಿಂಗನ ಬಾಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಮಾತು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಗಂಗು ಹೇಳಿದ್ದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತಲ್ಲ. “ಸರಿ, ಸರಿ, ಇನ್ನು ಹೊರಡು. ಸೋಮಶರ್ಮನು ಈಗಾಗಲೇ ಉರಿದುಬೀಳುತ್ತಿರಬಹುದು. ಅದರೂ ನಿನಗೆ ಬಾಯಿಗೆ ಕಡಿವಾಣವಿಲ್ಲ” ಎಂದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತೋ ಒಂದು ಬಾಣ ಜುರ್ರೆಂದು ಕಾಲಪಾಶದಂತೆ ಬಂದು ಮುದಿ ಗಂಗು ಎದೆ ಯಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಿತು! ಆ ಏಟಿಗೆ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದ ಆತ. ರಾಮಸಿಂಗನು ತಟ್ಟನೆ ಹಾರಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಒಂದು ಬಂಡೆಯ ಹಿಂದೆ ಮೋಗಿ ಅವಿತುಕೊಂಡ. ವಿಜಯನರ್ಮ ತನ್ನ ಧನುಸ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಾಣವನ್ನು ಹೆದೆಗೇರಿಸಿ ಅರಣ್ಯದ ಕಡೆ ನೋಡಿದ. ಆದರೆ ಅರಣ್ಯ

ಪ್ರಶಾಂತವಾಗಿತ್ತು. ಎಲೆಯಾದರೂ ಮಿಸುಕಾಡಲಿಲ್ಲ.

ರಾಮಸಿಂಗನೂ ವಿಜಯವರ್ಮನೂ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಗಂಗೂ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಮೃದುಹೃದಯ ವಿಜಯವರ್ಮನು ಗಂಗು ಎದೆಗೆ ಹುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಬಾಣವನ್ನು ಎಳೆಯಲು, ಪಾಪ, ಅವೃದ್ಧ 'ಅಬ್ಬಾ' ಎಂದು ಚೀರುತ್ತಾ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟ.

ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಬಾಣವನ್ನು ವಿಜಯವರ್ಮನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ "ಈ ಬಾಣ ತುಂಬಾ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ" ಎಂದ. "ಎಲ್ಲಿ, ನೋಡುವಾ" ಎಂದು ರಾಮಸಿಂಗನು ಬಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕೈಚಾಚಿದ. ವಿಜಯವರ್ಮನ ಬಾಣದ ಮೇಲಿರುವ ರಕ್ತವನ್ನು ಒಪಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ. ಬಾಣದ ಮೇಲೆ "ಗಂಗುಗೆ 'ಶಬ್ದವೇಧಿ'ಯ ಕಾಣಿಕೆ" ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿದೆ! "ಶಬ್ದವೇಧಿ? ಯಾವೀ ಶಬ್ದವೇಧಿ?" ಕಳ್ಳನ ಹೆಸರಂತೆ ಇದೆಯಲ್ಲಾ. ಸರಿ, ನಮಗೂ ಸಹ ಈ ಗತಿ ಹಿಡಿಯುವವರೆಗೂ ಯಾಕಿರಬೇಕು ಇಲ್ಲಿ? ಗಂಗೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕಡೆಯಪಕ್ಷ ಆತನ ಶವವನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ, ಬಾ" ಎಂದ ರಾಮಸಿಂಗ್.

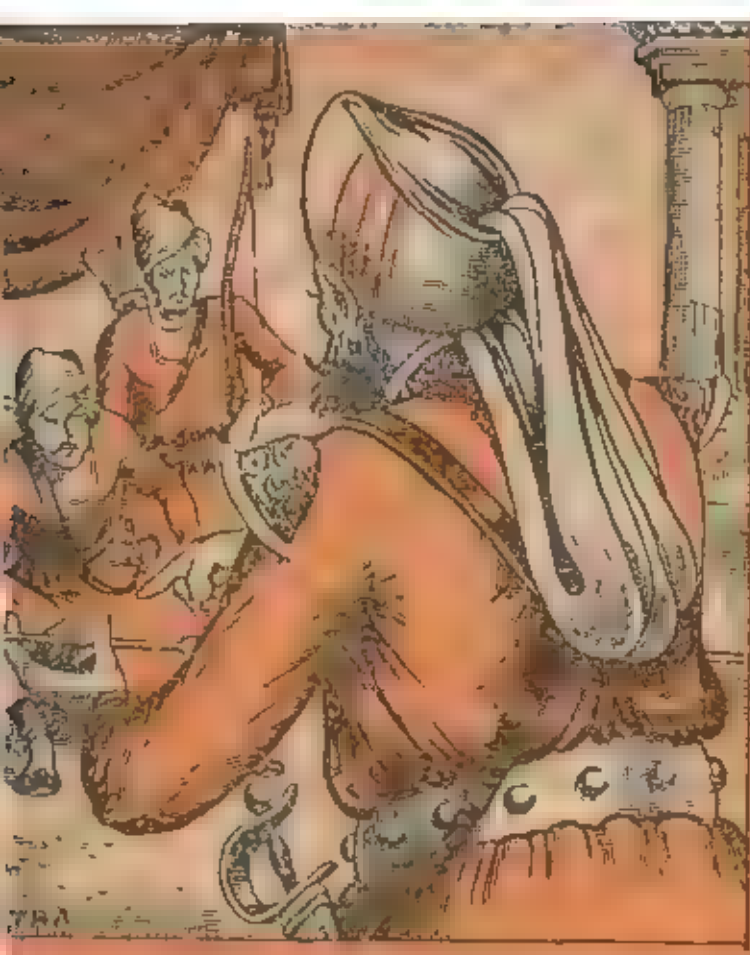
ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ, ಗಂಗು ಶವವನ್ನು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಆತನ ಮನೆಗೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಕೂಡಲೇ ಸೋಮಶರ್ಮನಿಗೆ ಸುದ್ದಿ ಹೋಯಿತು. ಆತನು ತುಸು ಸಮಯಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ. "ಎನು, ಎನು

ನಡೆಯಿತು" ಎಂದು ಕೇಳಿದ. "ಇನ್ನೇನು ನಡೆಯಬೇಕು. ಗಂಗೂನ ಕೊಂದರು" ಎಂದ ರಾಮಸಿಂಗ್.

ಈ ವಾರ್ತೆ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಸೋಮಶರ್ಮನ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಬೆನುರಿತು. ಮುಖ ಬಿಳುಪೇರಿತು. ಕಾಲುಗಳು ಗಡಗಡ ನಡುಗಿದುವು. ಆತನು ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಒಂದು ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿರಿತು.

"ಇದು ಹೇಗೆ ನಡೆಯಿತು?" ಆತನ ಸ್ವರ ಗದ್ದದವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಆತನಿಗೆ ವಿಜಯವರ್ಮನ ಬಾಣವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ. "ಶಬ್ದವೇಧಿ?—ಶಬ್ದವೇಧಿಯ ಹೆಸರಿಂದ ನಾಟಕವಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಶತ್ರು ಯಾರು? ನಮ್ಮ ಕೆಡಕುಕೊರುವವರು ಬಹಳ ಜನರೇನೋ ಇರುವರು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಾಹಸ

ಯಾರಿಗಿದೆ? ಯಾರೀತ? ಬಾಬೂಸಿಂಗನೇ? ಅಲ್ಲ. ಪ್ರಮಾಣ ಸಂಶೀಯನೇ? ಇರಲಾರದು. ಮತ್ತೆ ಯಾರಾಗಿರಬಹುದು? ಏನು ಹೇಳುವೆ ರಾಮಸಿಂಗ್” ಎಂದ ತರ್ಮ. “ಚಂಡೀದಾಸ ನಿರಬಾರದೇಕೆ?” ಎಂದ ಸಿಂಗ್.

“ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಸಾಹಸ ಇರಲಾರದು. ಇನ್ನೆನು ಯುದ್ಧ ನಡೆಯಲಿದೆ ಯಾರೋ ಬಿಲಾಸಪುರವನನೇ ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿರಬೇಕು!” ಎಂದ ಸೋಮಶರ್ಮ. “ನೀವು ಅಸಾಧ್ಯರು. ಎಲ್ಲ ವಿಷಯ ತಿಳಿದೇ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಿರಲ್ಲಾ ಸೋಮಶರ್ಮ! ನಮ್ಮ ಭೀಮಸರ್ಮರಿಗೆ ಒಂದು ವಕ್ಷನೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯ

ಯಾರಿಗೆ ತಿಳಿಯದು? ಅಭವಾಯಕವಾವ ವಕ್ಷ ವಹಿಸುವಾತ! ಶತ್ರುಗಳು ಹೊರಗಿಂದಲೇ ಬರಬೇಕೆ? ಆತ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಲ್ಲ? ಎಷ್ಟು ಘೋರ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಎಸಗಿಲ್ಲ? ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಬಲಿಗೊಡಲಿಲ್ಲ?...’ ಎಂದು ಆವೇಶದಿಂದ ಸಿಂಗ್ ನುಡಿದು ತಟಕ್ಕನೆ ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ.

ಸೋಮಶರ್ಮ ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಂದ “ನಿನ್ನ ಬಾಯಿ ತುಂಬಾ ದುಡುಕು. ಅದು ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟದು ಸೋಡು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೃದಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೋ ಬಾಯಿ, ತರುವಾಯ ಚಿಂತಿಸಿ ಫಲವಿಲ್ಲ.” ಹಾಗೇ ಮಾತು ಬದಲಾಯಿಸಿ “ಗಂಗು ಇಲ್ಲ, ನಿನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗದು. ನೀನಿಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು. ಕಾಲಕೆಟ್ಟದು” ಎಂದ.

ಮೂವರೂ ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. ಬಂದು ಕುದುರೆಗಳನ್ನೇರಿ ಮೊಗಸಾಲೆಕಡೆ ಮೊರಟರು. ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಸೈನಿಕರನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಸೋಮಶರ್ಮನಿಗೆ ತುಸು ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. “ವರವಾಯಿಲ್ಲ. ಭೀಮಸರ್ಮರು ರೊಚ್ಚಿಗೇಳಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ” ಎಂದ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ “ಆತನ್ನಾರು?” ಎಂದು ಸಿಂಗ್ ಬಿಚ್ಚಿಬಿಡ್ತ.

ಯಾರೋ ಮೊಗಸಾಲೆಹಿಂದಿನಿಂದ ಓಡಿ ಹೋಗುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು. “ಓಡಿಯಿರಿ, ಏನು ದಿಕ್ಕು ನೋಡುತ್ತಿರುವಿರಿ” ಎಂದು ಸಿಂಗು ಕಿರುಚಿ, ಕುದುರೆಯನ್ನು ಅತ್ತ ಕಡೆ ದೌಡಾ

ಯಿಸಿದ. ಬಹಳ ಜನ ಆತನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗಿಂತ ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಳ್ಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ವಿಜಯವರ್ಮ. ಬಾಣವನ್ನು ಹೆಜ್ಜೆಗೇರಿಸಿಬಿಟ್ಟ. ಆದರೆ ಗುರಿಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಆ ಬಾಣ ಆ ಸವಾರನ ಕುದುರೆಯನ್ನು ತಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು.

ಆತ ಅದೃಷ್ಟವಂತ. ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾದ. ನಿರಾಶೆಯೊಂದಿ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು ಎಲ್ಲಾ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸೋಮಶರ್ಮನ ಅನುಚರ ನಾರಾಯಣ “ಇದೇನೋ ನೋಡಿ” ಎಂದು ಒಂದು ಪತ್ರ ತಂದು

ಕೊಟ್ಟ. ಅದರಲ್ಲಿಂದೂ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಪದ್ಯ ಬಂದಿದೆ. ಸೋಮಶರ್ಮ ಆ ಪದ್ಯ ಓದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ.

ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿರುವುದು ನಾಲ್ಕು ಬಾಣಗಳು
ತುಂಬಾ ಹರಿತವಾದವು, ತೆಗೆಯುವುದು ದುಷ್ಟರ
ಪ್ರಾಣಗಳು

ಮುದಿಗೇಗು ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆಯಿ ತೋಡು ಬಾಣ
ಶಾಸ್ತಿ ಆಯಿತು ಆತನಿಗೆ,

ಕ್ರೂರ ರಾಮಸಿಂಗನಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವೆ ಒಂದು ಬಾಣ
ಅವನೇ ಅಲ್ಲವೇ ಸೋನಗರವನ್ನು ಸುಟ್ಟ ಸೈತಾನ
ಸೋಮಶರ್ಮನಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಬಾಣ ಇಟ್ಟಿರುವೆನು
ಅಭಯವರ್ಮನ ಕತ್ತು ಕತ್ತರಿಸಿದವನಲ್ಲವೇ ಅವನು

ದೋಷ ಭೀಮವರ್ಮನಿಗೆ ಕಾದಿದೆ ನಾಲ್ಕು ಸೇನಾಣಿ
ಅವನೇ ಅಲ್ಲವೇ ಯುದ್ಧವಾರದ ಪಿಷ್ಕಾಚ್ಚ
ದೋಷಿಗಳೇ ನೀವು ಮಾಡಿದ ಅನಾಹುತಗಳ

ನೆನೆಯಿರಿ

ನೀವು ಎಸಗಿದ ಕ್ರೂರಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ
ಶಿಕ್ಷೆಯಂ ಪಡೆಯುವಿರಿ.

ಇಂತು ಒಬ್ಬವೇಧಿ,
ಆತನ ಅನುಚರರು

ಇದನ್ನು ಓದಿ ಸೋಮಶರ್ಮ “ಆಯೋಧ್ಯ
ಇದೇನು. ಎಂತಹ ಮಾತು. ನಾನು ಅಭಯ
ವರ್ಮನ ಕತ್ತ ಕೊಯ್ದೆನಂತೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ
ಲೂ ಸುಳ್ಳು ಜೇರೆ ಇರುವುದೇ?...” ಎಂದು
ಇನ್ನೂ ಏನೋ ಹೇಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ.

ಆಗ ರಾಮಸಿಂಗ್ ಆತನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ
ಆತನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಹೇಳಿದ. ಕೂಡಲೇ
ಸೋಮಶರ್ಮನ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿತು. ಆತ
ವಿಜಯವರ್ಮನ ಕಡೆ ಬಿಡುಗಡೆ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ
ನೋಡಿದ. ಇದರ ಕಾರಣ ವಿಜಯವರ್ಮ
ಗ್ರಹಿಸದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತನ ತಂದೆಯ ಹೆಸರೇ
ಅಭಯವರ್ಮ. ಯಥಾರ್ಥವೇನೋ ಯಾರಿ

ಗೂ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೆ ಆತನ ತಂದೆ ಬಹಳ
ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಗಿರಿಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ಯೆ
ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟನು.

ಆಗ ಆ ಹತ್ಯೆ ಕುರಿತು ತುಂಬಾ ಗಲಭೆ
ಆಯಿತು. ವಿಚಾರನೆ ಸಹ ಸಡೆಯಿತು. ಆದರೆ
ದಿವಿಗಳು ತೀರ ಕೆಟ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅಸ
ರಾಧ ಹೇಗೆ ನಡೆಯತೋ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡ
ಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ದೋಷಿಯನ್ನು ಓಡಿಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡ
ಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ತರುವಾಯ ಸೋಮಶರ್ಮ ರಾಮಸಿಂಗ್
ನೊಂದಿಗೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ನಡೆದ ವಿಷಯವ
ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಗದದಲ್ಲಿ
ಬರೆದು ವಿಜಯವರ್ಮನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟನು.

ಹೊಸದಾಗಿ ಶೇಖರಿಸಿದ ಸೈನಿಕರನ್ನು
ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ವಿಜಯವರ್ಮನಿಗೆ
ಭೀಮವರ್ಮನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾ
ಪಿಸಿದನು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿಯಾದಮೇಲೆ
ವಿಜಯವರ್ಮ ಕಾಗದವನ್ನು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ
ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು, ರಾಮನಗರಾಭಿಮುಖನಾಗಿ
ತನ್ನ ದಳದೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟ. (ಸತೇಷ)

ಭೀಮನು. “ನನಗೇನೂ ತಿಳಿಯದೆಂದು
ಹೇಳಿದರು ಸೋಮಶರ್ಮರು” ಎಂದು
ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟ ವಿಜಯ.

“ಹಾಗೋ, ಸರಿ. ನಾನು ನಿಧಾನವಾಗಿ
ನಿನಗೆ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವೆನು.
ಆಗ ಜನ ಚಂಡಿದಾಸನು ಕೊಂದಿರಬಹುದೆಂ
ದು ತಿಳಿದಿದ್ದಿತು. ಸಮಯ ಕುದುರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ
ಆಗ ಏನುಮಾಡಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾ
ನೋಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಂಗಳು
ಕಿಂದಮೇಲೆ ಸೇನು ಆದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು
ಹಿಂದಿರುಗು” ಎಂದ ಭೀಮನು.

ಆಗ ವಿಜಯನು: “ಪತ್ರವನ್ನು ಬೇರೆ
ಮಾರ ಕೈಯಲ್ಲಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿ. ನನ್ನನ್ನು
ಸಹ ನಿಸ್ಕೊಂಡಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಿರಿ” ಎಂದ.
ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಭೀಮನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ.

ಆತನು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ
ವಿಜಯನು ತಂಗಳು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದ. ಇಷ್ಟ
ರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಆತನ ಕೈಯನ್ನು ಸೋಕಿ
ದಂತಾಯಿತು. ಒಂದು ಎಳೆ ಕಂಠ ಆತನ
ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಗುಸುಗುಟ್ಟಿತು. “ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿ
ನಲ್ಲಿರುವ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಹೇಳುವೆಯಾ
ಎಳೆಯಾ?” ಎಂದು. “ಗಿರಿಕೋಟೆ ದಾರಿ
ಯಲ್ಲಿ ಹೋಗು. ಅಲ್ಲಿಂದ ನದಿ ಕಾಣಿಸು
ತ್ತದೆ. ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ
ನಿನಗೆ ದಾರಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ” ಎಂದು ವಿಜಯ
ನು ಸಹ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸಮಾಧಾನಕೊಟ್ಟ.
ಇದೆಲ್ಲಾ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಹೋಯಿತು.
ವಿಜಯನು ಪತ್ರ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಲು,
ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಆ ಹುಡುಗ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ.

“ನೋಡಿದೆಯಾ, ಆ ಹುಡುಗ ನನ್ನನ್ನು
‘ಎಳೆಯಾ’ ಎಂದು ಸಂಭೋದಿಸಿದ. ಅವನಿಗೆ
ಕೊಡ್ಡೇನೆ ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸ” ಎಂದು
ಅಂದುಕೊಂಡ ವಿಜಯನು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ಭೀಮನು ಪತ್ರ
ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು
ವಿಜಯನು ಗಿರಿಕೋಟೆಯ ಕಡೆ ಹೊರಟ.
ಆತ ದಾಗಿ ಹೋದನೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಕೊಸ
ಲ್ಪಾರು ಸಾಮಂತರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದ ಚಂದ್ರ
ವರ್ಗಾಧಿಪತಿಯ ಹತ್ತಿರದ ಒಬ್ಬ ದೂತ
ಬಂದು ಅಂದು ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಯುದ್ಧ
ಷುರುವಾಯಿತೆಂದೂ, ಭೀಮನು ಸ
ಹಾಯ ಅತ್ಯವಸರವೆಂದೂ ಹೇಳಿದ.

ಆದರೆ ಭೀಮನು ಅಂತಹ ಕೇಳುವುದನ್ನು
 ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಹಿಸಲಾರದವನು. "ಕರುಣೆ
 ಎನ್ನಿಗೆ ಕೊಡು" ಎಂಬ ಆ ಹುಡುಗಿ
 ಎಂದು ಅಳುತ್ತಾ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳನ್ನು ಕೇಳಿ
 ಬಿಟ್ಟಳು. "ಯಾವ ಕರುಣೆ? ಯಾವ ಕರುಣೆ?"
 ಎಂದ. "ಎಲೋ ಮಂಕೂ, ಈಗಲೇನಿಗೆ
 ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗನು ಹುಡುಗಿ
 ನೇ ಕರುಣ" ಎಂದ ಭೀಮನು. "ನೀವು
 ಕರುಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿ. ಆದರೆ ನಾನು
 ನನ್ನ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಕರುಣೆ ಹೆಚ್ಚಿ
 ಹೋದಳು" ಎಂದ ನಾರಾಯಣ ಎಂಬಾತ.

"ಹಾಗೆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹುಡುಗನು
 ವಿರಿ? ನಾರಾಯಣ, ನೀನು ಕೆಲ ಸೈನಿಕ
 ದಳದವನಿಗೆ ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಂಧ
 ಗೆ ಹಿಡಿದು ಹೋದೆಯಲ್ಲ. ಕರೆದೊಡೆಯನಿಗೆ
 ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ
 ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು" ಎಂದು ಗುಣಿಸಿದ. ಕಳೆದ
 ದಿನದಿಂದಲೂ ಅಂತಹ ಸಂಕರವು ಕಂಡು
 ಕೊಂಡು ಕರುಣಾಕರನ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿತ್ತು.

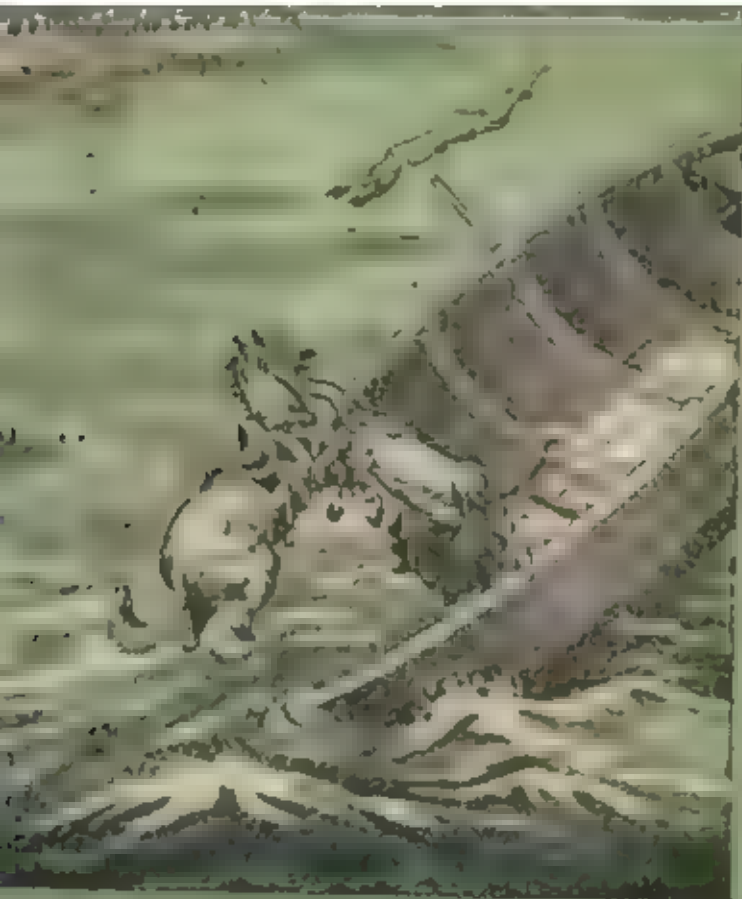
ಆ ನೋಡಲೇ ಹೋರಟ ವಿಜಯವರ್ಮಾ ಗಿರಿ
 ಕೊಡುವುದು ಸಹಿಸಲಾರದವನು. ಕೆಲವು ಕ್ರೋಡ
 ನನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅದು ಕೆಲವು ದಿನ
 ಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಂದು ಕುದುರೆ ಕಾಣಿಸಿತು.
 ನಾರಾಯಣನು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದನು.
 ಮಗನೊಡನೆ. ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಅಂತಃಕೋಪ
 ಕುದುಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅಂತಹ ಭೀಮನು

ಗುಡಾರವನ್ನು ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು
 ದಾಖಲೆ ಮಾಡಿದ. ಅಂತಹ ಸಂಕರ
 ಸಿದ. ಕೆಲವು ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಸಾಯುತ್ತಿರುವ
 ಕರುಣಾಕರನು ಹೋಗುವುದು. ಅಂತಹ
 ಕರೆದು. ಅಂತಹ ಸಂಕರವು ಕಂಡು
 ಮೋಲಿರಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಜಯವರ್ಮಾ.

ಕೊಂಡು. ಕೊಂಡು. ಕೊಂಡು. ಕೊಂಡು
 ಕೊಂಡು. ಕೊಂಡು. ಕೊಂಡು. ಕೊಂಡು.
 ಹುಡುಗ "ಕರುಣಾಕರ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ.
 "ಭೀಮನು. ಕೊಂಡು. ಕೊಂಡು. ಕೊಂಡು."
 ಗೆ ಹೋಗಿ. ಕೊಂಡು. ಕೊಂಡು. ಕೊಂಡು.
 ನಡೆಯುವುದು. ಕೊಂಡು. ಕೊಂಡು. ಕೊಂಡು.
 ಅಂತಹ ಸೈನಿಕ ಸೈನ್ಯದವನಿಗೆ ಹುಡುಗ
 ಮಾರಿತು. ಕೊಂಡು. ಕೊಂಡು. ಕೊಂಡು.
 ತ್ರವಣಪು. ಕೊಂಡು" ಎಂದ ಆ ಹುಡುಗ.

[illegible]

1. 凡在本行开立存款账户的客户，均可向本行申请开立支票。
 2. 支票的有效期为自签发之日起六个月内。
 3. 支票的金额不得超过账户余额。
 4. 支票的签发人必须为账户持有人。
 5. 支票的收款人必须为本行客户。
 6. 支票的签发必须填写完整，包括日期、金额、收款人等。
 7. 支票的签发必须加盖预留印鉴。
 8. 支票的签发必须使用蓝色或黑色墨水。
 9. 支票的签发必须使用本行规定的格式。
 10. 支票的签发必须遵守相关法律法规。

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ २ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ३ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ४ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ५ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ६ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ७ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ८ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ९ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १० ॥

The first part of the paper discusses the importance of understanding the user's needs and expectations. It emphasizes that a successful system must be designed around the user, rather than forcing the user to adapt to the system. This involves conducting thorough research and analysis to identify the user's requirements and constraints.

The second part of the paper describes the design process, which includes defining the system architecture, developing the user interface, and implementing the system components. It highlights the need for iterative development and testing to ensure that the system meets the user's needs and is easy to use.

The third part of the paper discusses the evaluation of the system, which involves measuring its performance, usability, and user satisfaction. It presents various methods for evaluating systems, such as surveys, interviews, and experiments, and discusses the challenges associated with each method.

Finally, the paper concludes by summarizing the key findings and providing recommendations for future research. It emphasizes the importance of continuing to improve our understanding of user-centered design and its application in practice.

“ಭೇಷುನನೂನ ಸ್ವೇನಕರಣ್ಣು ಸ್ವೇನು
ರಕ್ಷಿಸುನೇಯೋನು? ಕಳ್ಳರ ಸಾಯಕನು
ನುಡಿದ ಮಾತುಗಳು ಸ್ವೇನು ಕೇಳಿಸ್ತವೆ?”
ಎಂದ ಕರುಣಾಕರ.

“ಕಳ್ಳರ ಮಾತು ನಂಬುವುದೇ?” ಎಂದು
ವಿಜಯನು. ತನ್ನ ತಿರುಗಿದ. ಕರುಣಾ
ಕರ ಆತನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ.

ಆತನೊಡನೆ ಬರುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸಾ
ಯಣ ಮತ್ತೆ ಆತನೊಡನೆ ಬಂದು ಬರು
ತ್ತಿರುವುದು. ಆತನು ಆತನು ಬರುವ
ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸ್ವೇನನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಕರೆ
ಯಿಂದ ಬಾಣಗಳ ಸುರಿಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭ
ವಾಯಿತು. ಆನನು ತಲ್ಲಣಿಸಿಕೊಂಡನು.

ಆತನು ಸ್ವೇನನನ್ನು ಕರೆದನು. ಬಾಣಗಳು
ಯಾವುದೋ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಬಂದು ಸ್ವೇನನನ್ನು
ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸ್ವೇನನು ಸ್ವೇನನು ಆನ
ನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಮುಗಿಯಿತು. ಸಾಕಾರವಾಗಿ
ನೋಟು ಉಳಿದಿದ್ದ. ಒಂದು ಸಾರಿ ನಾಲ್ಕು
ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದನು. ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಆತನ ಚರ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದ
ಆತನು ಮತ್ತೆ ಸ್ವೇನನನ್ನು ಕರೆದನು.
ಸಾಕಾರವಾಗಿ ಕೊಡುವುದು. ಕಾ
ಮುಣ್ಣು ಕೊಡುವುದು. ಒಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವೇನನು
ಕರೆದನು.

ಆತನು ಕರೆದನು. ಆತನು ಕರೆದನು.
ಕಗುರಿತವನು. ಕೊಡುವುದು. ಒಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ
ಕರೆದನು. ಆತನು ಕರೆದನು.

ಮತ್ತೆ ಬಾಣದ ಸುರಿಮಳೆ. ಸಾರಾಯಣ
ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕರೆದನು. ಸ್ವೇನನು
ಮತ್ತೆ ಕರೆದನು. ಆತನು ಕರೆದನು. ಸಾ
ಕಾರವಾಗಿ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾಣ ಒಂದು ಸಾರಾ
ಯಣನ ಎದೆಗೆ ನಾಟಿತು. ಆತ ಕೂಡಲೇ
ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ. ಸ್ವೇನನು ಕರೆದನು.
ಮತ್ತೆ ಕರೆದನು. ಸ್ವೇನನು ಕರೆದನು. ಸಾ
ಕಾರವಾಗಿ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು.
ಯಾರೋ ಹೇಳಿದ ಮಾತು, ಆಗ ವಿಜಯ
ನು ಸ್ವೇನನನ್ನು ಕರೆದನು. ಆತನು
ಕರೆದನು. ಸ್ವೇನನು ಕರೆದನು. ಸ್ವೇನನು
ನಿಲ್ಲುವವರೆಗೂ ಎಲ್ಲೂ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತೆ ಕರೆದನು. ಸ್ವೇನನು ಕರೆದನು.
ಕರೆದನು. ಸ್ವೇನನು ಕರೆದನು. ಸ್ವೇನನು

ಪ್ರಜೆಯಾದವನು...
ಪ್ರಜೆಯಾದವನು...
ಪ್ರಜೆಯಾದವನು...

ಪ್ರಜೆಯಾದವನು... ಬಂದ.

ಪ್ರಜೆಯಾದವನು...
ಪ್ರಜೆಯಾದವನು...
ಪ್ರಜೆಯಾದವನು...

ಪ್ರಜೆಯಾದವನು...
ಪ್ರಜೆಯಾದವನು...
ಪ್ರಜೆಯಾದವನು...

ಪ್ರಜೆಯಾದವನು...
ಪ್ರಜೆಯಾದವನು...
ಪ್ರಜೆಯಾದವನು...

ಪ್ರಜೆಯಾದವನು...
ಪ್ರಜೆಯಾದವನು...
ಪ್ರಜೆಯಾದವನು...

ಪ್ರಜೆಯಾದವನು...
ಪ್ರಜೆಯಾದವನು...
ಪ್ರಜೆಯಾದವನು...

ವಿಜಯವರ್ಮ ಸೆಟ್ಟಿಗೆ ಸೋಮಶರ್ಮನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ರಾಮಸಿಂಗನಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಹಾಕಿದ. ಸೋಮಶರ್ಮ “ಹಿಂದೊಂದುಸಾರಿ ನಿನಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ನಡೆದು ಬಿಟ್ಟ. ವಿಜಯವರ್ಮನಿಗೆ ಸಂತೃಪ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆಯಾರನ್ನು ಕೇಳಲಿ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರು ವಲ್ಲಿ ಸೇವಕನೊಬ್ಬನು ಬಂದು “ಭೀಮವರ್ಮರು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದ.

ವಿಜಯನು ಸೋಮಶರ್ಮನಿಗೆ ಹೋಗಿ ವರ್ಮನು ತನ್ನ ಕೂಡಲೆ ಕೊಡುವುದು ಕುರಿತು ಕೇಳಿದನು. “ಹೌದು, ಸೋಮಶರ್ಮನು ಕೂಡಲೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಕೂಡಲೆ ತನಗೆ ಏಕೆ ಕರೆಬಂತೋ

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

ವಿಜಯವರ್ಮ ಗ್ರಹಿಸಿಬಿಟ್ಟ. “ನನ್ನನ್ನು ಕರೆ ಕಳುಹಿಸಿದಿರಾ?” ಎಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಕೇಳಿದ. “ಹೌದು. ಕಂಡ ಕಂಡವರಿಗೆ ನೀನು ಏನೇನೋ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿರುವೆಯಂತೆ! ನನ್ನನ್ನು ಹೆತ್ತ ಮಗನಂತೆ ಸಲಹೆ ದೊಡ್ಡವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇಯೋ ಪ್ರತಿಫಲ. ನಿನಗೇನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ?” ಎಂದು ಒದರಿದ ಭೀಮವರ್ಮ.

“ಅಂತಹ ಕೃತಘ್ನ ನಾನಲ್ಲ. ಅದರೆ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಸಾವಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿವಿಧ ವರ್ತಮಾನಗಳು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಸತ್ಯ ತಿಳಿಯುವವರೆಗೆ ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ” ಎಂದ ವಿಜಯವರ್ಮ.

“ಹಾಗಾದರೆ ಕೇಳು. ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆನು ನಿನ್ನ ತಂದೆಯ ಸಾವಿಂದ ನನಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಅನುಮಾನ ಬಿಡು. ಇಲ್ಲ, ಕೂಡಲೇ ಕೂಡಲೆಯ ಮೊರೆಗೆ ಆರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಶತ್ರುಗಳೆಷ್ಟೋ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ನೀನೂ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಬಿಡು” ಎಂದು ಭೀಮವರ್ಮ ಅಣೆ ಇಟ್ಟ. ವಿಜಯನಿಗೆ ಒಂದು ದೀತಿ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಆತನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸೋಮಶರ್ಮನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದ. ಅದರೆ ಸೋಮಶರ್ಮನ ಮುಖ ನೋಡಿ ಆತನಿಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಆತನ ಮುಖ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡಿತ್ತು! ಭಯದಿಂದ ಫರಫರ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ!! ವಿಜಯವರ್ಮ

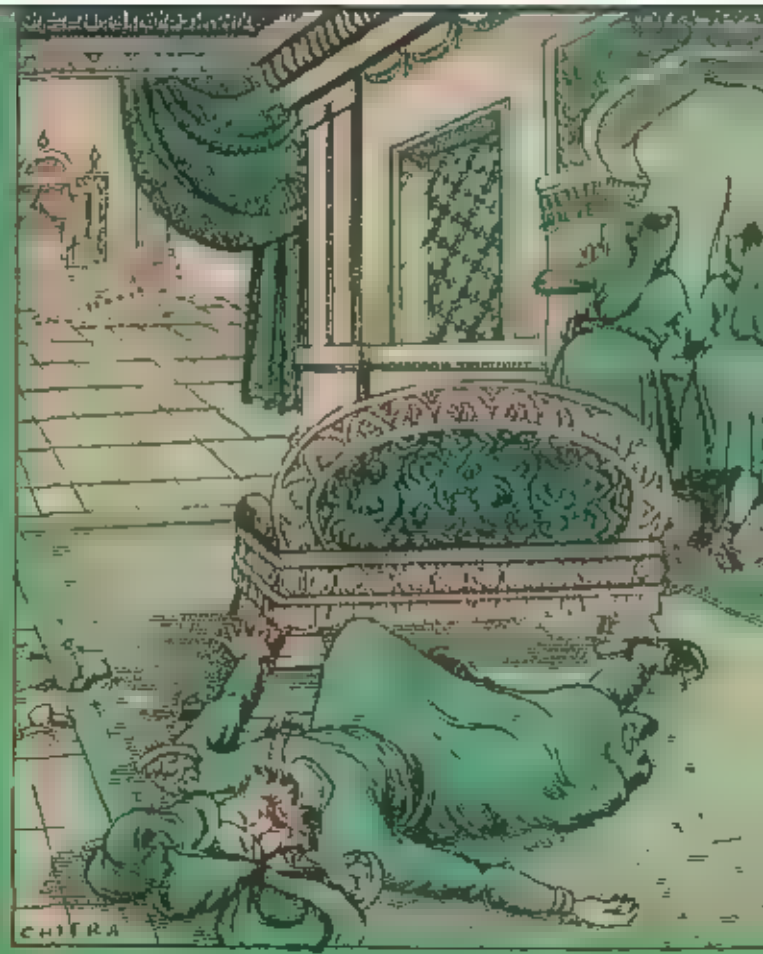
ಅನುಮಾನದಿಂದ “ಸೋಮಶರ್ಮನೂ ಆಣೆಮಾಡಿ ಹೇಳಲಿ” ಎಂದ.

“ಓ, ತಪ್ಪು ಮಾಡದವನಿಗೆ ಏನು ಭಯ? ‘ಆಣೆಯಿಡಯ್ಯ’ ಎಂದು ಭೀಮವರ್ಮ ಸೋಮಶರ್ಮನನ್ನು ಪ್ರಸಲಾಯಿಸಿದ. ಆದರೆ ಸೋಮಶರ್ಮನ ಬಾಯಿಂದ ಮಾತೇ ಹೊರಡ ದಾಯಿತು. ಭೀತಿಯಿಂದ ಭೀಮವರ್ಮನನ್ನೇ ಎವೆಯಿಕ್ಕದೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ!

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ಕೊಠೆಯ ಕಿಟಕಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಒಂದು ಬಾಣ ಸರ್ರನೆ ಬಂದು, ಆ ಮೂವರಿಗೆ ಎದುರಾಗಿದ್ದ ಗೋಡೆಗೆ ತಗು ಲಿತು. ಅದು ಶಬ್ದವೇಧಿ ಬಾಣವೆಂದು ಕೂಡಲೇ ಅವರು ಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಸೋಮ ಶರ್ಮ ಕಿಟಾರನೆ ಕಿರಿಚಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟ. ಭೀಮ ಮತ್ತು ವಿಜಯವರ್ಮರು ಕಿಟಕಿಯ ಹತ್ತಿರ ಓಡಿ ಇಣಕಿ ನೋಡಿದರು. ಏನೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಮರಗಳಮೇಲೆ ಪಕ್ಷಿಗಳು ತಾವೇತಾವಾಗಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿವೆ.

ದ್ವಾರಪಾಲಕನು ಯಥಾವಿಧಿಯಾಗಿ ಕಾವಲುಕಾಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. “ಸರಿ, ವಿಜಯ ಇನ್ನು ನೀನು ಹೋಗಬಹುದು. ಸೋಮ ಶರ್ಮ ಆಣೆಯಿಡದೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ನೀನು ತುಸ ಹುಸಾರಾಗಿರುವುದು ಉತ್ತಮ” ಎಂದು ಭೀಮವರ್ಮನು ವಿಜಯವರ್ಮನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಆತನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟ.

ಆಗಲೇ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಸೋಮ ಶರ್ಮನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ “ನಿನ್ನ ಚರ್ಯೆಯಿಂದ

ಆವನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಅನುಮಾನ ಬಂತು. ಇಂದು ರಾತ್ರಿ ನೀನೂ ಸಹ ಆಣೆ ಇಟ್ಟರೆ ಆತನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದವನಾಗುವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆತನೂ ಸಹ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗುವುದು. ಸರಿ, ಕೂಡಲೇ ಆತನನ್ನು ಬಲಗಡೆ ಕೋಣೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸು”

“ಏನು? ಬಲಗಡೆ ಕೋಣೆಗೇ?” ಎಂದ ಸೋಮಶರ್ಮ ಕಂಪಿಸುವ ಕಂಠದಿಂದ. “ಹೌದು, ಆತನ ಸಾವುಬದುಕು ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಆಣೆಯಿಟ್ಟರೆ ಗೋ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದೆಯಾದರೆ ಆತ ಉಳಿಯುತ್ತಾನೆ; ಇಲ್ಲ, ತಂದೆಯಂತೆ ಮಗನನ್ನೂ ಕೊಂದಪಾಪ ನಿನ್ನ ತಲೆಗೆ ಸುತ್ತು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಏನು ಹೇಳುವೆ?” ಎಂದ ಭೀಮವರ್ಮ. ಕ್ಷಣಮಾತ್ರ

“ಎಂತಹ ಕೋಣೆಯುಳ್ಳಾ ಅದು. ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಯೇನು?” ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದ ವಿಜಯ. “ಕೊಠಡಿಗೇನು? ಭೇಷಾಗಿದೆ. ದೆವ್ವಗಳಿವೆ ಅಂತ ಅಂತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ” ಎಂದ ಆ ದೂತ. ಸಂಶಯಗ್ರಸ್ತನಾಗಿ ವಿಜಯನರ್ಮ ತನ್ನ ಹೊಸ ನಿವಾಸದಕಡೆ ಹೊರಟ.

ಆ ಕೋಣೆ ವಿಶಾಲವಾಗಿತ್ತಾದರೂ ಕತ್ತಲೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರು ಪವಡಿಸುನಂತಹ ನುಂಚವೊಂದಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಯಾರೋ ಗಣ್ಯಮನುಷ್ಯರು ಇದ್ದ ಕೋಣೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಂಡು ವಿಜಯನರ್ಮನಿಗೆ ಅನುಮಾನ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆತ ಗೋಡೆಗಳನ್ನೂ, ಅಲಮಾರುಗಳನ್ನೂ ತಟ್ಟಿ ತಟ್ಟಿ ನೋಡಿದ. ಅವರಿ ಯಾವ ವಿಕೀರ್ಣತೆ ಕಾಣಬರಲಿಲ್ಲ. ಗುಪ್ತದ್ವಾರ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಇರಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ತೋರಿತು. ಇಂತಹ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರವಾದರೂ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚುವುದು ಅಪಾಯಕರವೆಂದು ಕೊಂಡ.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಯಾರೋ ಉಗುರಿನಿಂದ ಪರಚುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕಿವಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೇಳಿದ. ಯಾರೋ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯುವಂತೆ ಮೆಲು ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಕಂಠಸ್ವರದ ಗುರುತು ಹಿಡಿದು ಕೊಡಲೇ ಕದ. ತೆಗೆದ. ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಾಕು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕರುಣಾಕರ ಒಳಗೆ

ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ. “ನನು ನಮನಾಡಾರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೇಶದವರೇ? ಮತ್ತೆ ಕಾಣಕಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ” ಎಂದು ಆತನಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ ವಿಜಯ. “ನನುನಡೆದರೇನು. ಮತ್ತೆ ನಾವಿಲ್ಲಿಕಲೆತೆವು. ನೀನು ಮಾತ್ರ ಕೂಡಲೇ ಎದ್ದುಕೋಗು. ಬೆಳಗಾದರೆ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವರು ಗುಸಗುಸ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ” ಎಂದ ಕರುಣಾಕರ. ತರುವಾಯ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಗುಪ್ತದ್ವಾರದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೋಣೆಯ ಹೊರಗೆ ಪೆಜ್ಜೆ ಸಪ್ಪಳ ಕೇಳಿಸಿತು.

ದೀಪ ಆರಿಸಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಆವಿತಿಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಕೋಣೆಯ ಮೂಲೆ

ಯೋವರವರ ಹಲಗೆಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿದು ತುಸು ಬೆಳಕು ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು. ವಿಜಯ ಮತ್ತು ಕರುಣಾಕರರು ಉಸಿರು ಬೆಗಿಡುತ್ತಿದ್ದುಕೊಂಡು ಇವನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ರಷ್ವರವರ ಭವನದ ಹೊರಗೆ ಗದ್ದಲ ನಾಯಿತು. ರಾಕ್ಷಸ ಗುಪ್ತವ್ಯಾಸ ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಿತು. ಇದು ಸ್ವಯಂವ ಸುಯಂವವು ಎಂದು 'ಹೂಕನು' ಹೊಮ್ಮು ಮೋಗಿರಿ ಬೇರು! ಇವರಿಗಿನ ಕೂಗು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. "ಕರುಣಾಕರ" ಹೆಸರು ಗುರು. ಕುಮಾರ" ಎಂದು ಯಾರೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

"ಕರುಣಾ ಯಾರು?" ಕರುಣಾಕರ. ನಿನ್ನನ್ನು ಹುಡುಗಿಯೆಂದು ಭ್ರಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

"ಅಸಲಿಗೇ ಮೋಸಬಂತು. ನನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವವರೆವಿಗೂ ಅವರು ಸುಮ್ಮನಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದು ನನ್ನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಗೊಡು. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಗುಪ್ತಮುಖದತ್ತಿರುವಾಗ, ನೀನು ಉಪಾಯವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಟುಬಿಡು" ಎಂದು ಸಲಹೆಯಾಗಿ ಕರುಣಾಕರ. ಹೀಗೆಯೆ ಸಿನೆ ಅಗ ವುಟ್ಟಿತು ಎಲ್ಲಾ ಆಘವಾಯಿತು.

"ನೀನು ಕರುಣಾಕರನಲ್ಲ. ಕರುಣ ನೀನೇ!" ಎಂದು ಇವನು ಕೇಳಿದ. ಕರುಣ ಬದುಲು ಹೇಳದೆ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿ ನಿಂತು ಕೊಂಡಳು.

"ಕರುಣಾ! ಮಿಂಚಿಹೋದುದೇನಿಲ್ಲ. ಬದುಕಿ ಜೀವಿಗಿದ್ದರೆ ಸಮೃದ್ಧವಾಗೂ ಅಗಲಿಕೆ ಇರಲಾರದು. ಸಾವು ತಪ್ಪುವವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇಸಾರಿ ಸಾಯುವ" ಎಂದ ವಿಜಯ.

ಯಾರೋ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮರು ನಿಮಿಷದಲ್ಲೇ ಭೀಮ ವರ್ಮನ ಕಂಠಧ್ವನಿ: "ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆ ವಿಜಯಾ. ಒಳಗೆ ಯಾರಿರುವುದೋ ತಿಳಿದಿದೆ. ಬೂಟಾಟಕೆ ಸಾಕಿನ್ನು" ಎಂದನಾತ.

ಕೂಡಲೇ ವಿಜಯವರ್ಮ ಮತ್ತು ಕರುಣ ಗುಪ್ತವ್ಯಾಸದ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿಹರು. ಅವರು ಹೊರಬೀಳುವುದಕ್ಕೂ, ಭೀಮವರ್ಮನ ಭಯ ಕೊಡಕಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಲು ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಅಸಾಧ್ಯ.

ಗುಪ್ತ ಬ್ಲಾರಕ್ಕೆ ಆಚೆ ಇರಕಾಗಿಯೂ, ಕತ್ತಲೆಯಾಗಿಯೂ ಇವ್ವ ಒಂದು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲು ಬೇರೊಂದು ರಹಸ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಮುಂದೆ ಹಾದಿ ತೋರದೆ ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟರು.

ಈ ಪ್ರಮಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕರುಣ ವಿಜಯನಿಗೆ ತನ್ನ ಕಥೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದಳು. ತಾನೊಬ್ಬ ಜಮೀನುದಾರನ ಮಗಳೆಂತಲೂ ಅನಾಥಳಾದುದರಿಂದ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಚಂದ್ರ ದುರ್ಗಾಧಿಪತಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬೆಳೆದೆ ನೆಂತಲೂ, ದ್ರೋಹ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಭೀಮ ತನ್ನನ್ನು ಬಲವಂತಮಾಡಿ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರರುಷನೇಷ ಧರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ನೆಂದೂ ಹೇಳಿದಳು.

ಈ ಕಥೆ ಕೇಳಿ ವಿಜಯನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಮನ ಕರಗಿತು. "ಕರೂಣ, ಈ ತರೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣವಿರುವವರೆವಿಗೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ರಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಸ್ತುತಿಪಟ್ಟು ಮಾಡಿದ

ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮು ಸ್ವಲ್ಪಳ ಕೇಳಿಸಿತು. ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರು. ರಾಮಸಿಂಗ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. "ಹೀಗಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ನೆನಪಿರುವಂತೆ ನಡೆದಿದೆ" ಎಂದ ರಾಮಸಿಂಗ್. ವಿಜಯನು ಹೇಳು ಕೊರತೆಗಿವೆ.

"ತಪಯಮ್ಯಾ ದೋಷಮನುಷ್ಯ. ದಿವಿ ಹೋಗಲು ಹಾಕಿ ಕಾಣಕೂಡು. ಮೇಮೇ" ನಾನು ತೋರಿಸುತ್ತೀಕೆ" ಎಂದ ರಾಮಸಿಂಗ ಕಿರುಸಗೆ ಬೀರುತ್ತಾ, "ನಿಮ್ಮ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ

ಆತನ ಮುಖ ವಸ್ತ್ರವನ್ನೆ ಹಫಾಸ ಕೆಂಪುಮೆಂತು ಅಕಸು ತನ್ನ ಮಿತ್ರನೊಂದು ಸಂಕೋಷಪಟ್ಟು ರಾಮಸಿಂಗನು ಅವನಿಗೆ ಈ ನೋವಲೇ ಭೀಮ ವರ್ತನ ದೂತನು ನೋಡ ಮಾರಗವನ್ನು ತೋರಿಸುವ. ಗೊಂದಲವು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ತಲೆಯೊಂದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸವಿಸಲು ದಾರಿ ಬದಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದ್ರೋಹವಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಮಲೆ ಕಣ್ಣು ರಾಮಸಿಂಗ್ ಅಲ್ಲಿದೆ ಮೂರುಮಿದ.

ಕರೂಣ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಈ ತರೀರಲ್ಲೇ ಪೋಗಿ ಕೋಲಾಯಗೂ ಸೇರಿವರು. ಅಲ್ಲಿ ಭೀಮನು ನಡೆಸುವ ಇಳಿದು ನೋಡ ಕಿಟಕಿ ಇತ್ತು. ಅವರ ಸಾಲಾಕಿಗೆ ಒಂದು ದಗ್ಗ ಕಟ್ಟಿದೆ. "ಭೀಮ" ಎಂದು ಕೂಗಿದ

ವಿಜಯವರ್ಮ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ
ಕೂಗಾಟ ಕೇಳಿಸಿತು.

“ಬಾ, ಕರುಣ. ತಡನಾಡಿದರೆ ಮುಪ್ಪು”
ಎಂದ ವಿಜಯ. ಆದರೆ ಕರುಣ ಕಿಟಕಿ
ಯಿಂದ ಕಂದಕವನ್ನು ನೋಡಿ ಗಡಗಡನೆ
ಕಡುಗಿಬಿಟ್ಟಳು. ಭೀಮವರ್ಮನ ಭಟ್ಟರು
ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೇಬಿಟ್ಟರು. ಏನಾದರಾಗಲೀ
ಎಂದು ವಿಜಯ ಕರುಣೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆಬಿಟ್ಟು
ಹಗ್ಗದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಾರಿ
ಬಿಟ್ಟ. ಮೇಲಿಂದ ಬಾಣಗಳ ಸುರಿಮಳೆ
ಆಯಿತು. ಅದರ ವಿಜಯವರ್ಮ ಅದಕ್ಕೆ
ಲೆಕ್ಕಮಾಡದೆ ಅಗಲೆಯನ್ನು ಈಜಿ ಹೊರಗೆ
ಬಂದ. ಪೊದರಿನ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಭಯ
ವಿಲ್ಲದಾಯ್ತು.

ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಹೋಗಲು ಶಬ್ದವೇಧಿಯ
ಬಾಣಕ್ಕೆ ಆಹುತಿಯಾದ ಭೀಮವರ್ಮನ
ದೂತನ ಶವ ಕಾಣಿಸಿತು. ಕುತೂಹಲದಿಂದ
ಆ ಶವವನ್ನು ನೋಡುವವರು ಭೀಮವರ್ಮನ
ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ವೇದವರ್ಮನು
ಪತಿಗೆ ಬರೆದ ಕಾಗದ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಯಾವುದ

ಕ್ಕಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾದೀತೆಂದು
ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಕಿರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ ವಿಜಯ.

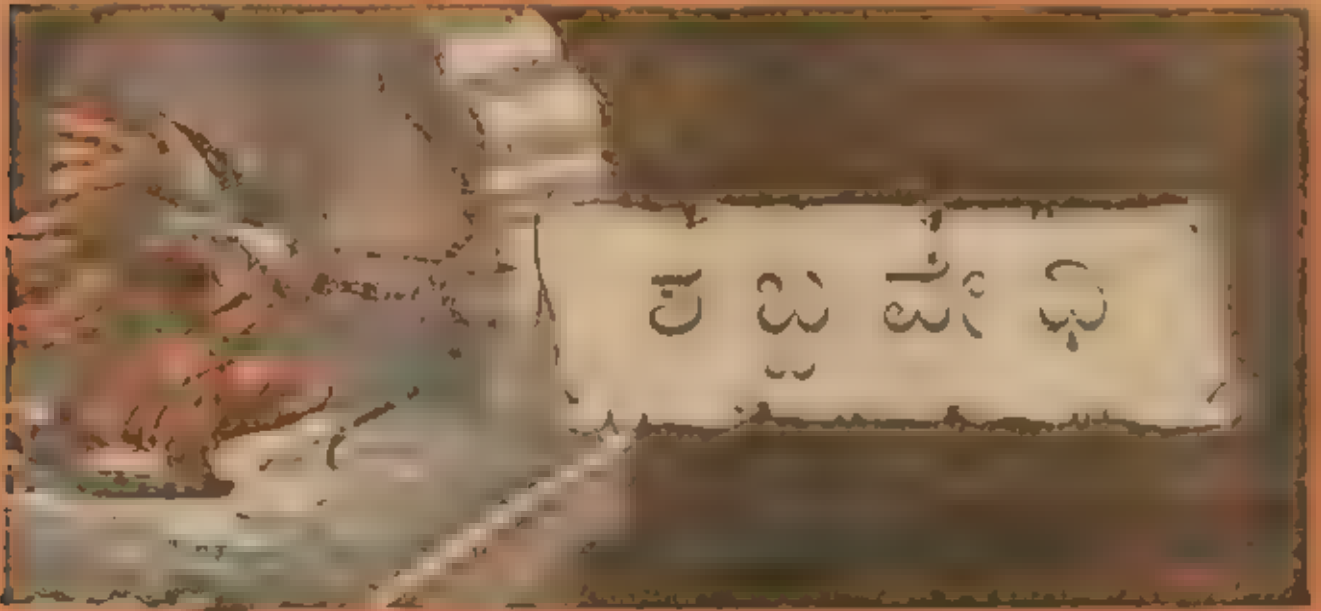
ಇನ್ನಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಲು ಆತನಿಗೆ
ಶಬ್ದವೇಧಿಯ ದಳದವರು ಕಾಣಿಸಿದರು.
ಈವಾರಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಅವರ ನಾಯಕನ
ಹತ್ತಿರಹೋಗಲು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕಲಿಲ್ಲ
ವಿಜಯವರ್ಮ. ಚಂಡಿದಾಸನೇ ಅವರ
ನಾಯಕ. ಆತನು ವಿಜಯನನ್ನು ಹೃದಯ
ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ. ವಿಜಯವರ್ಮ
ನಿಗೆ ಆಗ ತಿಳಿಯಿತು ಚಂಡಿದಾಸನೇ ಶಬ್ದ
ವೇಧಿ ಎಂದು.

“ಕರುಣೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದು ಬುದ್ಧಿ
ವಂತಿಕೆಯಾದ ಕೆಲಸ” ಎಂದು ವಿಜಯ
ನನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದ.

‘ನಿನ್ನ ವಿಷಯವೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯಿತು. ನಿನ್ನ
ದಿನಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಮಾಡುತ್ತಿರು’ ಎಂಬರ್ಥ
ಬರುವ ಕಾಗದವನ್ನು ವಿಜಯವರ್ಮ ಭೀಮ
ವರ್ಮನಿಗೆ ಬರೆದ. ಆ ಕಾಗದ ನೋಡಿ
ಭೀಮವರ್ಮ ಹಲ್ಲು ಕಟಕಟ ಕಡಿದ.

[ಇನ್ನೂ ಇದೆ]

ಲ ಬ್ಬ ಮೇ ಧಿ

ಗಂಕೊವೆ ಸುಕೊವೆ ಮಜಗುನು ಅನ್ನ ತನ್ನ ಕೊನೆ ಮೂಡವೆ ನ್ನು ತನ್ನ ತಲೆಯು ಪುನುಕೊನುನು ಅವರೆ ಅತು ನಾಣಕ್ಕೆ ಸುಜಕಾರ ಬರಗು. ನ್ನು ತನ್ನ ಅಂತ ಕಮಗ ಅತನನ್ನ ಎತ್ತಿಕೊನುನು ಮಜಗುನು ಕೊನುನು ಅತ್ತಿಬೇ ಬಿಟ್ಟು ಮಗು ಸುಕೊವೆ. ಹೂವೊನುನು ನು ದೆ ಕವೆ |

ವಿಮಾನು ಭೀಮವರ್ಮನ ಕೈಯಿಂದ ತಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಮೊಲವಾಯಿತು. ಈ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಜಗುನು ಯು ಬೀಸಲಾಯಿತು, ಕೊಡಲಾಯಿತು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ನಡುವೆ ಮಜಗುನು ಕೈ ಬಿಡಲಾಯಿತು. ಮಗ ಕೊಡಲಾಯಿತು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ನಡುವೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಅದುದರಿಂದ ಭೀಮವರ್ಮನು ತುಂಬಾ ಉಲ್ಲಾಸವಿಂದಿದ್ದನು.

ಅತನು ಕೊಡಲಾಯಿತು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ನಡುವೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ನಡುವೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಅದುದರಿಂದ ಭೀಮವರ್ಮನು ತುಂಬಾ ಉಲ್ಲಾಸವಿಂದಿದ್ದನು.

ಬೆದ್ದ ಭಕ್ತನಾದನು. ಅಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟು ಹನ್ನೆರಡು ದಿನ ಭಕ್ತನಾದನು. ಅಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟು ಹನ್ನೆರಡು ದಿನ ಭಕ್ತನಾದನು. ಅಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟು ಹನ್ನೆರಡು ದಿನ ಭಕ್ತನಾದನು.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದೂತನು ಬಂದು ಅವನಿಗೆ ಸುದ್ದಿ ನೀಡಿದನು. ಒಬ್ಬ ಯುವಕನು ಕುರಿತು, “ವಿಜಯ, ಭೀಮವರ್ಮನು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ನಡುವೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಅದುದರಿಂದ ಭೀಮವರ್ಮನು ತುಂಬಾ ಉಲ್ಲಾಸವಿಂದಿದ್ದನು.” ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ತನ್ನಾ ವಿಜಯನು ತಟಕ್ಕನೆ ಎದ್ದು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ನಡುವೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಅದುದರಿಂದ ಭೀಮವರ್ಮನು ತುಂಬಾ ಉಲ್ಲಾಸವಿಂದಿದ್ದನು.

ಅ ದೂತನು ಅವರನ್ನು ನರ್ಮದಾ ನದೀ
ಕೊಂಬೆಮೂಲೆ ಹೋದ ತರುವಾಯ ಅವರಿಗೆ
ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಪಂಚನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯು
ತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಕಾಣಿಸಿತು.

ಅದು ಭೀಮನರ್ಮನ ಪಕ್ಷದವರಿರಬೇ
ಕೆಂದು ಊಹಿಸಿದರು. ಆ ಗುಂಪು ಸ್ವಲ್ಪ
ಮೂರ ಹೋಗಿ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಪೂವೆಗಳು
ವಟ್ಟಿವಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿತು.

ವಿಜಯ ನರ್ಮನೂ ಸಹ ತನ್ನ ಅನುಚರ
ಅವಿತಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ
ಸಂಘಟನೆ ಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಕಾತುರ
ವಾಗಿದ್ದನು.

ಸ್ವಲ್ಪಸಮಯ ಕಳೆದಮೇಲೆ ಪೊದೆಯ
ಆಚೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪು ಈ
ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಅದು
ನರ್ಮನ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲ. ನೋಡು ಕೂಲಿ
ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಾದ ತರುವಾಯ ಏನೋ ಗಹನ
ವಿಷಯಚರ್ಚೆ ಶುಕ್ತಿಯವಂತೆ ಕೋರಿತು.

ಅವರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತುಗಳು ಎಲ್ಲಾ
ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳು ಅವನ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದವು.
"ಇದು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅನುರೂಪವಾದ
ಹುಡುಗಿ... ಶಬ್ದವೇಳಿ... ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ
ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ..." ಮುಂತಾದ ಮಾತು
ಗಳು ಮಾತ್ರ ಆತನಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ತುಸ
ಮೊತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿಯಿತು.

ವಿಜಯ ಅತನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ.

ಭೀಮನರ್ಮನು ನರ್ಮದಾ ನದೀತೀರ
ಕೊಂಡಿದ್ದ. ಆ ಭವನದ ಮೂರುಕಡೆಯೂ
ಕಡೆ ನರ್ಮದೆಯು ಪ್ರಕುರಿಗೋಡೆಗಿಂತಲೂ
ಭದ್ರವಾಗಿ ಆ ಭವನವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿತ್ತು.
ಆ ಭವನವನ್ನು ವಿಜಯನರ್ಮ ಅನೇಕಸಾರಿ
ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ.

ಆ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಭಾ
ಷಣೆಯಿಂದ ಕರುಣ ಈ ಭವನದಲ್ಲೇ ಇರಬೇ

A handwritten musical score for the song 'The Rose Tree'. The score is written on ten staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The melody is written in a simple, folk-like style. The lyrics 'The Rose Tree' are written below the first staff. The score continues with several more staves of music, each with corresponding lyrics. The handwriting is in ink and appears to be from a 19th-century manuscript. The paper is aged and slightly discolored. The overall style is that of a personal or working draft of a musical composition.

[illegible][illegible]

一、
 二、
 三、
 四、
 五、
 六、
 七、
 八、
 九、
 十、

[illegible][illegible][illegible]

1. 1907年，清政府在烟台和天津分别签订了二十一条。
 2. 1915年，袁世凯为了复辟帝制，接受了二十一条。

ಅನುಭವಸಃ

[illegible][illegible]

ಮೊದಲು ಐದಾರುಜನ ಶಬ್ದಮಾಡದೆ
ಕೆನಳಕೂಡಲಾ. ಕೊಳಗಿ ತಡಗವನ್ನು ಹತ್ತಿ
ದವಾ. ಅಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸಹ ಕೆಳಗವರು ಕಾವಲು
ಕೂಡುವುದು. ಅವರ ಕಾಯಿಲೆ ಬಿಟ್ಟು
ತುರುಗ. ಕೆಳಗುಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರನ್ನು
ಮತ್ತೆ ಕೊಳಗವರೊಡನೆ ಸಾಗಿಸಿದರು. ಮೊದ
ಮುನಕೊಡಲು ಮೊದಲು ಕೂಡುವುದು ತುರು
ದಾಗಲಿ ಮೊದಲಿ ಮುಕ್ತ ಮು ಮೊದಲ ಮು ಮೊದ
ಲೊಡನೆ ಸಾಗಲು ಹತ್ತಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ
ಮುಮುಲೆ ಬಿಟ್ಟು. ತಡಗವ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಸ
ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

“ಮೋಡಕಲೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕುಭಸೂಚನೆಗೆ
 ಗಾಳಿ ಬೀಸುವಂತಿದೆ. ನಾವು ಹೊರಟ
 ನಂತರವೂ ಪ್ರವಾಸದ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವ
 ಮುನ್ನ ಈ ಕುಭಸೂಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ
 ದುರ್ಗಾಧಿಪತಿ. “ಎನಗೂವುದೋ
 ನೋಡೋಣವಿಡ” ಎಂದ ವಿಜಯ. ತುಘಾನು
 ಬಂದರೂ ಸರಿ, ಘೋರವನಾದರೂ ಸರಿ,
 ಕೆಲವರಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಡೆನುಡು
 ದುಂಡು ಬೀಸುವಂತಿದೆ ಎಂದ
 ವಿಜಯ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ
 ಹಡಗು ಭೇನುನಮೂನ ನಿವಾಸದ ಸಮಾ
 ನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಕೆಲವರಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ
 ಸಿವೆ. ಕುಭಸೂಚನೆ ಪ್ರವಾಸ ತೀರಿಸುತ್ತದೆ.
 “ಕುಭಸೂಚನೆ ಪ್ರವಾಸ ತೀರಿಸುತ್ತದೆ” ಎಂದ ವಿಜಯ.
 ಹಡಗು ಬರುವಾಗ ಹಡಗುನುಡುಮುಡಿ
 ಯು ಕೆಲವರಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಡೆನುಡು
 ತರುತರು ಪಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಕೆಲವರಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಡೆನುಡು
 ನಿವಾಸದ ಕೆಲವರಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಡೆನುಡು
 ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಡೆನುಡು
 ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಹಡಗಿನಿಂದ ಇಳಿದರು.
 “ಉಳಿದವರು ಹಡಗಿನಲ್ಲೇ ಇರಿ. ನಾವು
 ಕೆಲವರಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಡೆನುಡು
 ತೀರಿಸುತ್ತದೆ” ಎಂದ ಚಂದ್ರದುರ್ಗಾಧಿಪತಿ.

ಮತ್ತೆ ಇತರರು ಹಡಗಿನಲ್ಲೇ ಉಳಿದಿದ್ದರು.
 “ಕೆಲವರಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಡೆನುಡು
 ನಿವಾಸದ ಕೆಲವರಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಡೆನುಡು
 ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಹಡಗಿನಿಂದ ಇಳಿದರು.
 “ಉಳಿದವರು ಹಡಗಿನಲ್ಲೇ ಇರಿ. ನಾವು
 ಕೆಲವರಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಡೆನುಡು
 ತೀರಿಸುತ್ತದೆ” ಎಂದ ಚಂದ್ರದುರ್ಗಾಧಿಪತಿ.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅತನ ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲಾಬ್ಬನು
 ಹಡಗಿನಿಂದ ಇಳಿದು ಬಂದು ಹಡಗಿನಿಂದ
 ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಇಳಿದು ಬಂದು ಹಡಗಿನಿಂದ
 ಬಿತ್ತು.

ತಪಸ್ವಿ ಭವನದ ಗೋಡೆಯಮೇಲಿಂದ
 ಒಂದು ಬಾಣ ರಿವ್ವನೆ ಬಂದು ಒಬ್ಬನ

[illegible]

[Faint handwritten notes]

...
...
...

[illegible]

శ్రీరాధా! కృష్ణుని... ఇద్దరూ...
దేవదత్త... ఇద్దరూ...
వాగుక్రిల్లు!

ಹಿಂದಿನಿಂದ ಶತ್ರುಗಳು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು
ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಾವು
ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದೇ. ದಿವುಗಳಾಯ ದೇವಿಯಿಂದ
ಹಂದು ಕಡೆ ಸಿಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.
ಮಿಂಚಿನ ಪ್ರಾಣಶರದಿಂದ ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಗುರಿ
ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಲೋಚಿಸಲಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ವ್ಯವಧಿ
ಯಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಜಯ ಮತ್ತು ಆತನ ಪರಿವಾರ
ಗಟ್ಟನುನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಧುಮುಕಿದರು
ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ತಾರಿದರು.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

[illegible][illegible]

ರಾಜನ ಸರಿಜಯಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ನಿನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ ಹೇಗಿರುವುದೋ ಯಾರು... ಸವಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು.

"ಮತ್ತೆ ಕರುಣಳ ವಿಷಯವೇನು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ ವಿಜಯ.

"ಆ ವಿಷಯ ನಾನೇನೂ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ನೀನೇ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕು ಅಷ್ಟೇ. ನನ್ನ... ಬದುಕಲಾರೆ " ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಗಿತ್ತು ಆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ.

"ನೀನೇನೂ ನಿರಾಶೆಪಡಬೇಡಿ. ಶತ್ರುಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ಪಾರಾದೆವು. ಹಡಗು ಇನ್ನೇನು... ವುದು" ಎಂದು ವಿಜಯ ಧೈರ್ಯಹೇಳಿದ.

"ಯಾವುದು ಹೇಗಾದರೂ ಇನ್ನನಾನೇನೂ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಚಿಂತೆಮಾತ್ರ ದೂರ

ವಾಯಿತು" ಎಂದ ಚಂದ್ರದುರ್ಗಾಧಿಪತಿ. ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ವಡವನ್ನು ತಲುಪಿದರು. ಆಗ ತಾನೇ ಸೂರ್ಯೋದಯ ವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

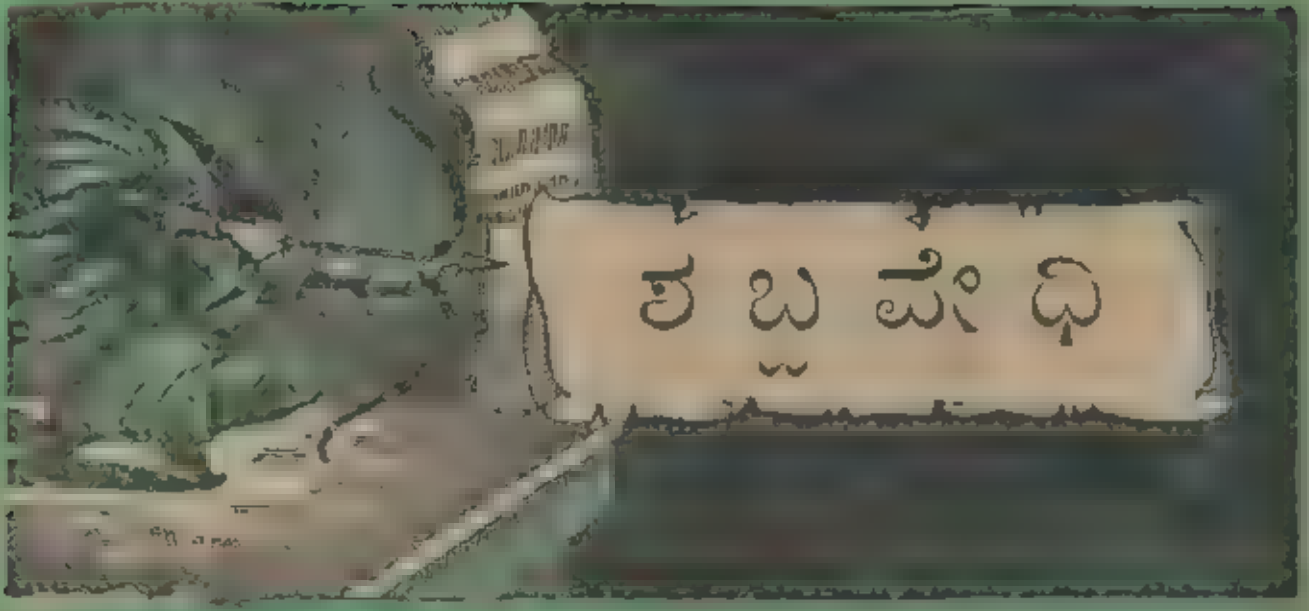
ವಿಜಯ ಮತ್ತು ಅತನ ಪರಿವಾರ ಹಡಗನ್ನು ರೇವಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದರು. ಭಿನ್ನ... ಮರ್ಗಾಧಿಪತಿಯ ಅನುಚರರು ಗಾಯ... ಕೊಂಡು ಅವರ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

ಆ ರಾತ್ರಿ ಕರುಣಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ರೀತಿ ನಿಷ್ಫಲವಾಯಿತು.

ಆದರೆ ವಿಜಯನಿಗೆ ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ... ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಕರುಣಳನ್ನು ಉಳಿಸ ಬೇಕು. ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೇಲೆ ಆಧಾರ ಪಡ ಬೇಕು" ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ ವಿಜಯ.

[ಇನ್ನೂ ಇದೆ]

[ಈ ಮೊದಲನೆಯ ಬಿಡುಗಡೆ ಕೃತಕ ದೇವತೆಯನ್ನು ಕರುಣಿಸುವ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟು
 ಮಾಡಿದ ಮಾತನ್ನು ನಿರ್ದೋಷವಾಗಿ ಈ ರಹಸ್ಯ ಕಳೆದ ವಿಜಯವರ್ಷ ಚಂದ್ರಮಾರ್ಗಾಧಿಸ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ
 ಸೇರಿ ಫೀನಿಷಿಯನ್ನು ಮುಸುಕುತ್ತಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯನೊಬ್ಬ ಘಟನೆಯಾದ ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ
 ಮಾಡಿ ಮುಚ್ಚಿದ ಮಾರ್ಗಾಧಿಸ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ವಿಜಯವರ್ಷ ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ನಿವಾಸ ಸೇರಿದ.]

ವಿಜಯವರ್ಷವು ತನ್ನ ಅನುಚರರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ
 ಈ ಕಾಳುವು ದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಸೇರಿಸಿದ.
 ಅವರೆಲ್ಲ ಕರುಣೆಯನ್ನು ಭೀಮವರ್ಷನ ಸೇರಿ
 ಮುಂದೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಯೋಚಿಸು
 ತಿದ್ದರು.

ಭೀಮವರ್ಷವು ಕರುಣೆಯನ್ನು ಯಾರಿಗೋ
 ಕೊಟ್ಟು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ವಿವಾಹ ಮಾಡಲಿವೆ
 ವನೆಂಬ ವಿಷಯ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಈ ಬಲ
 ವಂತದ ಮದುವೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿರುವವನು
 ಯಾರು? ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದು.
 "ಅವನು ಯಾರೋ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದರೆ
 ಸಾವಿರೈ ಕುಳಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋ

ಜನಪಲ್ಲಿ, ಸ್ವೀಕಾರ ಭೀಮವರ್ಷನು ತಂಗಿರುವ
 ಭವನಕ್ಕೆ ಕೋಗಬೇಕು. ಅದರ ಪೂರಕ
 ಬೇರೇ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ" ಎಂದ ಅಂಬಿಗ
 ಅಣ್ಣಯ್ಯ.

"ಛೇನ್, ಛೇನ್, ಅಣ್ಣಯ್ಯಾ ನೀನು
 ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಕಣಯ್ಯಾ" ಎಂದ ಅವರೊಬ್ಬ.

"ಸೋಗುಸಾಗಿದೆ ಯೋಚನೆ. ಅದರ
 ಚಿಕ್ಕಿಗೆ ಗಂಟೆ ಕಟ್ಟುವವರು ಯಾರು?"
 ಎಂದ ವಿಜಯವರ್ಷ.

"ಇನ್ನು ಯಾರು, ಸಾವಿರೈರೇ. ನಡೀ
 ಕೋಗೋಣ" ಎಂದ ಮಧು ಸಂಕ ಅಂಬಿಗ
 ಅಣ್ಣಯ್ಯ.

‘ಚಂದ ಮಾ ಮು’

ವಿಜಯವರ್ಮನು ತನ್ನ ಅನುಚರರಿಗೆ ಜಾಗೃತರಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಣ್ಣಯ್ಯನೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟ. ಅಣ್ಣಯ್ಯ ನಟ್ಟಗೆ ಒಂದು ಆರಾಧನಾ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದ. ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಕಾಲು ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದನೇ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಿ, ವಿಜಯವರ್ಮನನ್ನು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದ ಗಿಡಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ.

ನಡು ಹಗಲಲ್ಲೇ ಗಾಢಾಂಧಕಾರವಾಗಿತ್ತು. ಅನುಚರರ ಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದ ತನ್ನ ವಿವಾಸವನ್ನು ಅಣ್ಣಯ್ಯ ವಿಜಯವರ್ಮನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ. ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿ ಹೊಸೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕಾಡು ಬಳ್ಳಿಗಳ ನಡುವೆ ಕೆಲವು ಒಣಗಿದ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ನಟ್ಟು, ಅವುಗಳಮೇಲೆ ಹಾಸುಯನ್ನು

ಹಗಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಕೊಡೆಯನ್ನು ಒದ್ದ ಪಡಿಸಿದ ಅಣ್ಣಯ್ಯ.

“ಇದೇ ನನ್ನಮನೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ ವಿಜಯವರ್ಮನನ್ನು.

“ನಾನು ನಿನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕರುಣಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಮಾರ್ಗ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ನೀನು ಯೋಚಿಸಿರುವ ಉಪಾಯವೇನೋ ಮೊದಲು ಹೇಳು” ಎಂದು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನುಡಿದ. ಅಣ್ಣಯ್ಯ ನಗುತ್ತಾ ಕೆಳಗೆಬಿದ್ದಿದ್ದ ಹರಕು ಜಾಪೆಗಳಡಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಹಳೇಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದ.

ಅನುಮಾನದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ವಿಜಯನಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ “ನಾವು ಭೇದವನ್ನು ಭವನದೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ಮಾರು ವೇಷವಿರುವವರೇ ಹೋಗಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಯ ವೇಷ ತುಂಬಾ ಸುಲಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಆ ವೇಷ ಸಹಾಯಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ” ಎಂದ ಅಣ್ಣಯ್ಯ.

ಈ ಉಪಾಯ ವಿಜಯವರ್ಮನಿಗೆ ಸರಿ ತೋರಿತು. ಅಣ್ಣಯ್ಯ ತನ್ನ ವೇಷವನ್ನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದ. ಕಾಡಾಯ ವಸ್ತ್ರಧಾರಿ, ಕೊರಳಲ್ಲಿ ರುಕ್ಮಾಕ್ಷಿ ಸರ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಮಂಡಲು ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಅಣ್ಣಯ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಗಲೇ ಆತನು ಹಿಮಾಲಯದಿಂದ ಬಂದ ಯತಿತ್ವವನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ.

ವಿಜಯನಿಗೂ ಸನ್ಯಾಸಿಯ ನೇಷ ಸರಿ ಹೋಯಿತು. ಸನ್ಯಾಸಿಯ ನೇಷದಲ್ಲಿದ್ದ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಸು ನಕ್ಕರು.

“ಜೈ ಸೀತಾ ರಾಂ” ಎಂದ ಅಣ್ಣಯ್ಯ. “ಜೈ ಸೀತಾ ರಾಂ” ಪುನಃ ಪುನಃ ಎಂದ ವಿಜಯ.

“ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ‘ಜೈ ಸೀತಾ ರಾಂ’ ನೂಲಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊ. ‘ಆಲಕ್ ನಿರಂಜನ್’, ‘ಸರ್ವಂ ಕಲ್ಮಷಂ ಬ್ರಹ್ಮಂ’ ಎಂದ ಅಣ್ಣಯ್ಯ.

ಅಂದಿಗೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯನ ಆಮೂಲ ಕತ್ತಿ ನೋಡಿ ನಸುನಗೆ ಬೀರಿದ ವಿಜಯ. ಬಾಯಿಗೆ ಹೊರಿದಂತೆ ಹೇಳುವ ನೇ ಹೊರತು ಅಮಾತುಗಳ ಆರ್ಥ, ಭಾವ, ಪವಿತ್ರತೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯನಿಗೆ ತಿಳಿಯದು.

ಅಣ್ಣಯ್ಯನನ್ನೇ ವಿಜಯ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ ಅವರು ನೆಟ್ಟಗೆ ಅಡವಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ನರ್ಮದಾ ನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಅಲ್ಲಿ ಹಡಗಿನವರ ಕೋಲಾಹಲ ವಿಸರಿಸಿ ವಾಗಿತ್ತು. “ರಾತ್ರಿ ಯಾರೋ ನನ್ನ ಹಡಗನ್ನು ವಾಹಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಪತ್ತೆಯಲ್ಲ ವಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಫೈರ್! ಎಂಥ ಗಾಹ್! ಕಳ್ಳ ಸಿಕ್ತವರ ಬಲಿ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ” ಎಂದ ಒಬ್ಬ ಆಸಾಮಿ.

ಅತನ ಸುತ್ತು ನೆರೆದಿದ್ದವರೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಘೋರಣಿಗೆ ಮೊಂಡಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಗುರ್ತು

ಎಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಬಿಡುವರೋ ಎಂದು ವಿಜಯನು ಹೆದರಿದ.

“ಜೈ ಸೀತಾ ರಾಂ” ಎಂದು ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಿಸಿದ. “ಮಕ್ಕಳೇ, ವನಿಮ ಗಲಭೆ?” ಎಂದು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ವಾಣಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ.

ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಅಂದಿಗರಲ್ಲಾ ಇವರ ಸುತ್ತೂ ನೆರೆ ದರು. ಮೊದಲೇ ಕೆದರಿದ್ದ ವಿಜಯವರ್ಮ ಎಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ತಮ್ಮ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಬಯಲು ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೋ ಎಂದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆದರಿದ.

ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಷ್ಟಾದೂರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಏನು ತಾನೇ ಮಾಡುವನು? ಅದುದರಿಂದ ಆಗ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದ.

“ದಾತ್ರಿ ಗಾಳಿ ಮುಳೆಯಲ್ಲಿ ನಮು ಹವಗು
ಗಲನ್ನು ಯಾರೋ ಕವುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇಗ
ಎಷ್ಟು ಮೇಲೋ, ಅದನ್ನ ಹಾಕಿ ತಿಳಿಸಿ ಮಹಾ
- - -” ಎಂದರು ಹಡಗಿನವರು.

“ನುಕ್ಕುಳೇ, ಇದೆ ಕೈಲ್ಲಾ ಅಂಟನವೇಕೆ?”
ಎಂದ ಅಣಿಯ್ಯ. ತರುವಾಯ ನರ್ತಕಿಯು
ಆಜೆ ವಡವರಿದ್ದ ಪೇವತ್ತರವಕಡೆ ತೋರಿಸಿ,
“ನಿಮ್ಮ ಹಡಗುಗಳೆಲ್ಲಾ ನರ್ತಕಿವಾ ನದಿಯ
ದಡದಲ್ಲಿ ಬಹುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಆವಹಿಸಿದ
ಧೂತರು ಅದೋ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಭವನ
ದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದ.

ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಂಟನವರ ಗೆ
ತುಂಬಾ ದೋಷವುಂಟಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ
“ನಡೆಯಿರಿ, ನಡೆಯಿರಿ, ಆ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಕೊಲ್ಲ

ಬೇಕು. ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡದ ದುರ್ದೈವ
ವರು. ಅವರನ್ನು ಉಳಿಸಬಾರದು ಸದೆ
ಬಿಡದು ತಾಕೋಣ” ಎಂದು ತಮ್ಮ ಕೈಗೆ
ಸಿಕ್ಕಿದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು.

ಇದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ತುಕದಿಂದ ಸೋತು ತಿದ್ದ
ವಿಳಿ ಮುಳುಗಿತು. ಅಂಟನ ಅಣಿಯ್ಯನ
ಯಾತ್ರಿಗ. ಸುದ್ದಿಯೊಡನೆ ಮಾತಿನೆ
ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡ. ಆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ತಮ್ಮ
ಗುಟ್ಟು ಒಯಲಾಗುವುದೋ ಎಂದು ಮನಸ್ಸು
ನಲ್ಲಿ ಹೆದರಿಕೆ ಇತ್ತು.

“ನುಕ್ಕುಳೇ, ಅವನರವ ಕೆಲಸ ಕೂಡದು”
ಎಂದು ಎಚ್ಚರಕ್ಕೆ ಅಣಿಯ್ಯ. “ನಮ್ಮಿಬ್ಬ
ರನ್ನೂ ಆಜೆ ವಡ ಸೇರಿಸಿ. ಆ ಭವನದಲ್ಲಿರು
ವವರ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವೆ.
ತರುವಾಯ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಂತೆ ಸೇಡು
ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುಲಭವಾಗಬಹುದು”

“ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಯಾವಾಗ ಹಿಂತಿರು
ಗುವಿರಿ ನ್ನಾಮಿ?” ಎಂದು ಆತುರದಿಂದ
ಕೇಳಿದರು ಅವರು.

“ತಕ್ಷಣ ಬಂದು ಬಿಡುವೆವು. ಅಸ್ಥಾಯಕ್ಕೆ
ಗುರಿ ಮಾಡಿದ ಮೃಂತಕ ಅಸಾಯಕರಿಗೆ
ನಾಯು ದೊರಕಿಸುವುದೇ ನಿಮ್ಮ ಗುರಿ.
ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ! ಮೊದಲು ನಮ್ಮನ್ನು ನದಿ
ದಾಟಿಸಿ. ಮತ್ತೊಂದು ಮಾತು. ಆ ಭವನ
ದಿಂದ ನದಿ ದಾಟಿ ಒರುವ ಭಟರನ್ನು ನಾವು
ಬರುವವರೆವಿಗೂ ಒಂಥಿಸಿಡಿ” ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ
ಮಾಡಿದ ಅಣಿಯ್ಯ.

ಈ ಮೂರು ಗುಳಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಂದೆಗರು,
ಅನಂದಪಟ್ಟರು. "ನಮ್ಮ ಕಾಲಿನ ದೇವರ
ಮನೆಗೆ ಬಂದರು ಈ ಯಕ್ಷೀಶ್ವರರು" ಎಂದು
ಕೊಂಡು ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಅವರ
ನ್ನೇರಿಸಿಕೊಂಡು ನದಿ ದಾಟಿಸಿದರು.

ಭೂವನವರ್ತನ ದವಸಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ
ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕವಿ ಹವಗನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು.
ಯಕ್ಷೀಶ್ವರರು ಬಂದ ಕೂಗಿಸಿ ಎ ಇಳಿದು
ನೆಟ್ಟಗೆ ಭವನವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಮಂಗಳ
ವಾಕ್ಯಗಳು ಕೇಳುತ್ತಿವೆ.

"ಮದುವೆಯು ಮರಾಠರು ತುಂಬಾ
ಚೋದಾಗಿರುವಂತಿದೆ. ಕರುಣಳನ್ನು ಈ
ಮದುವೆಗೆ ಬಹಳ ಬಲವಂತಪಡಿಸಿರಬೇಕು."
ಎಂದು ವಿಜಯ.

ಅವರನ್ನು ಅತನ ಮೂತುಗಳನ್ನು ಕೆವಿಯು
ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. "ಜೆ ಸಂತಾ ರಾಂ"
ಎಂದು ಜಯಕಾರವೂತಿ, ಗುಣಿಸಲ್ಲಿ ಸೇರಿ,
ಭವನದತ್ತಲಾ ಸುತಾದಲು ವ್ಯಾಪ್ತಿಸಿದ.
ಮದುವೆಯ ಸಹ ಅತನನ್ನು ಕೊಂದಾಳಿಸಿದ.
ಮದುವೆಯವರೂ ಅನುಮಾನವ್ಯಭಾವಯಿತು.
ಅವರ ಮದುವೆ ತ್ವಿಷ್ಟ ಮದುವೆಯಾದ
ಮದುವೆಯ ಮೂತುಗಳಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ
ಬರಮಾತ ಮದುವೆ ಮದುವೆ ಮದುವೆ
ಕೊಂಡು ತಿಳಿಯಿತು. ಮದುವೆಯಾದ ಅತನಿಗೆ
ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮದುವೆಯಾದ ಮದುವೆ
ಮದುವೆ. ಅತನ ಮದುವೆಯ ಮದುವೆ
ಕೂಡಲೇ ತಿಳಿಯಿತು. ಈ ಮದುವೆಯ ಮದುವೆ
ಮದುವೆ ಭವನ ಮದುವೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿ

ಬಾಳುವ ಆಭರಣಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮೂವರು ಬಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಹರಟೆ ಕೊಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರು. “ಕೆನ್ನಿತ್ತಾ ರಾಂ” ಎಂದು ಅವರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋದ ಅಣ್ಣಯ್ಯ.

“ಹಿ, ಯಾರೋ ಸಾಧುಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವೇಳಬಹುದು” ಎಂದ ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬ.

ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಕಮಂಡಲವನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ “ಮಕ್ಕಳೇ, ಏನು ನಿಮ್ಮ ಸಂದೇಹ?” ಎಂದ. ವಿಜಯ ಆತನ ಸಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ.

“ಕಬಂಧ ವರ್ಮನೊಂದಿಗೆ ಕರುಣಳ ವಿವಾಹ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಜರುಗುವುದೇ?”

“ಆ ಸಂಶಯ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು?” ಎಂದ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಕಣ್ಣು ರಳಿಸುತ್ತಾ.

“ತ್ರಿಕಾಲಜ್ಞರಾದ ನಿಮಗೆ ಆದರ ಕಾರಣ ತಿಳಿದಿರ ಬೇಕು. ಸರಿ, ನೀವು ಚಂಡಿದಾಸನ ಗುಂಪಿನವರಲ್ಲವಷ್ಟೆ?” ಎಂದೊಬ್ಬ ಸಂಶಯ ಸೂಚಿಸಿದ.

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿಜಯ ತುಸು ಬಿಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟ. ಅವರೇ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಗಂಭೀರ ವಾಣಿಯಿಂದ,

“ಮಕ್ಕಳೇ, ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ. ತ್ರಿಕಾಲಜ್ಞರಾದ ನಮಗೆ ಸಮಸ್ತವಿಷಯ ಗಳೂ ತಿಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ದ್ರೋಹಿಯೂ, ದರೋಡೆಕಾರನೂ ಆದ ಚಂಡಿದಾಸ ನೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಮಹಾಪ ರಾಧ. ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ನಿಮಗೆ ನಾವು ಶಾಪ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಸಾರಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವೆವೆ” ಎಂದು ಕಣ್ಣು ಕೆಂಡದಂತೆ ಕೆಂಪಗೆ ಮಾಡಿದ.

ಅಣ್ಣಯ್ಯನ ಗಂಭೀರವಾಣಿ ಕೇಳಿ ಅವರು ಗಡಗಡ ನಡುಗಿದರು.

“ಕ್ಷಮಿಸಿ, ಮಹಾತ ರೇ ಕ್ಷಮಿಸಿ” ಎಂದು ಅವರು ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಜಯವರ್ಮನ ವಾಚಗಳ ಮೇಲೆ ಮೃದುವಾಗಿ ನೋಡಿದರು.

“ಏಳಿ, ಎದ್ದೇಳಿ. ಈಸಾರಿ ಕ್ಷಮಿಸಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದ ಅಣ್ಣಯ್ಯ. “ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅರು ಮತ್ತು ಮಹಾ ಶಿವಸ್ಥಾನವಿದ್ದು, ನಿಮ್ಮಂತಹ ಮೂಢರ ಸಂದೇಹವನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹೂಂ, ಹೋಗಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ತೊಲಗಿ. ಕರುಣ ಳೊಂದಿಗೆ ಕಬಂಧವರ್ಮನ ವಿವಾಹ ನಿರಾ

ಟಂಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಹೋದ. ವಿಜಯನೂ ಅವನ ಹಿಂದೆಯೇ ನಡೆದ.

ವಿಜಯನಿಗೆ ವಿಪರೀತ ಕೋಪ ಬಂತು. ಕಬಂಧವರ್ಮನ ವಿಷಯ ಆತನಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಏನು ಮಾಡುವ ಮುಂದುವರಿದು ಕಬಂಧವರ್ಮನಿಗೂ, ಸುಕೋಮಲೆ ಕರುಣಳಿಗೂ ಮದುವೆಯೇ? ಭೀಮವರ್ಮನ ಬಲಿಯಿಂದ ಕರುಣಳನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ವಿಜಯ.

ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಆಡುಗಡೆಗೆ ‘ಜೈ ಸೀತಾರಾಂ’ ಎಂದೆನ್ನುತ್ತಾ ಭೀಮವರ್ಮನನ್ನು ಸುತ್ತಲಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಸುಕೋಮಲೆ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಯಾರೂ ನಿರ್ಬಂಧಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವೇಷವೂ ವೇಷಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ನಟನೆಯೂ ಅವರಿಗೆ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಐಹಿಕ ಮುಖಗಳನ್ನು ತೊರೆದವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಯಾವರೂ ಏನುಮಾಡುವುದಾಗುವುದಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ!

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಅತ್ತಿತ್ತ ಓಡಾಡಿದ ನಂತರ ವಿಜಯವರ್ಮನು ಅಣ್ಣಯ್ಯನನ್ನು ಒಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕರೆದು, “ನೀನು ಸಮೂಹವಿದ್ದೆಡೆಗುದ್ದಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಯೋಚಿಸಿಕೊಂಡರು.

“ಈ ವಿನಾಹವನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ನಿವಾರಿಸಬೇಕು. ಕೂಡಲೇ ವಾಪಸುತ್ತಿಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕೆಳವರನ್ನು ಜೊತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು

ಬರಬೇಕು. ವಿನುಹೇ-ಎವ ಅಣ್ಣಯ್ಯ” ಎಂದ ವಿಜಯ. “ಆದಾಗಮು, ಇನ್ನೊಂದು ಕರ್ತವ್ಯಗಂಟಿಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯು ಗುಂಪಿನವರಲ್ಲಾ ಆಡವಿ ಯಲ್ಲಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವರು. ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲ ಮದುವೆ. ಅಷ್ಟರೂಳಿಗೆ ನಾವು ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲ” ಎಂದ ಅಣ್ಣಯ್ಯ.

“ಹಾಗಾದರೆ ಇಂದೋ ನಾಳೆಯೋ ಸಾಯುವ ಆ ಮುಂದುವರಿದಿಗೆ ಕರುಣಳ ವಿನಾಹವು ನಡೆಯಲೇ ಬೇಕೇ?” ವಿಜಯನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮುಖವು ಉಕ್ಕಿಹೋಗಿ ಆತು ರವೂ ಅಡಗಿತ್ತು.

ಅಣ್ಣಯ್ಯ ವಕಪಕಸೆ ನಕ್ಕು, ವಿಜಯನಿಗೆ ಏನೋ ಸಂಜೆ ಮಾಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಗೆ

ಅದು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಒಬ್ಬಾತನನ್ನು ಕೋರಿಸಿದ
ಅವನಾರು?

ವಿಜಯನ ಆತ್ಮರ್ಥಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲ.
ಗೋಡೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮದುವೆಯ
ವಿರಾಟವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಕ್ಷಿ
ಚಂಡಿದಾಸನ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿವನು.

ವಿಜಯನ ಮನು ಸುತ್ತಲೂ ಒಂದು
ಮುಖವು ಬಿಟ್ಟು ಸೀತಾರಾಂ ಎಂಬ
ನುತ್ತು ಆತನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದ. ಆತನ ಹಸ್ತ
ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವವನ ಹಾಗೆ
ನಟಿಸುತ್ತಾ—

“ಅರ್ಥ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯವರ
ಗುಂಪಿ ಅಡವಿಯಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ
ಬರುತ್ತದೆ. ಮದುವೆಯು, ವಿರಾಟವಾರಮ
ಕಾರ್ಯ ಮಿಂಚಿ ಹೋದೀತು. ಈ ವಿಷಯ
ಚಂಡಿದಾಸನಿಗೆ ಹೇಳು” ಎಂದ.

ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಿರಗಾಗಿ “ನೀವು ಯಾರು?”
ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

“ಓ, ನಾನು ಯಾರೆಂಬುದು ನಿನಗೆ
ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೇ? ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು. ಅದೂ

ಒಂದು ವಿಷಯವಲ್ಲವೇ ಆಯಿತು ತತ್ಕ್ಷಣ
ಚಂಡಿದಾಸನ ಹಸ್ತರೇಖೆಗೆ = ವಿಷಯ
ಹೇಳು” ಎಂದು ವಿಜಯ ತ್ವರಿಪಡಿಸಿದ.
ಮತ್ತೆ ಅವನೇನೂ ತಡೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ‘ಒಳ್ಳೆ
ಯದು’ ಎಂದು ಆತನು ತಲೆಯಾಡಿಸಿ,
ಅಲ್ಲಿಂದ ಸರಸರನೆ ಹೊರಟುಹೋದ.

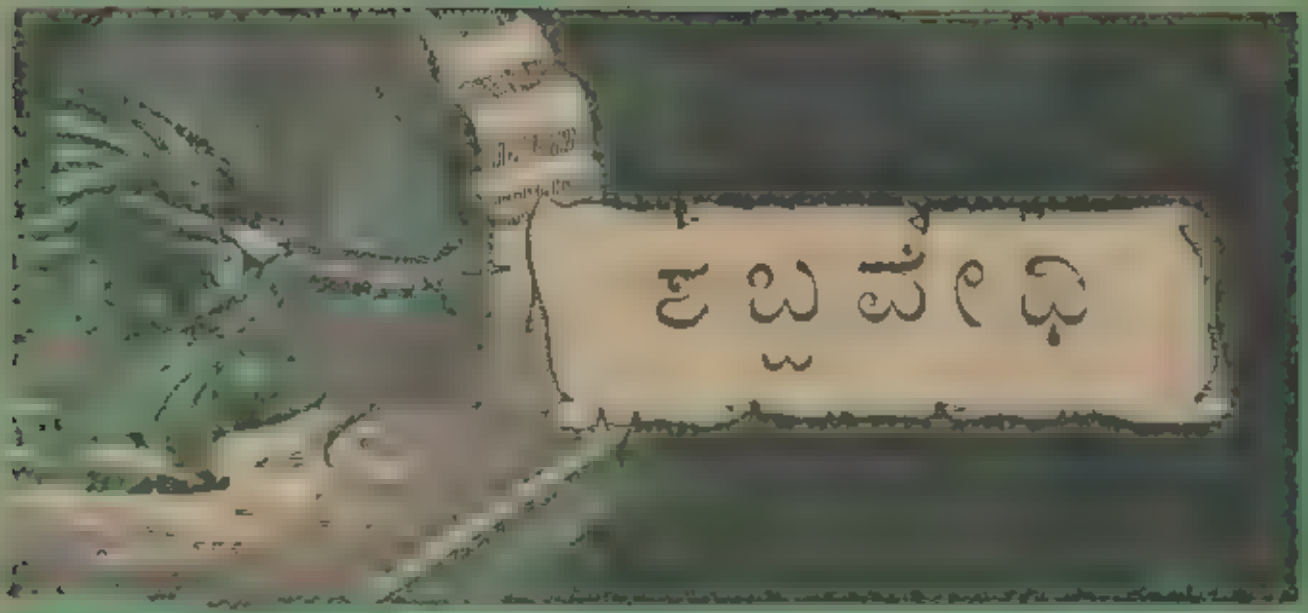
ಪಕ್ಷಿ ಸಮಯವಾವನಂತರ ಮದುವೆಯ
ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲಾ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿತು.
ಜನಪಂಗಡವು ಗುಂಪು ಮುಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ
ಮೊಳಗಾಟಗಳಿಂದ ವಾತಾವರಣ ಕೋಲಾ
ಹಲಕರವಾಗಿತ್ತು.

ಸುಸ್ಥಾನವೇನು ವಾಳಿದ್ದ ಅದನ್ನು ಮುತ್ತು
ವಿಜಯನ ಮರೂ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕಲಿತು
ಕೊಂಡು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು.

ವಾದ್ಯಗಳ ಕೋಲಾಹಲವು ವಿಜಯ
ಮರೂನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ನಿರಯಮಂತಿ ಕೆಕು
ವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಕರುಣೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ
ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದನು
ವಿಜಯನ ಮರೂ.

[ಇನ್ನೂ ಇದೆ]

[...]

ಮೊದಲನೆಯವರೂ ಮೊದಲನೆಯವರೂ ಜನವರ
ವಾರದಂದು ಕೊನೆಯವರೂ ಮೊದಲನೆಯವರೂ
ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದವು ಮತ್ತೊಂದಿಗೆ ಭೂದ
ಕೊಡಿಸುವ ಭೂಮಿವರ್ತನೆಂದರೆ ಅತನಿಗೆ
ಕಡುಕೋಪ.

ಬಿಸಲ್ಪೂರು ರಾಜನ ಪಕ್ಷದವರು ಬಲ
ಶಾಲಿಗಳು. ಅವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಲು ಯಾರು
ಎಷ್ಟೇ ಸಮಾಜವಾದಿರೂ ತಮ್ಮ ಕೈ ಲಸ
ಕಾರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೊಸಲ್ಪೂರಿನವರು
ಭೀಮವರ್ಮನನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ

ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು. ದೇವ
ಪುರದ ಜಮೀನುದಾರರಿಗೆ ಭೀಮವರ್ಮನು
ಮಹಾ ದಗಾಕೋರನೆಂಬ ವಿಷಯ ತಿಳಿ
ದಿತ್ತು. ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿತಾದುದರಿಂದ ಅವನ
ಕಡುವಿರೋಧಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮನ
ಗುಂಪಿನ ಮುಖಾಂತರ ಅವನ ರಹಸ್ಯ
ಗೊಪ್ಪಿಲ್ಲ. ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕ.ತೊಹಲಗೊಂಡದ್ದ.

ಆ ತಪಕಾರಕ್ಕೆ - ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡು. ಬಹು
ಉತ್ಸಾಹವಾಗಬೇಡು. ದೇವರನ್ನು ನೋಡು. ನನ್ನ
ನಾಳೆಯು ಬಹು ನವಾಗಿ - ಏಕೆ? ಏಕೆ? ಮುಂದೆ

‘జంబూమమి’

ದಲ್ಲಿ ದೇವಪುರದ ಜಮೀನುದಾರನು ಆಸೆ
ಪಾಡುತ್ತಿದ್ದ.

ವಿಜಯವರ್ಮ ಮತ್ತು ಅಣ್ಣಯ್ಯರನ್ನು
ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಆತನ ಮುಂದೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು.
‘ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.
ದೇವರ ಹೊರತು ನಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತಾರೂ
ಇನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಾರರು’ ಎಂದು ಅವರ
ರಿಬ್ಬರೂ ನೆನಪಿಟ್ಟರು. ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ವೀರ
ಮರಣ ಹೊಂದಬೇಕಾದ ತನಗೆ ಉರು
ತ್ತಿರಿಯಬೇಕೆಂದು ಕಾಪು ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು
ದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಜಯವರ್ಮ ಸಂತಾಪಗೊಂಡ.

ದೇವಪುರದ ಜಮೀನುದಾರನು ಅಣ್ಣಯ್ಯ
ಮತ್ತು ವಿಜಯವರ್ಮರನ್ನು ವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು
ಹೀಗೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದ:

“ನಿಜ ನುಡಿಯಿರಿ. ನೀವು ಯಾವ ಪಕ್ಷ
ದವರು?—ನುಡಿಸಬೇಡಿ”

ಇಂತಹ ಸುಲಭವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದು
ದೆಂದು ಅಣ್ಣಯ್ಯನಾಗಲೀ ವಿಜಯವರ್ಮ
ನಾಗಲೀ ಭಾವಿಸಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮನ್ನು ಬಿಸಲ್ವಾರಿ
ನವರೆಂದು ಭೀಮವರ್ಮ ಪರಿಚಯಮಾಡಿ
ಕೊಟ್ಟ ವಿಷಯ ದೇವಪುರದ ಜಮೀನು
ದಾರನು ನಂಬಿರುವನೆಂದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ
ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು.
ಆದರೂ ಜಮೀನುದಾರನು (ಪ್ರಶ್ನೆ) ಸ್ವಲ್ಪ
ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮನ್ನು ಕೊಸ
ಲ್ವಾರು ಪಕ್ಷದವರು ಹಿಡಿದು ಬಂಧಿಸಿರುವುದರಿಂದ
ತಾವು ಬಿಸಲ್ವಾರಿನವರೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ
ವಾದಂತೆ ಹೇಳಿ?

“ನಾನು ಬಿಸಲ್ವಾರಿನವನು. ಈತ
ಯಾವ ಗುಂಪಿಗೂ ಸೇರಿದವನಲ್ಲ. ಒಂದಾ
ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನಾದ.
ಆಗಿನಿಂದ ನನಗೆ ಸಹಾಯಕನಾಗಿದ್ದಾನೆ.
ಈತನ ಹೆಸರು ಅಣ್ಣಯ್ಯ. ಕಸಬಿನಲ್ಲಿ
ಅಂಬಿಗ. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವ.

ಮುಚ್ಚುಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದ ವಿಜಯವರ್ಮನಿಗೆ
ಜಮೀನುದಾರನ ದೇವಪುರದ ಜಮೀನುದಾರನು
ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಆತನ ಮುಖ
ದಲ್ಲಿ ಕಿರುನಗೆ ಮೂಡಿತು.

“ನೀನು ಅಭಯವರ್ಮನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಮಗ
ನೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡೆ ಕಣಯ್ಯಾ!” ಎಂದು, ಹೀಗೆ
ಮುಂದು ವರೆಸಿದ.

ಚಂದಮಾಮ

“ನಿನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಚಿತ್ರ ಹಿಂಸೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಆತನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಸಂಗತಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತಿರುವ ವಿಷಯವೇ! ನಾನು ಕೂಸಲ್ಲೂರಿನವನು. ಆದರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ”

“ಹಾಗಾದರೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯನ ವಿಷಯವೇನು?” ಎಂದ ವಿಜಯವರ್ಮ, ಜಮೀನುದಾರನ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ.

“ಬಿಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವನ ವಿಚಾರ ನಾನು ತುಂಬಾ ದಿನಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿರುವೆನು. ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ದಗಾಕೋರ ಬೇರೊಬ್ಬರನ್ನೇ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡದು ತುಸತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಅವನಿಗೂ ಇತರರಿಗೂ ತರುವಾಯ ಎಷ್ಟೋ ಹಾಯಾಗುತ್ತದೆ.”

ಜಮೀನುದಾರನ ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯನಿಗೆ ಸಿಜವಾಗಿ ನೋಡುವಾಗ ಕೂರಳಿಗೆ ಬಿಗಿದಂತಿತ್ತು. ದೈನ್ಯತೆಯಿಂದ ವಿಜಯನ ಕಡೆ ನೋಡಿದ.

ಆಗ ಸಿಜಯವರ್ಮನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಜಮೀನುದಾರನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಗಂಭೀರವಾಣಿಯಿಂದ ಹೀಗೆಂದ:

“ನಿಮ್ಮ ದಯೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾದುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಹೆಸರುವಾಗಿದೆ. ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ

ನನಗೆ ಕೂಸಲ್ಲೂರು--ಬಿಸಲ್ಲೂರು ರಾಜ ವಂಶಗಳ ಸಮೂಹದ ಹೊಡೆದಾಟದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಭೀಮವರ್ಮ ಸೋಮಶರ್ಮರು ನನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಮತ್ತು ನನಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳಿಗಾಗಿ ಹಗೆ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ. ಅಷ್ಟೇ. ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರನಾದ ಅಣ್ಣಯ್ಯನನ್ನೂ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.”

ಗಂಭೀರ ವಾಣಿಯಿಂದ ವಿಜಯವರ್ಮ ಈ ರೀತಿ ನುಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕ್ಷಣಕಾಲ ದೇವಪುರದ ಜಮೀನುದಾರನು ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾದ. ಒಂದು ಸಾರಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟು ಖಂಡಿತ ಸ್ವರದಿಂದ--

ಚಂದಮಾಮ

“ ಸರಿ, ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವೆವು. ನೀವು ಮಾತ್ರ ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಸಮ್ಮ ಕನ ಗಾಗಲೀ, ಸಮ್ಮ ನ ಸಿಕರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಗಾಗಲೀ ಈ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸ ಬಾರದು. ಜೋಕೆ. ಹೊರಡಿ” ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ.

ವಿಜಯವರ್ಮ, ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಜಮೀನುದಾರ
ನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ, ಸೇವಕ್ಕೆ ಬಂದನು.
ಇನ್ನು ಆ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ
ಹೊರಬಿದ್ದು ತಮ್ಮ ನಿವಾಸ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳು
ವುದು ಸುರಕ್ಷಿತವೆಂದು ತೋರಿತು. ಆದ
ರಲ್ಲಿ ಭೀಮನವನು ಸೈನಿಕರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ
ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಮುಖ್ಯ
ವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದನು.

ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಅಡವಿ
 ಸೇರುವ ಮೊತ್ತಿಗೆ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತವಾಯಿತು.
 ವಿಜಯ ಮತ್ತು ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಹಸಿವಿನಿಂದ
 ತಳಮಳಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಮೊದಲು ಊಟ,
 ನಂತರ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಹೊರತು ಬೇರೆ
 ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಅವರಿಗೆ
 ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ.

“ನಾನು ನನ್ನ ಗುಪ್ತಗೃಹಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನು ಅತ್ತೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವೆವೆ” ಎಂದು ವಿಜಯನರ್ಮ ನನ್ನು ಕುರಿತು ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಕೇಳಿದ.

“ಆದೇ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕೈಹಾಕಿದ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪಮಾತ್ರ ಮುಗಿಯಿತು. ಕರುಣಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವೆನೋ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಹೋದದ್ದು. ಆ ಬಲಶ್ಛಾರದ ಮುಖ ನೋಡಿದ ಆಕೆಯನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡಿದೆವು. ಮುಂದಿನ ಕರ್ತವ್ಯ ನಾಳೆ ಯೋಚಿಸೋಣ. ನಾನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗುಟ್ಟೇನೆ” ಎಂದ ವಿಜಯನರ್ಮ.

ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಅಡವಿಯ ನಡುವಿನಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ
ರಸವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮೊದಲ ವಿಜಯವನ್ನು
ಬೇಗಬೇಗನೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಛತ್ರದ ಕಡೆಗೆ
ಮುಖನಾಡಿ ಹೊರಟ.

ಅಗ ಭಕ್ತದಿಂದ ಆತನನ್ನು ಹುಡುಕಿ
ಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು ಸೇವಕರು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟ
ದನ್ನು ನೋಡಿದವರಿಗೂ ನಡೆಗೊಡಿಸಿದವರನ್ನು
ಕಂಡು ಎನ್ನೋ ಪ್ರಮಾದ ನಡೆದಿರಬೇಕೆಂದು

ಭಾವಿಸಿ ವಿಜಯವರ್ಮನು ಅವಸರವಸರ
ವಾಗಿ ನಡೆದು ಅವರಿಗೆದುರಾದ.

ಅನುಚರರಿಬ್ಬರೂ ವಿಜಯವರ್ಮನನ್ನು
ಸಮಾಪಿಸಿದರು. ಗೆಲುವಾಗಿದ್ದ ಅವರ ಮುಖ
ಕಂಡು ಎನ್ನೋ ಶುಭಸಮಾಚಾರ ತಂದಿರುವ
ರೆಂದು ವಿಜಯವರ್ಮನು ಅರಿತನು.

“ಎನು ಸಮಾಚಾರ?” ಎಂದ ವಿಜಯ
ಅತುರದಿಂದ.

“ಬಹಳವಿದೆ. ಭಕ್ತ ಸೇರಿದ ಕೂಡಲೇ
ಆತನಿಗೆ ಮೂರುತ್ತರ. ಮೊದಲು ಈ ಕಾಗದ
ವನ್ನು ನೋಡಿ” ಎಂದು ಅನುಚರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ
ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ವಿಜಯನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು.

ವಿಜಯವರ್ಮನು ಆ ಕಾಗದವನ್ನು
ಎರಡು ಮೂರು ಬಾರಿ ಓದಿದ:

ಚಂದ್ರದುರ್ಗಾಧಿಪತಿ ಕೋಸಲ್ಲೂರು ರಾಜ
ನಿಂದ ಕರೆ ಬಂದಕೂಡಲೇ ತನ್ನ ಅನುಚರ
ರೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋದ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ೨೦
ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬೀಸಲ್ಲೂರು —
ಕೋಸಲ್ಲೂರುಗಳ ನಡುವೆ ಭಾರಿ ಕಾಳಗ
ವಾಗುವ ಸಂಭವವಿತ್ತಾದುದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ
ಆ ಕರೆ ಬಂದಿತ್ತು. ವಿಜಯವರ್ಮನು
ಅದನ್ನು ಹುಷಾರಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳ
ಬೇಕೆಂದೂ, ಅನುಚರರೊಂದಿಗೆ ಯಾವ
ನಿಮಿಷವಾದರೂ ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಬರಲು
ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದಿತ್ತು.

ಈ ಕಾಗದದಿಂದ ವಿಜಯವರ್ಮನಿಗೆ
ಅಪಾರ ಅನಂದವಾಗಾಯಿತು. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ

ಕೋಸಲ್ಲೂರು ರಾಜ್ಯವು ರಣರಂಗವಾಗುವ
ದೆಂದು ಆತನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಈ
ಕಾಗದದಿಂದ ಅನುಚರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿ
ಬಯಲಾಗುವದೆಂದೂ, ಆ ಸಲ ಆತನು
ಬಿಡಾರ ಮಾಡಿದ್ದ ಸಮುದಾಯದವರು ತೀರದ
ಭವನವೇ ಕದನ ಭೂಮಿಯಾಗುವದೆಂದೂ
ವಿಜಯವರ್ಮ ಭಾವಿಸಿದ.

ಅನುಚರರೊಂದಿಗೆ ವಿಜಯವರ್ಮ ಭಕ್ತ
ವನ್ನು ಸೇರಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಶ
ಹಲಕರವಾಗಿತ್ತು. ಬೇಹುಗಾರರು ವಿವಿಧ
ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನು ತಂದರು. ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ
ಸೈನ್ಯ ಅಣ್ಣ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲೆ ಒಮ್ಮತ್ತಿರುವ
ದೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನೋಹರವೂ
ಹಲ. “ಈ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಮರಗಿಡಗಳಿಗಿಂತ

ಕನ್ನಡ ಪದ್ಯದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಹೇಳಿದ.

ಅನುಚರರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಲಿಸುತ್ತಾ ವಿಜಯ ಉಟ ಮುಗಿಸಿದ. ಆಗ ರಾತ್ರಿ ಬಹಳ ಸಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಸೈನಿಕರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿಜಯ ನರ್ವಾನಿಗೂ ಬಹಳ ಆಯಾಸವಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರನ್ನು ಸರದಿಪ್ರಕಾರ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲು ಕಾವಲಿರುವಂತೆ ವಿರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿ ತಾನೂ ಮಲಗಿಕೊಂಡ ವಿಜಯವರ್ಮ.

ನಸು ಬೆಳಕಿರುವಾಗಲೇ ಆತನಿಗೆ ಎಚ್ಚರ ವಾಯಿತು. ಅಲಸ್ಯ ಮಾಡದೆ ಸೈನಿಕನ ಪೋಷಾಕು ಧರಿಸಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿ

ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವತಃ ನೋಡ ಹೋದ ವಿಜಯ ವರ್ಮ. ಅಡವಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಕತ್ತಲಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಬಾಗರೂಕೆತ್ತಿಯಿಂದ ದಾರಿಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ವಿಜಯವರ್ಮ ಗಿಡಗಳಮಧ್ಯೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ.

ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಹೋದನಂತರ ಆತನ ಕಿವಿ ಗಳಿಂದ ಯಾವದೋ ಧಾರಿ ಧ್ವನಿ ಸೇಳಿತು. ಕೂಡಲೇ ನಿಂತು ಬಂದು ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಸೆಳೆದು ಧ್ವನಿಬಂದ ದಿಕ್ಕಿನೆಡೆ ಓಡಿದ.

ಗುಬುರಾಗಿದ್ದಾ ಗಿಡಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ವಿಶಾಲವಾದ ದಿಣ್ಣೆಯೊಂದರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ವಿಜಯವರ್ಮನು ಸ್ತಂಭಿತನಾದ.

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಐದಾರು ಜನ ಸೈನಿಕರು ಸುತ್ತು ಗಟ್ಟಿವರು. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವರ ಹೊಡೆತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಧ್ಯವಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅವರನ್ನು ಗಾಯ ಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

“ಬರುತ್ತಿರುವೆನು. ಭಯಪಡಬೇಡ. ನಿಲ್ಲು, ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಎದುರಿಸು” ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ವಿಜಯವರ್ಮ ಆ ಸೈನಿಕರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿದ.

ಕಾದಾಟವಾಡುತ್ತಿರುವವರು ಯಾರೋ ಆತನಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಅದರ ಒಬ್ಬನ ಮೇಲೆ ಐವರು ಕೈಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಎಡಬಿಡದೆ ಆತನಿಗೆ ಅಧರ್ಮವಾಗಿ ತೋರಿತು.

ನಿಶ್ಚಿತಾಯಕನಾದರೂ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಅಷ್ಟುಮಂದಿ ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಕತ್ತಿಯಿಂದ

ಜವಾಬು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ವೀರನು, ವಿಜಯ
ವರ್ಮನ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು
ಕುಪ್ಪನಾದನು. ಬಿಟ್ಟು ಸೈನಿಕರನ್ನೇ
ಗಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಬಂದನು. ವಿಜಯ
ವರ್ಮನೂ ಸಹ ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಸೈನಿಕರನ್ನು
ಹಿಂದಿನಿಂದ ಎದುರಿಸಿದ.

ವಿಜಯವರ್ಮನು ಸಮಾಪಿಸುವ ವೇಳೆಗೆ
ಒಬ್ಬ ಸೈನಿಕನು ಕೆಳಗೆಬಿದ್ದ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ
ಗಾಯಗೊಂಡು ನೋವಿನಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದ
ವಿಜಯವರ್ಮನು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ
ಉಳಿದ ಸೈನಿಕರು ಓಡಿದರು.

ಹಾಗೆ ಪಲಾಯನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸೈನಿಕ
ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ವಿಜಯವರ್ಮನೂ,
ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಆ ವೀರನೂ ಬಲಹಾಕಿ
ದರು. ಆತರುವಾಯ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು
ಆಗಲೇ ಗುರ್ತಿಸಿದಂತೆ ಎದುರುಬದುರಾಗಿ
ಗಕ್ಕನೆ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟರು.

“ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಹಾಯ
ಮಾಡಿದಿರಿ. ನೀವು ಯಾರು?” ಎಂದು ಆ
ವೀರನು ವಿಜಯವರ್ಮನನ್ನು ಕೇಳಿದ. ವಿಜ
ಯನು ಆತನ ಕಂಠಸ್ಥವಾದ ಘೋಷಿತ ಮಾತು
ಗಾಯವರ್ಮನನ್ನು ಕೇಳಿಸಿ ಸ್ಮಯಗೊಂಡ.
ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಆತನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೈನಿಕನಲ್ಲ
ವೆಂತಲೂ, ಸಾಕಷ್ಟು ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದೂ
ವಿಜಯವರ್ಮನು ಅರಿತುಕೊಂಡ.

“ನಾನು ಬರುವುದು ತುಸ ತಡವಾಯಿತು.
ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೆರವು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ

ನೆಂದು ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿರುವೆನು... ನಾನು
ಬಾರದಿದ್ದರೂ ಆ ಸೈನಿಕರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀವು
ಸೋಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಿರಿ” ಎಂದ ವಿಜಯವರ್ಮ.

ಆ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡ
ಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಈ ಮಹಿಳೆ ಸ್ವಲ್ಪ
ಕೇಳಿಸಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ನಾಲ್ಕು
ಐದುನೂರು ಶೂರರು ಆಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು.
ಆವರ ದಳಪತಿ ಕುದುರೆಯಿಂದ ತಟಕ್ಕನೆ
ಇಳಿದು ಆ ವೀರನನ್ನು ಸಮಾಪಿಸಿ, “ಪ್ರಭು
ಗಳ ಅಸ್ಥಿಪ್ರಕಾರ ನನ್ನ ದಳದೊಂದಿಗೆ
ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಚಂದ್ರದುರ್ಗಾಧಿಪತಿ
ಸಾವಿರ ಸೈನಿಕರೊಂದಿಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲದ
ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ.
“ಆಗೋ, ಆ ಗಿಡಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ

ಹೇಳಿಕೊಡಬೇ. ನೋಡಲು ಮನುಷ್ಯನಾದರೂ ಕೋ
ಅದನ್ನು ನಿರಾಸೆಯಿಂದ ನೋಡು. ಕೆಳಕಿಟ್ಟಿರೂ
ಕುದುರೆಗಳಿಂದ ಇಳಿದು ಇವರು ಇವರಂತೆ
ಅಪ್ಪಾಪಿಸಿ, ನೀನೂ ಈಗಲೂ ಆ ಗುಡಾರ
ಗಳ ಬಳಿ ಬನ್ನಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ವೀರನು
ಹೊರಟು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟನು.

ವಿಜಯವರ್ಮನಿಗೆ ಇದು ಕೌತುಕ
ವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ
ಅರಬ್ಬರಾದ ನಾಯಕನು ತನ್ನ ಸುಮಾರರಿಗೆ
ಸೂಕ್ತಮಾಡವಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುವ
ಹಕ್ಕಿರಬಂದ. ಕುತೂಹಲದಿಂದ ನೋಡುವ
ವರ್ಮನು ಆ ವೀರನು ಯಾರೆಂದು ಆ ದಳ
ನಾಯಕನನ್ನು ಕೇಳಿದ.

“ಯಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಅವರೇ
ಬಿಸಲ್ಪೂರು ಪ್ರಭು!” ಎಂದ ಆ ದಳನಾಯಕ.

ವಿಜಯವರ್ಮನ ಆಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕೆ ಮೇರೆಮೇರೆ
ಇಲ್ಲ. ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ತಾನು ಬಿಸಲ್ಪೂರು
ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಸಕಾಯ ಮಾಡುವ ಸುವರ್ಣ
ಪ್ರವಗಿದುದಕ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನು ಕಾನೂ ಅಳಿಸುವಿವಿ
ಕೊಂಡ. ಒಬ್ಬಳ ಸಂತಸವಾಯಿತು ಅವನಿಗೆ

ಬೀಮವರ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಸೋಮವರ್ಮರ
ರಹಸ್ಯ ತಿಳಿಯುವ ಸಮಯ ಒದಗಿ ಬಂದಿ
ತೆಂದು ಉತ್ಸಾಹಗೊಂಡ ವಿಜಯವರ್ಮನು
ಆ ದಳನಾಯಕನೊಂದಿಗೆ ಬಿಸಲ್ಪೂರು ಪ್ರಭು
ಗಳು ತಂಗಿದ್ದ ಬಿಡಾರದ ಕಡೆ ಹೊರಟ.

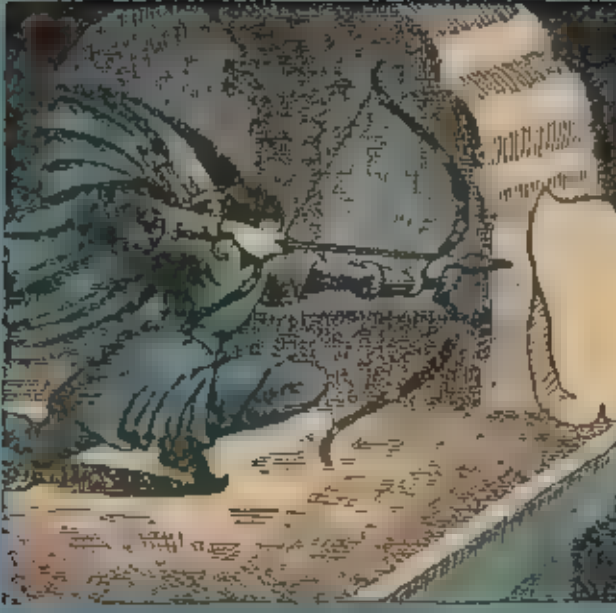
ಬಿಸಲ್ಪೂರು ಪ್ರಭು ವಿಜಯವರ್ಮನನ್ನು
ಗೌರವಾದರಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಗುಡಾರದೊಳಕ್ಕೆ
ಆಹ್ವಾನಿಸಿ, ಅತಿ ಮೂರ್ಖದೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ
ತವನಂತರ ಸಂಭಾಷಣೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ.

“ನಾನು ಯಾರೆಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಈಗಾ
ಗಲೇ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಇನ್ನು ನಿಮಗೆ ವಿಷಯ
ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಹೇಳಿ” ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

“ನನ್ನ ವೆಸವು ವಿಜಯವರ್ಮ” ಎಂದು
ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡ, ಆಸ್ಪದವೆ ತಾನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳ
ಬೇಕಾದುದೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮನು ತಾನೇ
ಇದೆ? ತಾಸೀವರೆವಿಗೂ ಯಾವ ಮಹಾ
ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಅದ್ಭುತ
ಪಾಕವೇ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಿಟ್ಟಿಗೆ
ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೇನಿದೆ?

[ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯ]

ತಬ್ಬವೇಧಿ

[ವಿಜಯನರ್ಮನು ಕೂಡಲೇ ಬೀಸಲ್ಪಾರು ಪ್ರಭುಗಳ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳದೆ ತಡಬಡಿಸಿದ. ಆಗ ಆತನು ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದನು—]

“ನನ್ನ ಹೆಸರು ವಿಜಯನರ್ಮ” ಎಂದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ ವಿಜಯ.

“ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದುದು ಇಷ್ಟೇಯೇ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು ಬೀಸಲ್ಪಾರು ಪ್ರಭುಗಳು. ತರುವಾಯ ತಲೆ ದೂಗುತ್ತಾ ಹೀಗೆಂದರು:

“ನೀವು ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು— ಬೀಸಲ್ಪಾರೊ, ಕೋಸಲ್ಪಾರೊ?”

“ನಾನು ಬೀಸಲ್ಪಾರು ಪಕ್ಷದವನು” ಗಂಭೀರ ಸ್ವರದಿಂದ ನುಡಿದ ವಿಜಯ.

“ಈ ಮಾತು ನಂಬಲರ್ಹವಾದುದೇ?” ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ನುಡಿದರು ಬೀಸಲ್ಪಾರು ಪ್ರಭುಗಳು. ಆದರೆ ಮರುಕ್ಷಣ ದಲ್ಲೇ ನಸುನಗೆ ಬೀರುತ್ತಾ “ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ

ಅನುಮಾನ ಸೂಚಿಸಿದನೆಂದು ಏನೂ ಭಾವಿಸ ಬೇಡಿ. ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು, ಯಾವಾಗ, ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವರೋ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ” ಎಂದರು.

ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಅನುಮಾನಿಸಿದುದರಿಂದ ವಿಜಯನರ್ಮನಿಗೆ ತುಸ ಕೋಪ ಬಂತು. ಆತನೆಂದ “ನಾನು ಚಂದ್ರದುರ್ಗಾಧಿಪತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲೆ. ನನ್ನ ವಿಷಯ ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದೆ”

ಚಂದ್ರದುರ್ಗಾಧಿಪತಿಯ ಹೆಸರು ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಕೂಡಲೇ ಬೀಸಲ್ಪಾರು ಪ್ರಭುಗಳ ಮುಖ ಪ್ರಸನ್ನವಾಯಿತು.

“ಸರಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕುರಿತು ನನಗೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಸಂತಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ಸೈನ್ಯ

ವಿಂದಲೇ ದೇವಪುರವನ್ನು ಜಯಿಸಬಲ್ಲೆನೆಂದು
ಅನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಒಹಳದಿನಗಳಿಂದ
ಇತ್ತಕಡೆಯೇ ಇರುವಿರಾದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ
ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳುವೆನು. ಮುಚ್ಚು
ಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿ”

ಕ್ಷಣಕಾಲ ಆಲೋಚಿಸಿದ ವಿಜಯವರ್ಮ.

“ನಮ್ಮ ಸೈನ್ಯದ ಬಲ ಎಷ್ಟಿರುವುದೋ
ತಿಳಿದರೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ ಕೊಡ
ಬಲ್ಲೆ” ಎಂದ.

“ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಸವಾರರ ದಳ, ಪದಾತಿ
ಸೈನ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಸುಮಾರು ಎಂಟುನೂರು
ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸಮಯಕ್ಕೆ
ಸುಮಾರು ನಾವರ ಸೈನಿಕರೊಂದಿಗೆ ಚಂದ್ರ
ದುರ್ಗಾಧಿಪತಿ ನಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರು

ವವರಿಂದಾರೆ. ಖಂಡಿತ ಬರುವರು” ಎಂದರು
ಬೀಸಲ್ಲೂರು ಪ್ರಭುಗಳು.

“ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಾವು ದೇವಪುರವನ್ನು
ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಯಿಸಲಾರೆವಾದರೂ
ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸದೆಬಡೆಯಬಹುದು” ಎಂದ
ವಿಜಯವರ್ಮ.

“ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನು ವ್ಯೂಹವೇನು?”
ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ಬೀಸಲ್ಲೂರು ಪ್ರಭು.

“ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹತ್ತನೆ ದೇವಪುರದ
ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ನಡೆಸಿದರೆ ಜಯವು ನಮಗೆ
ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ದೇವ
ಪುರಕ್ಕೂ ಈ ಅಡವಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ
ಹಿಂದು ನೈಲು ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು
ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ನಾವು ವಾಟಿವಿಟ್ಟರೆ
ಅವರನ್ನು ನಿರಾಯುಧರಾಗಿಯೇ ನುಚ್ಚು
ನೂರು ಮಾಡಬಹುದು” ಎಂದ ವಿಜಯ.

“ಸರಿ, ಧಾಳಿಗೆ ಏರ್ಪಾಟುಮಾಡಿ. ಈ
ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರವೇಶಗಳನ್ನು ಜೇನ್ನಾಗಿ
ಅರಿತಿರುವಿರಾದುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯ
ವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ
ಬೀಸಲ್ಲೂರು ಪ್ರಭುಗಳು ಗುಡಾರದಿಂದ
ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ವಿಜಯವರ್ಮನ ಆಜ್ಞೆಯಮೇರೆಗೆ
ಬೀಸಲ್ಲೂರು ಅತ್ಯವಳ ಮುಂದೆ ಮೊರಟಿತು.
ಹಿಂದೆ ಸಾಲಸಾಲಾಗಿ ಪದಾತಿಸೈನ್ಯ ನಡೆಯು
ತಿತ್ತು. ವಿಜಯವರ್ಮ ಮತ್ತು ಬೀಸಲ್ಲೂರು
ಪ್ರಭುಗಳು ಎರಡು ಉತ್ತಮಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೇರಿ

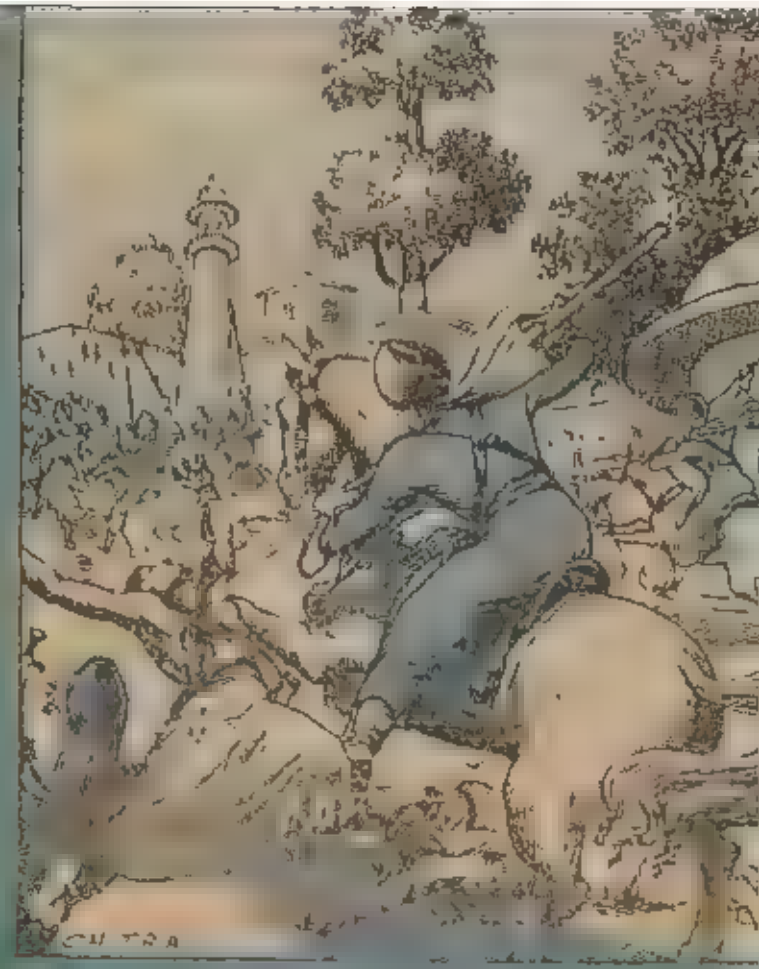
ಸೈನ್ಯದಮುಂದೆ ಹೊರಟರು. ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿ
ಗೆಲ್ಲಾ ಆ ಸೈನ್ಯವು ದೇವಪುರದ ಕಡೆಯ
ಆಡವಿಯ ಅಂಚಿಗೆ ಬಂದರು.

ಬೀಸಲ್ಲಾರು ಅರಸನೊಂದಿಗೆ ವಿಜಯ
ವರ್ಮನು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ.
ಮೊದಲು ಅಶ್ವದಳ ಶರಣೇಗದಿಂದ ಹೊರಟು
ಆ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ದಾಟಿ ಸುತ್ತ
ಮುತ್ತಲಿರುವ ದೇವಪುರದ ಗಡಿಯನ್ನು ಅಕ್ರ
ಮಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಪದಾತಿ ಸೈನ್ಯ
ಬಂದು ಸೇರಿದ ತರುವಾಯ ಒಮ್ಮೆಗೇ
ಮುನ್ನುಗ್ಗಬಹುದು.

ಬೀಸಲ್ಲಾರು ಅರಸರು ಅಜ್ಞೆಯಿತ್ತರು.
ಅಶ್ವದಳವೆಲ್ಲಾ ಆಡವಿಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು
ಶರಣೇಗದಿಂದ ದೇವಪುರದ ಕಡೆ ಓಡಿತ್ತು.
ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ದೇವಪುರದಿಂದ ಗಂಟೆಗಳ
ನಿನ್ನಾವ ಕೇಳಿಬಂತು. ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ
ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಸೂಚಿಸಲು ತಮಟೆ, ನಗಾರಿಗಳು
ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಮೊಳಗಿದವು.

“ನಮ್ಮ ಬರುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರು.
ಅದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಕಾಣಿಸುವ
ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸಿ
ಕೊಂಡರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಯ ಸ್ಥಳಗಳ
ನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ತಡೆಯ
ಬಹುದು” ಎಂದನು ವಿಜಯವರ್ಮ.

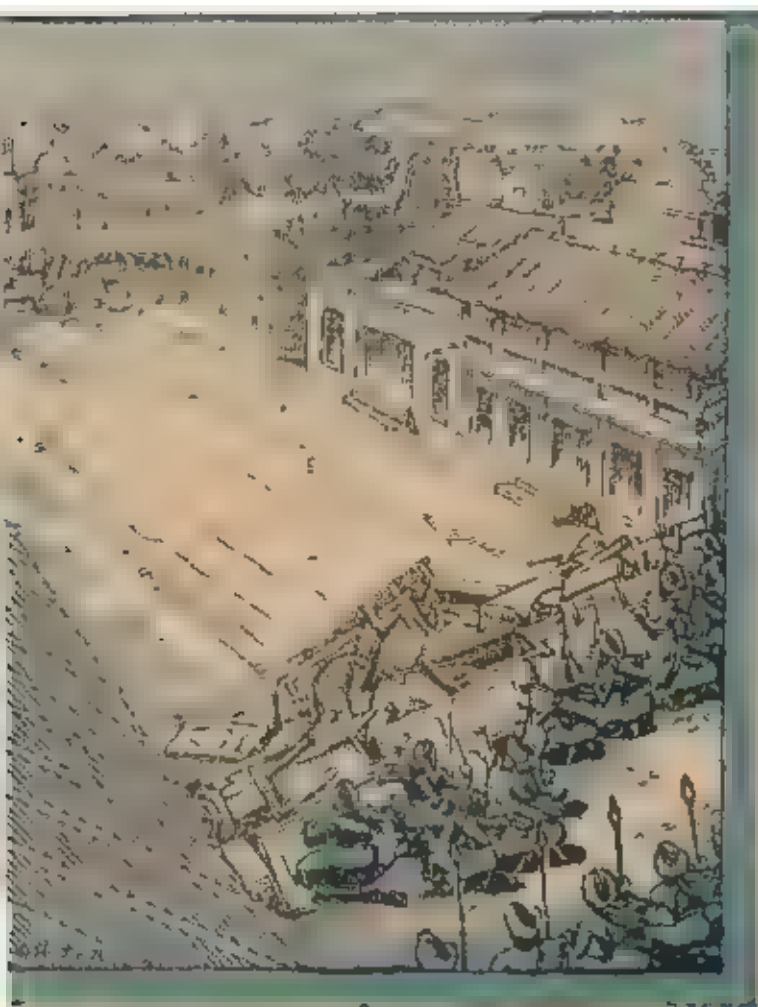
“ಸೋಗುಸಾದ ಆಲೋಚನೆ. ನಾವು
ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ
ಹೋದರೂ ಕಡೇವಕ್ಷ ಕಾಲಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು.

ನಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಚಂದ್ರಮರ್ಗಾಧಿಪತಿ
ತನ್ನ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಯಕ್ಕೆ ಬರು
ತ್ತಾನೆ. ಆಗ ತಪ್ಪುಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸವೆಬಡಿಯ
ಬಹುದು” ಎಂದನು ಬೀಸಲ್ಲಾರು ಪ್ರಭು.

ಬೀಸಲ್ಲಾರು ಅಶ್ವದಳ ದೇವಪುರದ ಗಡಿ
ಯನ್ನು ಸವಿಾಪಿಸಿತು. ವಿಜಯವರ್ಮನ
ಹಂಚಿಕೆ ಕೊಂಕವಾಟ್ಟಿಗೆ ಫಲಿಸಿದಂತೆ ತೋರಿ
ಉತ್ಸಾಹವಾಯಿತು.

ಹಠಾತ್ತನೆ ಬಂದ ಧಾಳಿಯನ್ನು ಎದುರಿ
ಸಲು ಭೀಮವರ್ಮನ ಸೈನಿಕರು ಸಿದ್ಧರಿರಲಿಲ್ಲ.
ನಾಲ್ಕೈದು ಜನರಂತೆ ಬಂದು ಬೀಸಲ್ಲಾರು
ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ
ದರು. ಆದರೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಬೀಸಲ್ಲಾರು ಪಕ್ಷ
ದವರ ಭರ್ತಿಗೆ ತುತ್ತಾದರು. ಕೋಟೆಯ

ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಗಾರಿಗಳ ಸ್ವಲ್ಪವೂ, ಸೈನಿಕರ ಕೂಗಾಟಗಳ ಕೋಲಾಹಲವೂ ಬಹಳ ಜೋರಾಗಿ ಕೇಳಿದುವು.

ಭೀಮವರ್ಮನು ತನ್ನ ಸೈನಿಕರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಘಾಳಿಗಾಗಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರಿತು. ನಾಲ್ಕು ರಸ್ತೆಗಳು ಸಂಧಿಸುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು, ವಿಜಯವರ್ಮನು ಸೈನಿಕರನ್ನೂ ರಾಹುತರನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದನು. ಆ ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ರಸ್ತೆಗಳ ಮುಂಭಾಗ ಮತ್ತು ಹಿಂಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಶತ್ರುವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದನು.

ಸೈನಿಕರು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಮನೆಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಒಪೆದು, ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾಮಾನು

ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಂದು ಬೀದಿಯ ಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಸಿ ಹಾಕಿದರು. ಕುರ್ಚಿ, ಮಂಚ, ಬಾಗಿಲು ಯಾವುದು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಂದು ಬೀದಿಯ ಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದರು. ಅವುಗಳ ಹಿಂದೆ ಧನುರ್ಬಾಣಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದ ಪದಾತಿ ಸೈನ್ಯವೂ, ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಕೊಂಚ ಹಿಂದೆ ಭರ್ಚಿ ಭಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದ ರಾಹುತರೂ ನಿಂತರು.

ಕೊಂಚ ಹೊತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ಭೀಮವರ್ಮ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಘಾಳಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ.

ನಾಲ್ಕು ರಸ್ತೆಗಳು ಕೂಡುವ ಸ್ಥಳದ ಕಡೆಯಿಂದ ದೇವಪುರ ಜಮೀನುದಾರನ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರೂ, ಬೀದಿಯ ಕೊನೆಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಭೀಮವರ್ಮ, ಆತನ ಅನುಚರರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರೂ ಎಡಬಿಡದೆ ಬಾಣಗಳ ಮಳೆ ಸುರಿಸಿದರು.

ಅಲ್ಲಿ ಎದುರುಘಾಳಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾತನು ಬೀಮವರ್ಮನೆಂದು ವಿಜಯನು ಗ್ರಹಿಸಿದ. ಕವಚವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಝಳಪಿಸುತ್ತಾ ಭೀಮವರ್ಮನು ತನ್ನ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ವಿಜಯವರ್ಮನು ಆತನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಕೂಡಲೇ,

“ರಾಂಸಿಂಗ್, ಅದೋ ನಮ್ಮ ಕಡು ನೈರಿ ವಿಜಯವರ್ಮ. ಆತನನ್ನು ಈಸಾರಿ ಪ್ರಾಣದೊಂದಿಗೆ ಬಿಡಕೂಡದು. ಜೀವ ಸಹಿತ ಬಂಧಿಸಿದರೂ ಸರಿ, ತಲೆಕಡಿದು ತಂದರೂ ಸರಿ, ಎಲ್ಲಾ ನಿನಗೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಊಂ,

ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಿರಿ..." ಭೀಮವರ್ಮನೆಂದ.
ರಾಂಸಿಂಗನ ಹೆಸರು ಕೇಳಿ ವಿಜಯ
ವರ್ಮನು ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತನಾದ.

ಹಿಂದೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಗೆಲೆಯರಾಗಿದ್ದರು.
ಶಬ್ದವೇಧಿ ಮುದಿ ಗಂಗೆವನ್ನು ಬಾಣದಿಂದ
ಕೊಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಂ
ಸಿಂಗನು ಸೋಂನಗರ ಸುಟ್ಟಂತೆ ಬರೆದಿತ್ತು.
ಅಂದಿನಿಂದ ಕ್ರಮೇಣ ಅವರು ಪ್ರಬಲ ಶತ್ರು
ಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದರು.

ಏನೇ ಇರಲಿ, ಇಂದಿಗೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಲಭಿಸಿತೆಂದು ವಿಜಯ
ವರ್ಮನು ತುಂಬಾ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಿದ್ದ.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬೀದಿಗಡ್ಡಲಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದ
ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಬೇಧಿಸಿ ರಾಂಸಿಂಗನು ಒಂದು
ಕಡೆಯಿಂದ ಒಳನುಗ್ಗಿದ. ರಾಂಸಿಂಗನೊಂದಿಗೆ
ಯುದ್ಧಮಾಡಲು ಕಾತುರನಾಗಿದ್ದ ವಿಜಯ
ವರ್ಮನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಆತನೊಂದಿಗೆ
ಕತ್ತಿಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತ.

ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಯಾರನ್ನು ವರಿಸುವಳೆಂದು
ಕೆಲವಾರು ನಿಮಿಷ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುವಷ್ಟ
ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಆಯಾಸಗೊಂಡ ರಾಂ
ಸಿಂಗನು ಒಂದೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದಿಡುತ್ತಾ
ತನ್ನ ಸೈನ್ಯವಿರುವ ಕಡೆ ಹೋಗಲು ಪ್ರಾರಂಭ
ಿಸಿದನು. ಆಗ ಅಪರಿಮಿತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ
ಪೌರುಷದಿಂದ ವಿಜಯವರ್ಮನು ಬಿರುಸಾಗಿ
ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದ. ಕಾಳೆಗ ಕಡಿವಾ
ಯಿತು. ಬೀದಿಗಡ್ಡಲಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು

ಸಮಾಪಿಸಲು, ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿದ್ದ ಮಂಚ
ಗಳೂ, ಕುರ್ಚಿಗಳೂ ಕಾದಾಡುತ್ತಿರುವವರ
ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ತಗಲುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಗೊಮ್ಮೆ
ಈಗೊಮ್ಮೆ ಕಾಲುಜಾರಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ರಾಂಸಿಂಗನು ಹಾಗೊಮ್ಮೆ ಕಾಲುಜಾರಿ
ಬೀಳುವುದೂ, ವಿಜಯವರ್ಮನ ಬಡ್ಗ
ಮಿಂಚು ಹೊಡೆದಂತೆ ಆತನ ಶಿರವನ್ನು ಭೇದಿ
ಸುವುದೂ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಬಿಟ್ಟಿತು.
ಸೈನಿಕರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೋಲಾಹಲವಾಯಿತು.

ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಬೀಸಲ್ಪೂರು
ಸೈನ್ಯ ಜಯಜಯಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಭೀಮ
ವರ್ಮನ ಸೈನಿಕರು ಭೀತಿಯಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ
ಓಡತೊಡಗಿದರು. ಭೀಮವರ್ಮನ ಆಜ್ಞೆಗಳಿ
ಗಾಗಲೀ, ಹುರುಪಿನ ಮಾತುಗಳಿಗಾಗಲೀ

ಬೆನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಒಡುತ್ತಿದ್ದ ಸೈನಿಕರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಲ್ಲದಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಓಡುವವರೇ.

“ನಿನ್ನ ಸಾಹಸ ಕಂಡು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಭೀಮವರ್ಮನ ಸೈನಿಕರು ಭೀತಿಯಿಂದ ಓಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ನರ್ಮದಾ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಭವನವನ್ನು ಸಹ ಮುತ್ತಿದರೆ ಜಯತೀಲರಾಗ ಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?” ಎಂದು ಬೀಸಲ್ವಾರು ಅರಸರು ಕೇಳಿದರು.

ವಿಜಯವರ್ಮನು ಕೂಡಲೇ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದನು. ನರ್ಮದಾನದಿ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಭವನದಲ್ಲಿ ಕರುಣ ಬಂಧಿತ

ಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಆಕೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ವಿನುಕ್ತಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ವಿಜಯವರ್ಮನು ಯೋಚಿಸಿದ.

ಆ ಭವನವನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಭಾರಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಎಣಿಸಿದ್ದ ವಿಜಯನಿಗೆ ನಿರಾಶೆ ಆಯಿತು!

ಭವನದ ಮುಖ್ಯದ್ವಾರದ ಹತ್ತಿರ ಎದುರು ಬಿದ್ದ ಕೆಲವು ಸೈನಿಕರನ್ನೂ, ಒಳಗಡೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ ಕೆಲವು ಜನರನ್ನೂ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಂದುಹಾಕಿದರು ವಿಜಯವರ್ಮನ ಪರಿವಾರ. ವಿಜಯನು ವೇಗವಾಗಿ ಒಳನುಗ್ಗಿ ತನ್ನ ಸೈನಿಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕರುಣಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲೂ ಹುಡುಕಿದ. ಆದರೆ ಕರುಣ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ.

ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಆತನು ಭವನದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಇಳಿದು ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಆತನಿಗೊಂದು ಯೋಚನೆ ಹೊಳೆಯಿತು. ಸರಸರನೆಂದು ತುದಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲುವರಿವಿಗೂ ಏರಿ, ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬುರುಜಿನಿಂದ ಅಡವಿಯ ಕಡೆ ನೋಡಿದ.

ನಲವತ್ತು-ಐವತ್ತು ಸವಾರರು, ಕೊಂಚ ಕಾಲ್ಬಲ ಅಡವಿಯ ಕಡೆ ನಾಗಾಲೋಟದಿಂದ ಓಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಅವರು ಭೀಮವರ್ಮನ ಕಡೆಯವರೇ ಇರಬೇಕೆಂತಲೂ, ಕರುಣಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರಬಹುದೆಂದೂ ವಿಜಯವರ್ಮನು ಗ್ರಹಿಸಿದ. ತತ್ಕ್ಷಣ ತನ್ನ ಸೈನಿಕರನ್ನು

ಕರೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ. ತುಸ ಹೊತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ಅವರೂ ಅಡವಿಯನ್ನು ಸವಾ ಪಿಸಿದರು. ವಿಜಯವರ್ಮನು ತನ್ನ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದನು. ಮೆರುಕ್ಷಣವೇ ಸನಿಯದಯಲ್ಲೇ ಭಾರಿ ಕಾಳಗವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೋಲಾಹಲದ ಶಬ್ದವು ಆತನಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು.

ಈ ಗಲಭೆ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವಂತೆ ವಿಜಯನು ಗ್ರಹಿಸಿದ. ಸೈನಿಕರನ್ನು ಅತ್ತ ಕಡೆ ಹೋಗು ವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಿರಲಾಗಿ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ ಒಂದು ಮರದ ಮೇಲಿಂದ ಅಂಬಿಗ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ದಧಾರನೆ ಕೆಳಗೆ ಧುಮುಕಿದ.

“ವಿಜಯ, ಇದೇ ನಮಗೆ ಸಮಯ. ಭೀಮವರ್ಮನೊಂದಿಗೆ ಚಂಡಿದಾಸನು ಸ್ವತಃ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. ತಡಮಾಡ ಬಾರದು ನಡೆ ಬೇಗ” ಎಂದ.

ವಿಜಯವರ್ಮನು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗು ವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಮುಗಿದುಹೋಗಿತ್ತು. ಚಂಡಿದಾಸನು ಓಡಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಭೀಮ ವರ್ಮನ ಪರಿವಾರದವರನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯಲು ತನ್ನ ಅನುಚರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಚಂಡಿದಾಸನನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ವಿಜಯ ವರ್ಮನು ಆತುರದಿಂದ—

“ಕರುಣ ಎಲ್ಲಿ? ಭೀಮವರ್ಮ ಸೋಮ ಶರ್ಮರು ಓಡಿಹೋದರೆ?” ಎಂದು ದುಗುಡ ದಿಂದ ಕೇಳಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಚಂಡಿದಾಸನು

ನಗುತ್ತಾ “ಕರುಣ ಇಲ್ಲೇ ಇರುವಳು. ಭೀಮವರ್ಮ ಸೋಮಶರ್ಮರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕ ಳನ್ನು ನೆನೆಸುತ್ತಾ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ದರು! ಕತ್ತಿಯ ಏಟಿಗೆ ಬಲಿಯಾದ ಭೀಮ ವರ್ಮ, ಬಾಣದ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ ಸೋಮಶರ್ಮ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸೋಂನಗರವನ್ನು ಅಗ್ನಿಗರ್ಪಿಸಿದ ದುರುಳ ರಾಂಸಿಂಗ್ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ” ಎಂದ.

“ರಾಂಸಿಂಗ್ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈಮೊದಲೇ ನಾನು ಅವನ ಕಥೆ ಮುಗಿಸಿದೆ” ಎಂದ ವಿಜಯ. ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಚಂಡಿದಾಸನು ಪರಮಾನಂದಗೊಂಡ.

“ಹಾಗೆಂದರೆ ಶತ್ರುಶೇಷವಿಲ್ಲವೆಂದಾ ಯಿತು. ನಿನ್ನ ಶಂದೆ ಅಭಯವರ್ಮನನ್ನು

ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿ ಸಾಯಿಸಿದ ಹಂತಕರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಾಸ್ತಿ ನಡೆಯಿತು. ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆ ನೆರವೇರಿತು. ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವುದೆಂದರೆ ಕರುಣಳೊಂದಿಗೆ ನಿನ್ನ ವಿವಾಹ, ಅದು ಈ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲೇ ನಡೆಯಲಿ.”

ಅಲ್ಲೇ ಆ ನಿಮಿಷವೇ ಕರುಣಳೊಂದಿಗೆ ವಿಜಯವರ್ಮನ ವಿವಾಹವಾಯಿತು. ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದ ಚಂಡಿದಾಸನ ಅನುಚರರು ಮತ್ತು ಮದುವೆಯ ಮುಖಂಡರು ಅತಿಥಿಗಳಾದರು!

ಎಲ್ಲರ ಮುಖಗಳಲ್ಲೂ ಆನಂದ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಚಂಡಿದಾಸನು ಹೀಗೆಂದ:

“ಇನ್ನು ನಾವು ಸೋಂನಗರಕ್ಕೆ ಹೊರಡೋಣ. ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯವೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯವರದಾಗಿತ್ತು. ಸೋಮಶರ್ಮನಿಂದ ಸರ್ವನಾಶ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಆ ನಗರವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟೋಣ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಾಳನ್ನು ಶಾಂತವಾಗಿ ಕಳೆಯೋಣ.”

“ಹಾಗಾದರೆ ನಾವು ಚಂದ್ರದುರ್ಗಾಧಿಪತಿಯನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡುವುದು ಯಾವಾಗ? ಅವರು ಕರುಣಳ ಸಾಕು ತಂದೆಯಷ್ಟೆ” ಎಂದ ವಿಜಯವರ್ಮ. ಕೌತುಕವಿತ್ತು ಆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ.

“ಚಂದ್ರದುರ್ಗಾಧಿಪತಿಯನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡೋಣ. ವಿವಾಹ ವಿಷಯ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಸೋಂನಗರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಬೇಕು”.

“ಹಾಗಾದರೆ ನಾನೂ ಸೋಂನಗರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ರಹಸ್ಯ ಗೃಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವೆನು” ಎಂದ ಅಂಬಿಗ ಅಣ್ಣಯ್ಯ.

ಅಣ್ಣಯ್ಯನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲರೂ ಗೊಳ್ಳೆಂದು ನಕ್ಕರು. ವಿಜಯವರ್ಮ ಕರುಣರ ಎರಡು ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲೂ ಚಂಡಿದಾಸ ಅಣ್ಣಯ್ಯರೂ, ಅವರ ಹಿಂದೆ ಜಯಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸೈನಿಕರೂ ಸೋಂನಗರದ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದರು. [‘ಶಬ್ದವೇಧಿ’ ಮುಗಿಯಿತು]

